

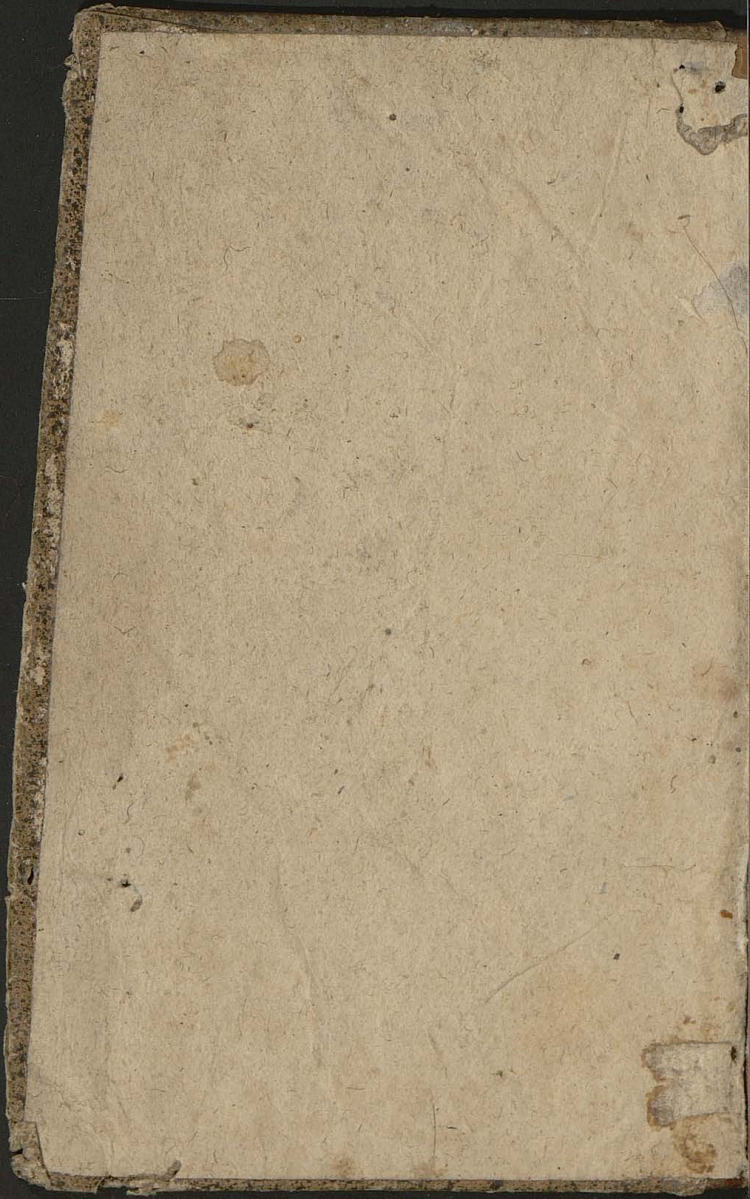

586969

BIBLIOTHECA
UNIVERSITATIS
ERLANGENSIS

Mag. St. Dr.

1

R
IV

Ju

Pro

O

RUDIMENTA
HISTORICA,
S I V E
Brevis, facilisque
METHODUS
Juventutem Orthodoxam
notitiâ Historicâ
imbuendi,
Pro Gymnasiis SOCIETATIS JESU

Auctore

Ejusdem Societatis Sacerdote.

OPUSCULUM SEXTUM.

Epitomen Historiæ Ecclesiasticæ
complectens.

LEOPOLI

Typis Collegii Societatis JESU

Annò Domini 1746.

LIBRARY OF THE
MUSEUM OF
ART AND HISTORY
OF THE
CITY OF
BOSTON

586969

I

Bibl Jag

1973.42.K.St.An.

P
pleni
arq
enda
pauc
mus
hoc
nostr
aliis
nim
Suffi
larem
er
instil
doxa
hanc
even
ri

PRÆFATIO.

Presens hoc Opusculum nonnisi Epitomen quãdam Historiæ Ecclesiasticæ continet, unde juvenus Catholica dirigatur, animeturque ad pleniorẽ Historiæ hujus notitiã suo pte u g nio acque industria ex idoneis subinde auctoribus hauriendam. Nemo proin vitio nobis verterit, si non pauca memorari digna strictim duntaxat attigerimus, aut omnino prætermiserimus. Cùm enim hoc, & priora opuscula omnia nonnisi juventutis nostræ scholasticæ usui sint destinata, hanc, ut pote aliis insuper occupationibus scholasticis absentem, nimia rerum mole gravandam baud esse censuimus. Sufficere nihilominus hæc videntur cùm ad singularem Catholicæ, & Apostolicæ Ecclesiæ amorem & existimationem teneris adolescentium animis instillandam, tum ad eosdem in Religione orthodoxa corroborandos. DEUS Opt. Max opellam hanc ad suum, suæque Ecclesiæ honorem feliciter evenire jubeat; Lector verò benevolus hunc litterariæ juventutis commodo impensum laborem æqui bonique consulat.

Partitio Opusculi.

Complectitur hoc septendecim,
quæ præteriêre, & duodevicesimum
quod nunc vivimus seculum. In
quovis horum summam per-
censebimus.

1. Successionem continuam Summorum Pontificum.
2. Eorundem vivendi regendiq; rationem.
3. Ecclesiæ statum quovis seculo.
4. Eiusdem incrementa.
5. Hæreses potiores.
6. Concilia.
7. Sacros quosdam ritus inductos vel antiquatos.
8. Ordines Religiosos recens institutos.
9. Homines sanctitate & doctrinâ celebriores.
10. Unum alterumq; miraculum.

Intro;

Introductio ad Historiam Ecclesiasticam.

1. *Quid est Historia Ecclesiastica ?*

Est rerum ad Ecclesiam Religio.nemque pertinentium notitia & commemoratio.

2. *Quodduplex hæc est Historia ?*

Duplex, veteris nempe & novæ Legis De illa egimus in primo; de hac in sexto hoc opusculo agendum erit.

2. *Quid porrò est Ecclesia ?*

Est omnium, Christi fidem atque doctrinam profitentium congregatio, quæ ab uno supremo Præside, Christi nempe in terris Vicario gubernatur.

4. *An non plures existunt Ecclesie ?*

Tametsi Ecclesiam pro locorum linguarumque diversitate appellemus Latinam, Græcam, Gallicanam, Indicam, Americanam &c. hæc tamen omnes Ecclesie singulares nonnisi unam, Catho-

licam & Apostolicam constituunt Ecclesiam, omnes omnium locorum ac temporum orthodoxos complectentem. Unum igitur Christi ovile & unus Pastor est; is nempe, cui Christus dixit: *Pasce oves meas.* Quicumque ergo Pastori huic subesse renuunt, Christi oves non sunt ac proinde nec membra Ecclesiae Dei.

5. *Quis Ecclesiam fundavit?*

JESUS Christus, æternus DEI Filius, summusque noster Sacerdos, qui antequam in Cœlum ascenderet, suum in terris Vicarium constituit Petram, eique Ecclesiam summa plenaque potestate regendam commisit.

6. *Undenam igitur suprema Pontificum Romanorum potestas?*

A Christo ipso, qui non Petro solum, sed omnibus ejus successoribus dixit: *Tibi dabo claves regni caelorum. Pasce agnos meos; pasce oves meas. Tu es Petrus, & super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam.*

7. *Quæ quantaque hæc summi Pontificis potestas?*

1. Remittendo, vel retinendo peccata, cœlum aperire potest, vel claudere, 2. Refractarios à piorum societate & communione excludere, 3. Ex Ecclesiae thesauro pœnas peccatorum temporarias remittere. 4. Ejusdem, tanquam supremi Pastoris est veram sanamque doctrinam à falsa & perversa discernere & judicare &c.

8. *Num Pontifices Romani temporali quoque potestate & jurisdictione sunt præditi?*

Potestatem hanc invictis dudum argumentis demonstrârunt Doctores Catholici contra hæreticos, aliosque Ecclesiæ & Sacerdotii hostes, ad quorum vim iniquissimis præsertim hisce temporibus coércendam temporali quoque potentia censumque opus esse supremo gregis Dominici Pastori nemo prudens inficias iverit. Hinc divino planè consilio factum, ut Constantinus M. Pipinus Rex ejusque filius Carolus M. Ludovicus Pius, Otho M. Henricus Sanctus, Matildis, Heroïna illa incomparabilis, aliique possessiones amplissimas Ecclesiæ donârint, quas Territorium Pontificium, ubi Papa temporalem quoque dominatum tenet, nominamus.

9 *Quibus porro titulis, nominibusque Romanus Pontifex appellari solet?*

1. Papæ nomen, quo Patrem significamus, omnibus olim Episcopis commune, soli dein Romano Episcopo, tãquam Patri Patrum & Episcopo Episcoporum, per antonomasiam fuit attributum. 2. *Beatissimus & Sanctissimus* idcirco nuncupatur, quia Christi vices gerit. 3. *Romanus* vocatur non eò duntaxat, quòd Romanus sit Episcopus, sed quòd urbs hæc ex DEI dispositione sit quasi centrum Religionis Catholicæ, sedesque stabilis ac propria Vicarii Christi. 4. Dicitur quoque *Pontifex Maximus, Caput Ecclesiæ, Doctor omnium Fidelium &c.* 5. *S. Gregorius M. Servus*

Servorum DEI se appellavit, cujus exemplum reliqui exinde Romani Pontifices sunt imitati

10. *Quid rei ac nominis Hierarchia Ecclesiastica?*

Est sacer Principatus, sive regimen Ecclesiasticum ex pluribus constans membris, ita inter se ordinatis ac dispositis, ut alia ab aliis pendeant, quæ cum uni omnia subsint capiti, Romano nempe Pontifici regimen hoc planè Monarchicum est.

11. *Quibusnam ex membris constat Hierarchia Ecclesiastica?*

1. Caput est Romanus Pontifex. 2. Cardinales sunt administri & consilarii Papæ. 3. Hos sequuntur Patriarchæ, 4. Primates. 5. Archiepiscopi. 6. Episcopi. 7. Sacerdotes. Diaconi &c. Inter omnes hos Papa non tantùm principatum, sed supremam quoque potestatem solus obtinet. quam certos intra limites Episcopis, hique suis iterum terminis circumscriptam communicant Sacerdotibus.

12. *Quid de Cardinalibus memorandum?*

Horum officium, non item nomen, inde ab Ecclesiæ exortu inclaruit; constat enim, ipsum S. Petrum pastoralis sui muneris adjuutores, quod proprium Cardinalium munus est, ascivisse Linū, Cletum, Clementem &c. S. Evaristus Romæ septem Diaconos sive administratos delegit, quos S. Sylvester *Cardinales* cœpit appellare. Horum numerus seculis sequentibus modò auctus, modò imminutus est, donec Sixtus V. edito diplomate haud plures septuagenis esse voluit, nempe Cardina-

dinales Episcopos sex, Presbyteros quinquaginta, Diaconos quatuordecim. Hi omnes unum cum Papa corpus & *Consistorium* efficiunt, ac proinde proximum dignitatis locum post illum obtinent.

13 *Quid de Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, & Episcopis commemorandum?*

Sacra hæc munia & dignitates inde ab Apostolorum temporibus, atque ex ipsius S. Petri institutione in Ecclesia semper extiterunt, quod ad rem ipsam attinet. Patriarchæ, hoc est, *Patrum Principes* præfunt Archiepiscopis & Episcopis non unius tantum Provinciae sed totius regni aut etiam partis mundi. Horum alii dicuntur *Majores* nempe Constantinopolitanus, Alexandrinus, Antiochenus, Hierosolymitanus; quibus tamen, licet olim perampla fuerit potestas, hodie in Ecclesia Catholica fere nil nisi titulus superest, postquam quatuor illas sedes Patriarchales occuparunt Schismatici. Alii *Minores*, uti Aquilejensis, Venetus, Indiarum, & antehac Æthiopiæ, quibus nuper Olyssiponensis accessit. Verum hi non nisi nomine & titulo à Primatibus discrepant.

Primates sunt primi inter regni aut regionis cujusdam Archi Episcopos & Episcopos, in quos, nisi aliàs sint exempti, etiam jurisdictionem exercent. Germaniæ Primas est Archiepiscopus Salisburgensis, qua Primatus dignitate olim S. Norbertus Archiepiscopus Magdeburgensis ab Innocentio II. Papa, & Lothario II. Imperatore est auctus. Hispaniæ Primas est Archi-
epi-

episcopus Toletanus, Gallia Lugdunensis, Bituricensis &c. Polonia Gnesnensis, Hungariae Strigoniensis, Bohemiae Pragensis, Belgii Mechliniensis &c.

Archiepiscopi (qui & Metropolita, five *Metropolitani* à Metropoli aliarum urbium & diocesium quasi matre dicuntur) praesunt Provinciae cujusdam Episcopis, qui eorundem *Suffraganei* vocantur. Insigne Archiepiscoporum *Pallium* est, quod ex candida agnorum lana contextum, & 4. crucibus distinctum, torquis instar circumiens humeros, vestibus Pontificibus superinduitur. Utitur hoc in primis Romanus Pontifex, qui illud Patriarchis, Primatibus & Archiepiscopis omnibus & quibusdam etiam Episcopis confert.

Episcopi ab *inspicio, invito*, sic appellati. Clero & populo Christiano in sua quisque Diocesi praesunt.

14. *Quid est Conciliū generale five œcumenicū?*

Est conventus omnium, vel potiorum totius orbis Episcoporum, cui vel Papa ipse, vel ejus Legati praesident, ubi quaestiones de Religione potissimum controversae deciduntur. Concilium hujusmodi universam refert Ecclesiam, neque in definiendis fidei dogmatis errare unquam potest. Contra Concilium sine Papa acephalum est, neque de ullo potest dogmate decisionem facere.

15. *Quid est Concilium particulare?*

Quod ab Archiepiscopis & Episcopis nationis cujus-

ejus Romam adventu, & obitûs anno, deque ordine successiōnis primorum pontificum variant scriptores, dum alii cum Baronio Eusebii chronicum, sapius aberrans; alii contra Damasi potius chronicum, veteresque Romanorum Pontificum catalogos cum Papebrochio, Antonio Pagi & c. sequuntur, quorum vestigiis & nos inhærebimus. S. Clemens, septem Urbis Regiones totidem Notariis distribuit qui Martyrum præcipuè res gestas literis consignarent. Huic quidam in Pontificû serie præponunt Cletum, quem non pauci unum eundemque cum Anacleto esse autumant. Ex horum proinde sententia Lino gloriosa morte sublato A. 67. successit Cletus. qui A. 73. cum Philoſophis Urbe excedere jussus, Pontificatu se abdicavit, quem dein Clemens susceptum gessit usque ad A. 83. quando ad necem aliâ, quam Fidei causâ inferendam, quæsitus, Pontificatum Cleto cessit, quem exinde Christiani Anacletum, id est *Revocatum*, appllare cœperunt, Verùm in re incerta à communi opinione haud recedendum esse arbitror. S. Clemens porro, quod sacro virginitatis velamine S. Domitillam consecravit, iterum Urbe pulsus, tandem A. 107. imperante Trajano Martyr occubuit.

3 *Quis Ecclesie status seculo primo?*

Puſillus etiamnum Christi grex per ipsas persecutiōnes, quibus tum à perfida Judæorum gente, tum ab Imperatoribus ethnicis atrocissimè exagrabatur mirificè crevit. Ingens prorsus fervor

erat

erat Christianorum illorum, qui terrenorum cura omni abjecta, rebus duntaxat divinis operam dabant. Unde Ecclesia tot propè sanctos, quot membra numeraverat. Nero omnium primus, & post hunc Domitianus in Christianos crudelissime sævire cœpit.

4. *Qua ratione Ecclesia primo seculo propagata est?*

Apostoli ad Christi Evangelium ubivis gentiū promulgandum per orbem universum dividebantur. Horum Principes Petrus & Paulus post varias regiones Christianæ fidei dogmatis imbutas, Romam commigrarunt. Jacobus major Hispaniam, Joannes Asiam minorem, Andreas Scythiam, & Achajam, Philippus Asiam superiorem, Thomas Parthos & Indos, Bartholomæus Indiam citeriorem & majorem Armeniam, Matthæus & Matihias Æthiopiam, Simon Mesopotamiam & Persidem, Judas Thaddæus Arabiam & Idumæam &c. lustrarunt.

5. *Quæ potissimum hæreses primo statim seculo sunt exortæ?*

Agmen ducit Simon magus, qui oblatâ pecuniâ Spiritûs S. gratiam licitari est ausus. Unde Sacerorum nundinatio *Simonia dicitur*. Docebat præterea hominem carere libero arbitrio, bona opera haud esse necessaria &c.

Cerinthus & Ebion Christo divinitatem abrogabant; quorum errores ut refutaret S. Joannes A. Chr. 96. suum conscripsit Evangelium, ubi
Chri-

Christi Divinitatem præcipuè vindicat. Nefandæ Nicolaitarum hæresis auctor fueritne Nicolaus, unus ex septem Diaconis, an alius quispiam incertum est.

6. *Quæ Concilia celebrata fuere seculo primo?*

Primum Concilium celebrârunt Apostoli post Christi Ascensionem Hierosolymis, ubi Mathias cœlesti sorte electus, ac Judæ proditori surrogatus est. In altera Synodo Hierosolymitana septem Diaconi delecti & initiati fuere, qui egenorum curam gererent, atque ad aram ministrarent. In tertio Concilio ibidem cœacto Circumcisio, aliique legis Mosaicæ ritus aboliti fuere. In hac Synodo S. Petrus tanquam Ecclesiæ Caput, Juxtaque supremus sententiam pronunciavit.

7. *Qui ritus sacri introducti hoc seculo?*

1. Antiochiæ Christi asseclæ Christiani appellari cœpère. 2. Dies Dominica, solemnitas Natalis Domini, Epiphaniæ, Paschatis, sive *Resurrectionis* & Ascensionis Christi ac Pentecostes instituitur. 3. Quadraginta dierum & quatuor temporum jejunium ex traditione Apostolica observatur. 4. Aqua lustralis adhibetur 5. Signum crucis Christianis omnibus frequentissimo in usu est. 6. Preces Canonice in templis alternante choro stans choris decantantur. 7. Stationes, seu comprecationes ad Sancti Martiri sepulchra frequentantur. 8. Nomina Christianorum, præsertim Episcoporum virorumque illustrium in duplici tabella libri in morem clausæ, hinc vivorum,

vorum, illinc mortuorum describuntur, atque ad
 Missæ *memento* recitantur. 9. Diaconissa viduæ
 erant vitæ probatissimæ, annos amplius sexaginta
 natæ, quæ Ecclesiæ januam, per quam famine in-
 grediebantur, & locum, ubi hæ separatim à viris
 orabant, custodiebant; persecutionum tempore
 mulieres ad constantiam animabant, eleemosynis
 iuvabant, ad Baptismum & extremam unctionem
 recipendam parabant, mortuas vestiebant &c. 10.
 Agape (ab *charitas*) epulum erat in mutui amo-
 ris signum post sacram synaxim, remque divinam
 peractam in Ecclesia celebrari solitum, divitiis
 æque ac pauperibus eidem mensæ accumbentibus,
 quæ deia convivia ob varios abusus abrogata fu-
 ère. 11. S. Anacletus Clericis comam alere pro-
 hibuit, sanxitque, ut Episcopus à tribus Episcopis
 consecraretur. 12. S. Evaristus Urbem in septem
 Patochias, quas Regiones vocabant, distribuit.
 His septem præfecit Diaconos, qui Christianis a-
 nimæ corporisque subsidia ministrarent.

8. *Quid de Religiosis ordinibus primo hoc
 seculo memorandum?*

1. Ordo Religiosus haud dubiè à Christo ipso
 & Apostolis originem ducit. 2. S. Joannes Ba-
 ptista vitæ solitariæ sive Anachoreticæ Antesigna-
 nus meritò dici potest. 3. S. Dionysius Areopa-
 gita, æqualis temporum istorum, vitæ monasticæ
 mentionem facit.

9. *Quinam*

9. *Quinam Sancti primo præcipue seculo inclaruêre?*
 Sanctissima DEI Genitrix & Virgo Maria, San-
 ctorum omnium Regina, quæ annum agens 71. à
 virgineo suo partu 57. in cœlum translata est. S.
 Joannes Baptista. S. Apostoli, è quibus solus Joan-
 nes nonagenario major mortem obiit incruentam.
 S. Thecla prima Martyr &c.

Post Sanctos Apostolos & Evangelistas primo
 seculo scripsêre S. Hermas, Presbyteri & Diaconi
 Achajæ, qui S. Andree martyrium literis man-
 dârunt. S. Clemens Papa, S. Polycarpus, S. Igna-
 tius, S. Dionysius &c. Quibus S. Hieronymus
 Senecam quoque, Neronis Magistrum, Philonem
 item & Josephum Judæos annumerat.

10. *Quanam miracula hoc seculo patrata?*

Maxima & innumera, quorum aliqua in actis
 Apostolorum percensentur. Id verò omni mira-
 culo mirabilius fuit, Apostolos, homines in spe-
 ciem abjectos, rudes & igaobiles Religionem,
 naturæ corruptæ tantopere adversantem, cujus
 auctor Christus, latronis instar in cruce mortu-
 us, tanquam æternus DEI Filius adorandus pro-
 ponebatur, tot regnis ac provinciis persuadere
 potuisse, tametsi Imperatores, Reges ac Principes
 omnibus viribus obniterentur.

Seculum II.

1. *Quinam Pontifices hoc seculo Ecclesiã gubernârunt?*

7. S. Alexander ad annum 116.

Reliquos vide in fine Opusculi.

2. Quo

2. *Qua laude hi Pontifices præfuerunt Ecclesiæ*

Vitæ erant inculpatae prorsus; utque externò cultus divini decore & majestate pietatè cultumque Christianorum interiorem foverent, varios ritus cæremoniasque instituerunt. Cæterùm temporibus hisce dignitas Pontificia inde quoque summum adeptæ est splendorem, quòd gradum sterneret ad gloriosam martyrii lauream, qua Pontifices hi omnes decorati fuere.

3. *Quis seculo II Ecclesiæ status erat?*

Ecclesiæ ager multiplici persecutione velut aratro subactus, totque Martyrum sanguine irrigatus, ubiores identidem fructus protulit. Quin ipse hic sanguis Martyrum semen erat Christianorum, qui heroicis suis virtutibus, vitæ innocentia, morumque integritate omnibus exemplo erant & admirationi. Persecutio tertia coepta est imperante Trajano, quarta sub Imperatoribus Marco Aurelio & Lucio Verò.

4. *Quanta hoc seculo incrementa cepit Ecclesiæ?*

S. Basilianus Episcopus Edessenus in Syria quæ plurimos ad veram fidem adduxit, In Anglia S. Lucius Regum omnium primus Christo nomen dedit, regnoque postmodum ac patriâ relicta, Christianæ Fidei lucem Rhætia Alpina, locisq; e finitimis intulit, adversa plurima perpeffus. In Gallia & Sabaudia S. Irenæus Evangelium annunciat. Donaldus Scotiae Rex à S. Victore Pontifice aliquot fidei Christianæ præcones petiit & impetravit.

5. *Quæ Hæreses secundi Seculi?*

Amplius triginta percerentur, è quibus 1. Gnostici, etsi vitam plùs quam belluinam ducebant, *Intelligentes* tamen sive *Sapientes* appellari volebant. 2. Chiliaistæ, sive *Millenarii* somniabant, electos omnes post universalem illum corporum ad vitam reditum cum Christo in terra hac mille annis regnatos, corporisque voluptatibus fruturos. Eucratitæ, Tatiani discipuli, execrabantur matrimonium, primosque parentes Adamum & Evam sempiternis addictos suppliciis affirmabant. 4. Montanistæ sive Catapryges ad Montani Patriarchæ sui exemplum hypocrisis pleni vitæ rationem in speciem oppidò austeram profitebantur. Nam præter alias austeritates ter quotannis quadraginta dierum inediâ corpus macerabant. Quæ virtutis simulatione ipse adeò Tertullianus in errorem ac hæresim est inductus. 5. Marcionistæ Marcionis affectæ negabant corporum ad vitam reditum, ac duo rerum principia statuebant, bonum unum, alterum malum. Hæresis hæc, uti aliæ plurimæ, ope potissimùm atque operâ famularum propagata est.

6. *Quæ Concilia convocata?*

1. In Conciliis, Romæ, Cæsareæ Palæstinæ, in Gallia & alibi coactis contra *Quartadecimanos* decretum est, ut ex institutione Apostolica Pascha semper die Dominica, nec unquam cum Judæis celebraretur. 2. Contra Montanistas pluribus in Conciliis definitum est, relapsos post Baptismum,
uti

uti & Religionis desertores ad agendam pœnitentiam admitti posse ac debere. Damnata quoque triplex Montanistarum *Quadragesima*, fucatusque illorum rigor & affectatæ austeritates.

7. *Qui ritus sacri introducti?*

1. S. Alexander decrevit, ut aqua consecrata Sale admixto perpetuò in templis asservaretur, & in cubiculis adhiberetur adversus Dæmonum insectationes, aliæque corporis & animæ mala. Missæ addidit Epistolam & Evangelium, ejusdemque Canoai hæc verba: *Qui pridie quàm pateretur, & post consecrationem: Unde et memores &c.* usq; ad *Memento* defunctorum. 2. S. Xistus sive Sixtus vasa sacra à laicis tangi vetuit, & in Missa trifugion, *Sanctus, Sanctus; Sanctus*, jam antea usu receptum, decreto stabilivit. 3. S. Telesphorus solenne quadraginta dierum je unium, ab Apostolis inductum, nova lege confirmavit, hymnumque Angelicum *Gloria in excelsis*, in Missa cantandum curavit. 4. S. Hyginus Presbyterorum & Diaconorum, de quibus in actis Apostolorum fit mentio; Subdiaconorum item, Ordinumque Minorum gradus distinctius secrevit. 5. S. Soter in nuptiis solemnes à Sacerdote preces adhiberi iussit. 6. Die Domini Natali ter à singulis Sacerdotibus Missæ sacrificium iterabatur. &c.

8. *Quid de Religiosis Ordinibus dicendum?*

Apostolos ipsos vitæ Religiosæ & cœnobiticæ fundamenta jecisse, compertum habemus; quamvis quod ad certos ritus, vestimenta, habitati nem,

Bz

solent

solennem Professionem &c. attinet, post Seculum III, quando horribilis illa universalium persecuti-
onum tempestas sedata est, Ordines Religiosi su-
am primum maturitatem sicut assecuti. S. Pius
Papa certos præscripsit ritus, quibus DEO sacratæ
Virgines velarentur.

9. *Quinam doctrinâ & sanctitate Seculi II.
claruère?*

Inter scriptores Ecclesiasticos eminaerunt S. Ju-
stinus Philosophus & Martyr, S. Melito Episcopus
Sardensis, Athenagoras Philosophus Christianus,
S. Theophilus Episcopus Antiochenus, S. Irena-
us Episcopus Lugdunensis &c. Inter complures
alios Sanctos conspicui erant S. Simeon Episcopus
Hierololymitanus, SS. Titus, Timotheus, & One-
simus discipuli S. Pauli, Eustachius cum Sociis,
S. Getulius cum S. Symphorosa conjuge & se-
ptem filiis, SS. Gervasius & Protasius, S. Felicitas
cum septem filiis &c.

10. *Quæ miracula celebratiora?*

1. Recurrente annua S. Climentis memoria ma-
re longius recedens Christianis viam aperuit ad
ejusdem Martyris sepulchrum, sub undis divinitus
exstructum. 2. In expeditione, contra Marcoman-
nos suscepta, Christiani milites exercitui Roma-
no, in maximas angustias compulsi, atrocique
intuper siti vexato pluviam per opportunam; ho-
stibus verò fulmina & grandinem cælo evocârunt;
unde legio illa *Fulminatrix* dicta. Miraculi hu-
jus vel ethuici scriptores meminere.

Seculum III.

1. *Quinam Pontifices Ecclesiæ præfuêrê*

17. S. Callistus ad ann. 222.

Reliquos vide in fine Opusculi.

2. *Quid de Sanctis hisce Pontificibus summam dicendum ?*

S. Zephyrinus, qui exeunte seculo priore Petri Cathedram conscendit, Montanistas, cumque his Tertulianum ab Ecclesiæ communiōe repulit. S. Stephanus inter Missarum solemnias ab Imperatoris satellitibus trucidatus est. S. Dionysius, Græcus primùm Monachus, magna dein virtutis & sapientiæ laude Pontificatum gessit. S. Marcellinum timore perterritum deorum simulacris thus adolevisse, negant hodie eruditiores; qui & Concilium Sinuessanum, & ejus acta ab hæreticis Donatistis conficta esse censent.

3. *Qua tunc Ecclesiæ status ?*

Crescente persecutionum atrocitate Christianorum pariter & animus crevit & numerus. Non deerant tamen, qui ad declinanda tormenta ab ethnicis magistratibus libellos (unde *Libellatici* dicti sunt) emerent, quibus testatum fieret, ipsos idolis sacrificasse. Quintæ persecutionis concitator fuit Imperator Severus, sextæ Maximinus, septimæ Decius, octavæ Valerianus & Gallienus, nonæ Aurelianus.

4. *Quæ Christianæ Reipublicæ incrementa ?*

1. Tota fere Gallia Severi Imperatoris tempore

ribus Christiana sacra suscepit. 2. Ipsæ aded barbarorum in Romanum Imperium incursiones ansam iisdem præbuere ad Religionem orthodoxam, cognita perspectaque Christianorum virtute morumque integritate, amplectendam. 3. Sub tertii seculi finem Religio Christiana per omnes orbis cogniti regiones propagata est, Romanique Imperii tunc amplissimi dimidia certè pars eidem adhæserat.

5. *Qua hæreses & schismata exorta hoc Seculo?*

1. Origenes qui prius Ecclesiam eximia eruditionis virtutisque splendore illustraverat, ex Platonis dein libris multos hausit errores, hæresumque variarum sparsit semina. 2. Novatiani omnia peccata æqualia esse dicebant. Damnabant secundas nuptias, & cum Montanistis negabant poenitentiam esse sacramentum. 3. Sabelliani divinarum personarum trinitatem inficiabantur. 4. Paulus Samolatenus Christum merum esse hominem, affirmabat. 5. Manes Manichæorum Coryphæus liberum hominis negabat arbitrium, & cū Marcionitis duplex rerum omnium statuebat principium, bonum unum, alterum malum, à quo omnes cibi, resque corporeæ essent productæ. Docebant item Manichæi, fas non esse invocare Sanctos, aut eorum Lipsana in honore habere ac veneratione. Eodem hoc Seculo Episcopi quidam Sanctitatis laude celebrati, baptismo ab hæreticis initiatos sacro iterum fonte abluendos esse

contendebant. Alii Chiliaſtis accelsère, doneq;
utraque hæc ſententia à Sede Apoſtolica erroris
fuit damnata.

o. Quæ Concilia celebrata?

A. 252. in Concilio Romæ contra Novatianum
coacto, decretum eſt, ut, qui ſuppliciorum metu
idolis ſacrificãſſent, actâ ritè pœnitentiâ, in Fide-
lium numerum reciperentur. A. 257. in Conci-
lio itidem Romæ celebrato Hæreticorum Bapti-
ſmus ratus habebatur. A. 265. in Concilio Anti-
ocheno Pauli Samofateni hæreſis eſt damnata &c.

7. Qui ritus ſacri introduciti?

1. S. Zephyrinus S. Eucharitiæ ſumptionem
tempore Paſchali imperat. 2. S. Calliſtus quatuor
temporum jejunium ex Apoſtolica traditione ce-
lebrari ſolitum, confirmat. 3. S. Urbanus ſacra
vaſa ex argento fieri mandat. 4. Chriſtianorum
ſepulchra conſecrantur. 5. Litaniarum utus in O-
rientis Eccleſia frequentatur. 6. S. Felix pius
quosdam ritus in templorum dedicatione præ-
ſcribit. 7. Eulogiæ ſive panes ſacratî ad finem
Miſſæ in templis distribuuntur. 8. Anterus Mar-
tyrum res geſtas accuratè conſcribendas curat. 9.
Publicæ, pluriumque annorum pœnæ hoc & ſu-
periore Seculo pœnitentibus irrogatæ. 10. Miſſæ
ſacrificio, quod breviori temporis ſpatio peractû
primò fuerat, à diverſis dein SS. Pontificibus va-
riæ preces ac cæremoniæ adjectæ.

8. Quinam Ordines Religioſi inſtituti?

1. Vita Eremitica non tam inchoata, quàm il-

lustrata & propagata est à S. Paulo Eremita. 2. S. Cyprianus Episcopus Carthagiensis, qui de disciplina & habitu Virginum librum scripsit, Regularium Sacerdotum Congregationem instituit.

9. *Quinam Seculum hoc doctrinâ & sanctitate potissimum illustrârunt?*

Præter Tertullianum & Origenem, qui post insignes prorsus ingenii partus, Ecclesiæ bono editos, in varios tandem rapti sunt errores, scripsere Clemens Alexandrinus; Minutius Felix, S. Cyprianus Episcopus Carthaginensis, S. Gregorius Thaumaturgus Episcopus Neocæsareensis. Inter Sanctos Martyres excellere Laurentius, Mauritius cum Sociis, Sebastianus, Georgius, Barbara, Cæcilia, Apollonia, Agatha &c.

10. *Quæ miracula à variis Sanctis patrata?*

1. S. Gregorius Thaumaturgus præcibus suis montem, templi ædificationi obstantem, loco movit.
2. S. Cypriano Sacris operante, mulier ad mensam Eucharisticam ausa indignè accedere. subita morte plectitur. S. Felix Nolanus, S. Agatha, S. Christina &c. multis miraculis claruere.

Seculum IV.

1. *Quinam Christi Vicarii Petri Cathedram tenuere?*

31. S. Marcellus ad ann. 110.

Reliquos vide in fine Opusculi.

2. *Qua commendatione supremo munere pastoribus sunt perfuncti?*

Omni ope atque opera connitendum iis fuit,
ut

ut grassantibus tunc hæresibus obstitent, lupos-
que Christi ovile quaquaversus infestantes, arce-
rent: id quod & vitæ sanctitate & doctrina Apo-
stolica egregiè præstiterè. S. Liberius Athanasii
defensor, Arianæque hæresis oppugnator acerrim-
us, ab Imperatore Constantio ejicitur in exili-
um, ubi biennio post propter atrocissima criimi-
na, ab hæreticis Athanasio afficta, hujus damnati-
oni & ipse tandem subscripsit, & cum Arianis
quibusdam Episcopis, Catholicos sese astutè simu-
lantibus, communicavit. In expulsi porrò Libe-
rii locum Felix Diaconus Catholicus Arianorum
operà intruditur primùm, dein nuntiata Liberii
cum Arianis communicatione & subscripta ab e-
odem Athanasii damnatione à Catholicis quoque
recipitur. Reposcentibus postea Romanis Liberius
à Constantio restituitur, pulso Felice, qui A-
rianis & Constanti, tametsi illorum operà ad Pon-
tificatum sit evedtus fortiter se opposuit. S. Libe-
rius porrò, omni cum Arianis communicatione
abrupta, Religionem Catholicam, à qua numquã
re ipsa desciverat, quoad vixit, strenuè propu-
gnavit; S. Felix II. verò, quem alii nobiscum,
quòd ab Arianis intrusus erat, è Pontificum Ca-
thologo expungunt, ab Ecclesiæ gubernaculis, quæ
triennio tenuerat, dejectus, vitam deinceps pri-
vatam & quietam egit, Martyribus à quibusdam
annumeratus.

3. *Quis Ecclesiæ Status?*

Postquam horribilis illa tot persecutionum pro-
cella,

cella, imperante Constantino M. tandem defra-
viii, Cæsarque hic Religiosissimus Ecclesiam ipse
tutandam suscepit, hæc variis hæresibus, ex orco
emergentibus, vehementer exagitata est. At enim
tam parvum adversus petram illam inexpugnabilem
prævalere hæc poterant, atque ethnicorum antea
Imperatorum furor. Quin potius Ecclesiæ splendor
& disciplina per solennes ritus ac ceremonias à SS. Pontificibus ad excitandam Fidelium pietatem
introducitas, promotæ plurimum fuit. Et
verò vix unquam tot Episcopis sanctissimis, Doctores
ribusque præstantissimis abundavit Ecclesia, atque
hoc seculo. Sapor Persarum Rex, scelestique Imperatores
Julianus Apostata, Constantius & Valens, rei Catholicæ plurimum incommodabant.

4. *Quæ Ecclesiæ incrementa?*

Postquam Constantinus M. A. 312. non solum
amplissimam Christianæ Religionis amplectendæ
potestatem omnibus fecit, sed Christo nomen ipse
dedit, Fidelium numerus mirum quantum est
auctus. Longobardi cum Rege suo Agelmundo hoc
seculo veræ fidei luce collustrati fuere. Hunnos
Theotimus Scythæ, Iberos, Asiæ populum cum Rege
Bacurio ancilla Catholica ad Christum adduxit.

5. *Quæ potissimum hæreses Seculo, IV. grassabantur?*

1. Donatistæ præter alios errores docuere Ecclesiam
ubique terrarum extinctam esse præterquam
in suo coetu, solosque justos, non item peccatores,
Ecclesiæ membra esse. Sacrum chrisma

con-

conspuebant, & pedibus proterebant. Donatus
 Hæresiarcha, Episcopus Africanus à S. Melchiade
 Papa aliisque Episcopis damnatus, ad Imperato-
 rem appellabat. 2. Arius Presbyter Alexandrinus
 Filium Divinum Patre minorem esse, nihilque ex-
 tra Sacras literas fide divina credendum esse do-
 cuit, rejectis Ecclesiæ *Traditionibus*, decretisque
 Concilii Nicæni Oecumenici, cujus ac proinde
 univrsæ Ecclesiæ judicio suum hæresiarcha hic
 præferre non dubitavit. 3. Macedonii Episcopi
 Constantinopolitani præcipuus error fuit, Spiritū
 Sanctum non esse DEUM. 4. Eunomius tradidit,
 fidem solam sine operibus ad salutem sufficere,
 ac credenti nullum prorsus peccatum, quantum-
 cunque enorme fuerit, à DEO imputatum iri. 5.
 Eutathius jejunia, ab Ecclesia præstituta, repudia-
 bat. 6. Acrius non solum jejunia & festa ab Ec-
 clesia indicta, sed preces intuper & sacrificia pro
 defunctis abrogata volebat, nullumque Episcopos
 inter & Presbyteros statuebat discrimen. 7. Hel-
 vidius Virginitatis hostis infensissimus, hanc Dei-
 paræ abjudicabat, nec majoris esse meriti ajebat,
 quàm conjugium. 8. Id ipsum docuit Jovinianus
 Monachus Romanus, qui insuper cibos omnes
 omnibus omni tempore permittendos esse contem-
 debat: adhæc peccata omnia esse æqualia, gratiam
 in Baptismo acceptam non posse admitti, æqua-
 lem omnium in cælo fore mercedem &c. 9. Pri-
 scillianistæ ut sordes suas ex Manichæorum: A-
 rianorum, & Gnosticorum lacunis hausas obte-
 gerent

gerent, hoc veluti symbolo utebantur:

Jura, per jura, secretum prodere noli.

7. *Quæ celebrata Concilia?*

A. 325. in primo Concilio Oecumenico, Nicææ Bithyniæ habito, hæresis Ariana à trecentis decem & octo Patribus damnata, & vox *consubstantialis* Fidei symbolo inserta est ad eandem omnino Filii cum Patre divino naturam & divinitatem vindicandam; dirempta quoque controversia, de Paschate celebrando. A. 381. Constantinopoli Concilium Oecumenicum secundum indictum est, ubi Macedonii præcipuè hæresis Spiritus Sancto Divinitatem abrogare ausi, à centum quinquaginta Patribus condemnata est, ac verba quædam Nicæano symbolo adjecta. Quæ omnia Occidentalis quoque Ecclesiæ rata habuit, nisi quòd Patriarchæ Constantinopolitano proximum à Papa locum Roma concedendum haud esse censuerit usque ad Innocentii III. temporâ. Damnatae insuper pluribus in Conciliis *particularibus* hæreses Donati, Priscilliani & Joviniani. In Synodo A. 359 Arimini coacta, Fidei formulæ, ab Arianis vafre simulateque concinnatæ, & in speciem Catholicæ, Patres subscripsere quidem; sed comperta dein fraude subscriptionem resciderunt. In Synodo Carthaginensi calibatus, sive perpetua Clericorum continentia, quam eodem Concilio teste docuerunt Apostoli & ipsa servavit antiquitas, novis sanctionibus est confirmata.

7. *Qui ritus inducti aut abrogati?*

1. S. Silvester altaria ex lapide. *Corporalia* verò sive lintea sacra, quibus Christi corpus Missæ tempore imponitur, non nisi ex lino confici jussit. 2. Catechumenis Missæ sacrificio ab *Introitu* ad Offertorium duntaxat interesse licebat; inde enim Diaconi voce dimittebantur. 3. Sacro epulo Christiani pluribus in locis quotidie; alicubi diebus duntaxat Dominicis reficiebantur. 4. Hoc & præcedentibus seculis Christi corpus modò sub duplici, modò sub una duntaxat specie pro temporis locique ratione sumi consueverat. Nec Eremitæ solum, sed & alii quoque Fideles præsertim persecutionum tempore vel diuturnæ navigationis, quin & alias panem Eucharisticum domum secum deportabant, urgente necessitate eundem sibi fracturi. Iplis quoque infantibus, suscepto Baptismi & Confirmationis Sacramento, gutta sacra sanguinis instillabatur. 5. Catechumeni Sabbatho sancto & pridie Pentecostes solennibus ceremoniis Baptismum, moxque Confirmationis & Eucharistiæ sacramenta accepere. Quidam etiam Baptismum ad finem usque vitæ distulerant, in quem tamen ab usum SS. Patres acriter sunt inveciti. 6. Constituti quoque à Synodo Nicæna Diocesibus limites. 7. Episcopi, qui in urbibus duntaxat commorabantur, concionibus populum, & catechismo pueros instituebant ipsi, bonaque Ecclesiæ administrabant, Sacerdotibus & egenis pro cujusque indigentia distribuenda. 8. Chorepiscopi

scopi Presbyteri erant, non Episcopi, qui in villis & pagis commissas sibi Ecclesias gubernabant. Ordinesque minores conferre poterant. His tamen quoddam in Episcoporum subinde jura involabant, surrogati postmodum sunt *Decani rurales*. 9. Saceris initiandi ordinum interstitia accuratè observabant. 10. Tempa non munda solum sed pretiosa quoque supellectili erant instructa. 11. S. Damasus Papa ad cujuslibet psalmi finem addi iussit: *Gloria Patri* &c. 12. S. Paulus Eremita preces lapillis, uti hodie globulis precatoriis solemus, dimetiebatur. 13. SS. Martyrum festi dies iis præcipuè in locis, ubi aut affectu martyrio, aut tumultu fuere, magna quotannis solemnitate celebrabantur. 14. Pridie majorum solennitatum Christiani in æde sacra congregati noctem totam sacros hymnos precesque alternando pervigilabant. 15. In Oriente Christiani singulis feriis quartis & sextis; Romæ verò & alibi feriis sextis & Sabbato jejunabant. 16. Sacra peregrinationes frequentè in usu erant, nec sine abusu tamen, quem S. Gregorius Nyssenus reprehendit. 17. Anastasius sanxit, ut in Missæ sacrificio ad Evangelium omnes starent. 18. Quatuor hisce seculis sequentibus, graviorum criminum v.g. adulterii reis, poenæ publicæ septem, decem, imò & quindecim annos ipsos subeundæ erant, & quidem quadruplici in statione, donec ad sacram synaxim admitterentur. Prima statio erat *flentium*, qui sacco induti admittuntur in templi vestibulo, & ingredi-

gredi
auden
milli
bito,
Terti
tis Sa
pone
ritu
dantur
quid
Euch
pore
quent
humi
dicat
petim
minu
nere
Domi
flexis
men
dulgen
per m
19. Q
tius
deject
accode
Presby
Officio
cebat.

gradientium preces implorabant. Secunda erat
audentium, qui in postremam templi partem ad-
 missi, audito Evangelio, sermoneque post illud ha-
 bito, cum catechumenis discedere jubebantur.
 Tertia erat *prostratorum*, quibus in genua prostra-
 tis Sacerdotes varias inter preces manus im-
 ponebant, pœnasque diversas injungebant. Quo
 ritu peracto ante *Offertorium* & ipsi foras mitte-
 bantur. Quarta erat *Consistentium*, quibus Missæ
 quidem toti interesse licebat; non item mensæ
 Eucharisticæ accumbere. Toto præterea hoc tē-
 pore pane sape & aqua victitare, ac jejunare, fre-
 quenti oratione crebris vigiliis, chameuniis sive
humî dormitionibus, omniumque deliciarum ab-
 dicatione, & aliis corporis afflictationibus se per-
 petim exercere, nuptiis, conviviiis, balneis, ho-
 minum congressibus, armis item & militia absti-
 nere omnino debuerant. Cùmque alii diebus
 Dominicis, ac tempore Paschali stantes orarent,
 flexis illi genibus preces fundebant &c. Hic ta-
 men pœnarum rigor per varias potissimum *In-*
dulgentias sive Ecclesiæ condonationes magis sem-
 per magisque mitigatus est posterioribus seculis.
 19. Quod si Clericorum quispiam majoribus ini-
 tiatus Ordinibus deliquisset, dignitatis suæ gradu
 dejectus cum laicis ad sacram debebat Synaxim
 accedere, quæ Clericis aliis distribuebatur intra
Presbyterium. sive septa altaris, quo divinarum
 Officiorum tempore nulli laicorum ingredi li-
 cebat.

8. Qui Ordines Religiosi instituti?

Aureo hoc Constantini M. Seculo Monachi, qui prius dispersi ut plurimum habitabant, maximo jam numero unà degere cœpère. S. Antonius in Armenia, Scythia, Nitria, & Thebaide, S. Pachomius in Ægypto, S. Hilarion in Palæstina, S. Basilii in Græcia multa frequentiaque asceteria condidère. Basilii certè institutum longè lateque per totum Orientem propagatum est. Plurima quoque in Italia, Insulisque adjacentibus asceteria visebantur. Quin & in urbe orbis Domina crebra Virginum monasteria & Monachorū multitudinem innumerabilem floruisse auctor est S. Hieronymus, quem doctrina, institutione, & exemplo suo haud parū ad id contulisse constat. S. Ambrosius Mediolani, S. Eusebius Vercellis, S. Martinus Pictavii & Turonibus Monasteria cœnobaritarum & numero & pietate florētissima condidit. In Africa quoque S. Augustinus Religiosas utriusque sexus familias instituit, atque ad Apostolicæ vitæ doctrinæque disciplinam diligentissimè erudiit,

9. Quinam doctrina & sanctitate eminuere?

S. Hilarius Episcopus Pictaviensis, S. Optatus Episcopus Milevitanus, S. Athanasius Patriarcha Alexandrinus, S. Ephrem Diaconus Edessenus, S. Epiphanius Salaminæ Cypri Episcopus, S. Basilii M. Episcopus Cæsareensis, S. Gregorius Episcopus Nyssenus S. Basilii Frater, S. Gregorius Nazianzenus ob eximiam divinarum literarum scientiam

Theo-

Theologus dictus, S. Ambrosius Episcopus Mediolanensis, S. Joannes ob aureum eloquentiæ flumen Chrysothomus cognominatus. Floruere quoque exeunte hoc Seculo S. Hieronymus & S. Augustinus, quorum prior Jovinianum, Helvidium & Vigilantium hæresiarchas, posterior Donatistas, Manichæos. Pelagianos, Nestorianos & Eutychianos ore & calamo doctissime confutavit. Sanctitatis laude, ut plurimos alios taceam, claruêr S. Nicalus Episcopus Myrensis, S. Martinus Episcopus Turonensis, SS. Agnes, Lucia, Dorothea, Catharina, Ursula cum Sociis &c.

10. *Quæ miracula patrata?*

Complura horum SS. Athanasius, Ambrosius, Gregorius Nyssenus & Nazianzenus, Theodoretus alique literis consignarunt. Prodigiola erat crux à Constantino M. in æere conspecta, uti & ignis è fundamentis magna vi erumpens, cum Judæi templum Hierosolymitanum, favente Juliano Apostata, instaurare tentarent.

Seculum V.

1. *Quo ordine supremi Ecclesiæ Pastores sibi successêre?*

41. S. Innocentius ad ann. 417.

Reliquos vide in fine Opusculi.

2. *Qui vero supremo hoc munere sunt perfuncti?*

Insigni omnes sanctitatis juxta & doctrinæ laude rexêre Ecclesiam, & contra exortas hæreses

fortissimè propugnârunt. S. Leo M. divinæ suæ eloquentiæ vi & sanctitatis famâ Attilæ Hunnorum & Genterici Vandalorum Regis furorem mirificè cohibuit, avertitque

3. *Quis Ecclesiæ tunc Status?*

Tametsi sub ea tempora Anastasius Imperator Eutychnianam, Reges Africa, Italiæ & Hispaniæ Arianam hæresim acerrimè propugnabant; Angliæ verò, Burgundiæ, & Germaniæ Reges à Religione Christiana alienum prorsus animum gerebant; Ecclesia tamen ex Christi promissione stetit semper immota, stabitque, dum orbis stabit, nullis inferorum machinis expugnanda. In Persia ab A. 420. ad A. 450. Isdegerdes & Varanes, in Africa & Sicilia ab A. 437. ad A. 499. Gentericus ejusque filius Hunnericus sævissimas in Christianos quæstiones exercuere. Famosum porrè illud decretum *Univivum*, quod Zeno Imperator Acacii Episcopi Constantinopolitani instinctu ad Eutychnianos Ecclesiæ conciliandos edendum curavit, licet nullam disertè hæresim contineret, meritò tamen ab Orthodoxis rejectum est, tum quod Principes laici decernere de fidei dogmatis nil possint; tum quod jam tunc experientia eventusque docuerit, hæreticos cessione & indulgentia non meliores, sed deteriores potius audacioresque fieri.

4. *Quanta Ecclesiæ incrementa?*

Franci qui nuper è Germania in Galliam commigrârunt, Clodovæi Regis exemplo nomen Christi

sto
fco
S. Pa
init

I.
que
nitat
impu
eror
torio
DEI
polle
parti
grati
saluti
gloria
scribe
Bapti
na ec
storiu
stanti
misit,
hinc
polle
Patria
nica c
opera
datis c

sto dedere. Burgundiones à S. Domitiano Episcopo Genevensi, Scoti à S. Palladio, Hiberni à S. Patritio. Norici à S. Severino Abbate Christo initiati fuere.

5. *Quae potiores Seculi huius haereses?*

1. Vigilantius Presbyter invocationem cultumque Sanctorum & sacrarum Reliquiarum, Virginitatem item & coelibatum Sacerdotum acerrimè impugnabat. 2. Pelagius Monachus, præter alios errores docuit, hominem sine gratiæ divinæ adjutorio remissionem peccatorum obtinere, mandata DEI omnia observare, vitamq; æternam consequi posse. 3. Semipelagiani, sic dicti, quod partim cum, partim cõtra Pelagianos sentiebãt, necessitatè quidè gratiæ admittebant, non tamen ad initium fidei & salutis. Præterea perseverantiam & electionem ad gloriam naturali hominum conatui & merito adscribebant: quin & infantes alios ante, alios post Baptismum extingui aiebãt ob prævisa mala vel bona eorum opera, si supervicturi fuissent. 4. Nestorius, ex Monacho Alexandrino Episcopus Constantinopolitanus, duas in Christo personas admisit, divinam unam, alteram humanam; atque hinc negavit, Mariam DEI Matrem esse, dicitque posse. 5. Eutyches Archimandrita, & Dioscorus Patriarcha Alexandrinus Christum non nisi ex unica constare natura dicebat. 6. Prædeterminatiani nec opera bona prædestinatis prodesse, nec mala reprobatis obesse contentebant.

6. *Quæ Concilia celebrata?*

1. Ephesi A. 431. Concilium Oecumenicum tertium ducentorum & amplius Episcoporum contra Nestorium. 2. Chalcedone A. 451. Concilium Oecumenicum quartum sexcentorum & triginta Patrum contra Eutychetem & Dioscorum. 3. Carthagine plures Synodi contra Donatistas, 4. ibidem A. 416. Synodus trecentorum Episcoporum contra Pelagium, ejusque sectatores; Romæ verò & alibi alia Concilia celebrata fuere.

7. *Quæritus inducti aut mutati?*

1. S. Zosimus Papa concessit, ut, quod antea in majoribus duntaxat Ecclesiis fieri consuevit, cœnus Paschalis singulis in parœciis consecraretur. 2. S. Simplicius bona Ecclesiastica dividi voluit quatuor in partes, quarum una Episcopo, altera Clero, tertia templi fabricæ, quarta pauperibus cederet. 3. S. Felix templa recens ædificata non nisi ab Episcopis consecranda esse statuit. 4. Nestorii, & Vigilantii hæresiarcharum impietate velut rapido quodam vento accensa magis inflammataque est Catholicorum in Virginem Deiparam pietas, cujus honoribus complura dedicata sunt templa Angelicæque idcirco salutationi additum: *Sancta Maria Mater Dei ora pro nobis* &c. 5. Nocturnæ Vigiliæ & cōprecationes ad SS. Martyrū sepulchra ob varios abusos abrogatæ quidem; recentū tamen *Vigilia* nomen ac jejunium in Sanctorum pervigiliis ad hoc usque tempus continuatum. 6. Mæmertus Episcopus Viennensis in Gallia tri duanas

ante

ante
nes
solem
ritum
Episc
mus f
tu. de
terico
eris D
priori
sub d
Mani
ctum
ram
hæresi
chran
fia mu
se dec
I. I
mulier
S. Cal
primū
alia in
nachi
fia DE
interm
Monas
psalmo
scopate
leges

antè Christi Ascensionem Litanijs & supplicatio-
nes in Diocesi sua instituit, vel potius majore
solemnitate continuandas curavit. Quem dein
ritum universalis Ecclesia recepit. 7. S. Martinus
Episcopus Sanctos inter Confessores omnium pri-
mus fuit, quem Ecclesia publico solemnique cul-
tu devenerata est: 8. Nomina eorum, qui ad hæ-
reticorum vel paganorum castra transfugere, è sa-
ceris Diptychis omnino eradebantur 9 Quoniam
prioribus seculis Eucharistia modò sub una, modò
sub duplici specie sumi solebat, Gelasius Papa ad
Manichæos, qui vinum à malo dæmone produ-
ctum esse tradebant, hac ratione dignoscendos
utramque jussit speciem sumi. Extincta dein hac
hæresi, laici sub una duarum panis specie Eu-
charistiam sumpsere, præsertim postquam Eccle-
sia multis gravibusque de causis ita faciendum es-
se decrevit.

8. *Quæ religiosa Congregationes instituta?*

1. In Africa nova identidem cum virorum, tum
mulierum condita sunt monasteria. 2. In Gallia
S. Cassianus plura Massiliæ, S. Honoratus Abbas
primùm, dein Episcopus Arclatensis Lirinease, alii
alia instituere Cœnobia. 3. Constantinopoli Mo-
nachi Acoemetae (non dormientes dicti) in Eccle-
sia DEI laudes diu noctuq; alternatis vicibus sine
intermissione concinebant. 4. Celebre quoque
Monasterium Agaunense in Valleis perennem
psalmodiam induxit. Cœnobia porrò ad Epi-
scopatus aliasque dignitates translata, instituti sui
leges & vestes retinebant.

9. *Quinam doctrina & sanctitate Ecclesiam præcipuè illustrârunt?*

S. Augustinus, cujus priore sæculo meminim⁹; S. Maximus Episcopus Taurinensis, S. Cyrillus Patriarcha Alexandrinus, S. Petrus Chrysologus Ravennatum Episcopus, S. Hilarius Episcopus Arelatensis, S. Prosper S. Augustini discipulus, Vincentius Lirinensis, Salvianus Presbyter Massiliensis &c.

Sanctitate fulgebant S. Alexius, S. Jacobus Intercefus, aliique Martyres innumerî in Perside & Africa, S. Severinus Noricorum Apostolus, S. Remigius, S. Pulcheria Augusta, Virginitatem cum matrimonio jungens S. Genovesa &c.

10. *Num defuere miracula?*

Handquaquam; nam longè plurima à S. Augustino, Victore Uticensi Episcopo, aliisque fide dignissimis & oculatis testibus recensentur. De puero illo Constantinopoli, imperante Theodosio in aëra sublato, auditoque trisagio: *Sancte Deus, Sancte fortis, Sancte & immortalis misereve nobis*, ad suos reverso, in opusculo III. meminimus. Grande quoque orbis miraculum erat Simeon ille ultra annos octoginta columnæ perpetuè insitens, &, qui eidem successit, Daniel Stylita.

Seculum VI.

1. *Qui in Seculo hujus Pontifices [Summi]?*

33. Hormisdas ad ann. 523.

Reliquos vide in fine opusculi.

2. *Quis*

2. *Qua laude supremi Pastores suas pascebant oviculas?*

Muneri quisque suo strenuè intenti erant, inter omnes tamen eminent S. Gregorius M. qui sanctitatis, doctrinæ, rerumque gestarum famâ totum late orbem implevit. Vigilius in Pontificiam primùm sedem se ipse intrusit. Verùm ubi legitimis dein comitiis Pontifex renunciatus est, in alium mox virum mutatur, ex lupo Pastor ovilis Christi vigilantissimus.

3. *Quis Ecclesiæ Status?*

Disciplina Ecclesiastica pariter ac monastica magnopere viguit. Ac licet augescente nimium quantum Christianorum numero, primus ille ardor sensim defervesceret; plurimi tamen omnis ordinis, conditionis ac sexûs sublimem sanctitatis gradum attigere.

4. *Quæ Ecclesiæ incrementa?*

Quò majora Ecclesia in Oriente ob grassantes ibidem hæreses ac schismata detrimenta, eò ampliora in Occidente cepit incrementa. Ac primò quidem regnante Recaredo, S. Hermenegildi fratre, Hispania universa, abjurata hæresi Ariana, Catholica sacra suscepit. 2. Theodelinda Bavarix Dux pietissima Agilulphum conjugem, Longobardorum Regem cum subiectis populis ab Ariana impietate, ad religionem orthodoxam revocavit. 3. S. Augustinus ejusque socii ex S. Benedicti familia à S. Gregorio M. missi Anglos è Saxonia illuc priore seculo trajectos ad Christum adjungere.

5. *Quæ hæresum lolia pullularum?*

Potiores temporis hujus hæretici erant Euty-
chiani, in sectas propè innumeras, Chalcedonensi
omnes Concilio adversantes, divisi, qui & Ace-
phali *line capite dicti*, quòd superioribus Ecclesia-
sticis subesse detrectarent. Ex his erant Agnòetæ,
Aphtartodocetæ, Tritheitæ, Theopalchitæ &c. pri-
mi docebant, Christum ignorare extremum judi-
cii diem &c. secundi, Christi Corpus ante resur-
rectionem nec corruptioni, nec perpeffioni fuisse
subjectum; tertii, SS. Trinitatem ex tribus consta-
re naturis; quarti (quorum auctor priore Seculo
erat Petrus sive Fullo) divinitatem ipsam cruci
fuisse affixam, qui error ansam dedit diuturnæ illi
controversiæ: *Unus è Trinitate in carne passus est.*
Quam quæstionem, licet Catholicæ fidei haud
adversantem, Hormisdas ad novas & inutiles tri-
cas præcavendas, decidere noluit.

6. *Quæ Concilia coacta sunt?*

1. In quinto Concilio Oecumenico Constan-
tinopoli A. 553. præsentibus tribus Patriarchis &
centum sexaginta quinque Episcopis celebrato,
damnatus Origenes, & *tria Capitula*, hoc est, scri-
pta Theodori Episcopi Mopsuesteni, & Theodo-
reti Episcopi Cyrensis, atque Epistola Ibæ Episco-
pi Edessei. 2. In Synodo Arausicana II. conde-
mnati sunt Semipelagiani, sive *Massilienses*, sic
dicti, quòd hæresis hujus architecti, non pauci Mas-
silæ sedem fixerint.

7. *Qui ritus aliaque ad disciplinam Ecclesiasticam pertinentia introduci cepta?*

1. S. Gregorius M. cantum Ecclesiasticum precesque horarias in eam fermè, qua Ecclesia hodie dum utitur, formam redegit; Missæ ritus quosdam precesque adjecit: quadraginta dierum jejunio sacrorum cinerum asperisionem præmittendam esse statuit. 2. Episcopis ob graves lubinde causas permissum, ut *Coadjutorem* cum jure successionis sibi possent asciscere. 3. Idem Ecclesiæ suæ, nisi aliud fortè hujus aut utilitas, aut necessitas posceret, coràm semper & in promptu adesse debuerant; Episcopatu verò cedendi copia nemini, nisi ex causis gravissimis, facta est. 4. Episcoporum causæ in conciliis *particularibus*, quibus Archiepiscopi præerant, dijudicari solebant; inde tamen ad Papam dabatur provocatio. 5. Nec Presbyteri ante annum tricesimum, nec Diaconi ante vicesimum quintum, initiabantur. Non rarò tamen pueri, qui ad munia Ecclesiastica idonei videbantur, clericali habitu induti, in Seminariis instituebantur: cæteri verò Clerici cum Episcopo suo iisdem in ædibus passim habitabant, erantque tam hi, quàm illi exempti prorsus à laici Magistratus jurisdictione. 6. Pelagius I. legem tulit, ut Clerici omnes, qui sacræ psalmodiæ non interessent, preces Canonicas jam inde ab Apostolorum temporibus statis diei noctisque horis decantari solitas, privatim persolverent; qua de re in Conciliorum æquè & Pontificum ordinationibus crebra

erebra fit mentio. 7. Diaconissarum & nomen,
& officium hoc seculo abrogatum est.

8. *Quibus Ordinibus Religiosis Ecclesia decorata
simul et firmata est?*

1. S. Patriarcha Benedictus in monte Cassino celeberrimi sui ordinis fundamenta jecit, quem toto latè Occidente mirificè propagavit, sanctissimis legibus præscriptis. 2. In Hispania S. Isidorus Episcopus, & S. Fructuosus Abbas, in Gallia S. Casarius, Aurelianus, Ferreolus, Donatus Episcopi, & S. Abbas Columbanus peculiaribus vivendi legibus conscriptis, institutum monasticum magnopere promoverunt.

9. *Quinam doctrina & sanctitate celebriores?*

Præter jam memoratos Severinus Bédétius Consul Romanus, omnium disciplinarum, virtutumque Christianarum laude præfulgens, S. Fulgentius, S. Gregorius Turonensis, S. Leander Hispalensis Episcopus &c.

S. Maurus Abbas, S. Medardus, S. Patritius Hiberniæ Apostolus, S. Clotildis & S. Radegundis Franciæ utraque Regina, S. Maria Ægyptiaca &c.

10. *Num DEUS miraculis quoque Ecclesiam
suam illustravit?*

Ex innumeris unum alterumque affero. 1. Sacrificante S. Gregorio M. panis Eucharisticus, quem mulieri de sacramenti hujus veritate ambigenti porrecturus erat, in carnem versus est. 2. Episcopi Orthodoxi, quibus Vandali lingvas usque ab radicibus reseverant, disertè ut prius loqui
perre-

perrexere. Multis adhuc magnisque miraculis
claruere SS. Benedictus, Severinus, Leonardus,
Medardus, Brigida &c. Plura percensent S. Gre-
gorius M. S. Gregorius Turonensis, aliique.

Seculum VII.

1. Quæ Romanorum Pontificum successio?

66. Sabinianus ad ann. 606.

Reliquos vide in fine opusculi.

2. Quid de seculi hujus Pontificibus generatim di- scendum?

Magna omnes laude Ecclesiæ gubernacula te-
nuere. Honorio Pontifici cætera laudatissimo id
vicio jure vertitur: quod Sergii Patriarchæ Con-
stantinopol. Hæretici Monothelitæ artibus indu-
ctus, ejusdem errorem mox atque innotuit, palam
ac manifestè damnare neglexerit, ratus, nascentem
hanc hæresim indiduo utrinque silentio compesci
posse; cum tamen experientia teste, sectarii silen-
tium, quod à Catholicis servatum cupiunt, ipsi
minimè teneant, tantoque tunc nocentius, quan-
tò tectius virus suum spargant, quasi ipsiusmet
Apostolicæ sedis tolerantia tantum non appro-
batum id sit. Bonifacio III. Ecclesiæ præidente,
nomen Episcopi Oecumenici, seu universalis,
quod Patriarcha Constantinopolitanus contra jus
fasque sibi arrogaverat, solemnè ipsius quoque Im-
peratoris Phocæ edicto vindicatum est soli Ponti-
fici Romano, tanquam Episcoporum Episcopo
omni-

omniumque Ecclesiæ Pastorum Pastori, cui Christus ipse oves suas omnes & agnos pascendos tradidit. S. Bonifacius IV. magnificentum delubrum, Pantheon dictum, æjectis commentitiorum Deorum simulacris. Deiparæ, omniumque Martyrum honoribus dedicavit. S. Martinus Papa ab Imperatore Constante crudelissimè vexatus est, quod Monothelitarum hæresi fortissimè se opposuerit.

3. *Quis status Ecclesiæ?*

Huic Chosroës Persarum Rex magnas clades intulit, imò & Heraclius, postquam Monothelitarum hæresi implicitus, totus à se ipse degeneravit. Ejus nepos Constantinus Imperator dum memoratam modò hæresim totis viribus propagare nititur, se, remque Christianâ pessumdedit. Quidam etiam Orientis Imperatores per vim jus sibi arrogaverant Papæ electionem assensu suo ratam habendi; sed Constantinus Pogonatus pristinam Ecclesiæ libertatem restituit; tametsi Exarchi, etiam contra Imperatoris mentem, jus illud præteritum aliquamdiu persequi sint ausi.

4. *In quænam regiones missi Evangelii præcones?*

Tametsi in Africa, quam Saraceni occupaverant, Fidei lumen extinctum est, id ipsum tamen in multis aliis provinciis exoriri cœpit. In Flandria S. Eligius, in Franconia S. Chilianus verbi divini sementem sparsit. Batavos & Frisios cum Saxonia parte SS. Suibertus & Wulfranus ad Christum adauxere &c. Judæi in Oriente, Hispania & Gallia

Gallia exilium, vel Baptismum eligere jubentur. Excunte hoc seculo S. Rupertus, Wormatiensis antea Episcopus à Theodone III. Bavariæ Duce invitatus, sacro hunc fonte abluit. Idem sacram Oettingæ adiculam non in Germania tantum, sed apud exteras quoque nationes ob innumera maximaque miracula ad hoc usque tempus ibidem fieri solita celebrem Deiparæ honoribus dedicasse traditur.

5. *Quæ hereses exorta?*

1. A. 622. Machometes, Judæo quodam & Sergio Monacho adjutoribus, ex omnibus fermè sectis, ut omnes ad se pelliceret, suam conflavit sectam. Nam cum Sabellio negavit SS. Triados mysterium; Christo, quem Prophetam sanctum ex Maria Virgine natum affirmavit, divinitatem abrogabat cum Carpoerete; cum Judæis & Ebionitis circumcisionem, crebras corporis lavaciones, aliaque id genus ad salutem necessaria esse docuit; cum Anthropomorphitis Deum finxit corporeum; cum Tatianistis vini usum suis prohibuit &c. Atque his aliisque innumeris erroribus, fabulis, ineptiis Alcoranus totus, quantus est, scætet. Execranda porro hæc secta per totum fermè Orientem & Africam celerrimè propagari cœpit. Neque id mirum; quippe veterator ille nequissimus reluctantes vi armorum; ceteros verò elcâ voluptatum, in quibus cum Epicuri de grege porcis supremam hominis felicitatē poluit, catervatim in suas pertraxit partes. 2. Monothe-

litz,

litæ, quorum duces erant Cyrus & Sergius Patriarchæ, ille Alexandrinus, hic Constantinopolitanus, quibus postea etiam Macarius Patriarcha Antiochenus accessit, non nisi unicam in Christo voluntatem admittebant.

6. *Quæ habita Concilia?*

1. A. 680. Constantinopoli in Concilio Oecumenico VI. Monothelitæ damnati fuere. 2. A. 649 à S. Martino Papa centum & quinque Episcoporum Concilio Romæ coacto Monothelitarum hæresis condemnata: proscriptaque *Ecthesis* Heraclii & *Typus* Constantis Imperatorum. *Ecthesis* sive *expositi* à Sergio, *Typus* sive credendi *formula* quadam à Paulo, Patriarchis Constantinopolitanis dictorum Imperatorum nomine vulgabantur, quibus ad conciliandam seu potius turbandam Ecclesiæ pacem Catholici æque ac Monothelitæ filere deinceps jussi sunt de una aut gemina in Christo voluntate. Alia insuper Concilia alibi cum ad profligandas hæreses, tum ad morum disciplinam restituendam celebrata fuere.

7. *Qui ritus inducti?*

1. Sabinianus Campaniarum pulsus. S. Vitalianus Organa, aliaque instrumenta musica in templis adhibenda curavit. 3. Die Purificatæ Virgini sacra cerei consecrati, distributique: unde Festum seu *Missæ Luminum*. 4. A. 630. Romæ divino monitu Ara S. Sebastiani honoribus est erecta, sacraque ejus ipsa illuc translata ad propulsandam horribilem luem, quæ exinde mox cessavit. 5. Exaltationis S. Crucis solemnitatis post

Insignem illam Heraclii victoriam de Chosrôde reportatam multò illustrior haberi cœpit.

8. *Quo statu fuerat disciplina Monastica?*

Eti novus hoc seculo ordo religiosus fundatus non est, prius tamen instituti magis semper magisque propagari cœpère, præcipuè S. Benedicti familia, cui Principes quoque non pauci nomen dedere.

9. *Qui seculi hujus scriptores aliique Sancti nominatiores?*

S. Sophronius Patriarcha Hierosolymitanus & S. Maximus Abbas Martyr, gloriosi ambo Monothelitarum debellatores, S. Isidorus Episcopus Hispanensis, S. Ildephonus Archiepiscopus Tolitanus &c.

S. Oswaldus Angliæ, S. Sigebertus Austrasiæ Rex, S. Emmeramus, S. Gertrudis Abatissa Nivelensis &c.

10. *Quæ miracula celebriora?*

Heraclius Imperator Christi Crucem ex hoste receptam nonnisi superbissimis vestibis humili cū habitu mutatis pristinum in locum reportare potuit. Multa porro magnaque miracula SS. Amandus, Columbanus, Gallus, Joannes Eleemosynarius &c. edidère, quæ in eorundem Sanctorū actis fusè recensentur. Nec pauca collegit Joannes Moschus, avi hujus scriptor percelebris, qui in *Prato spirituali*, à Synodo VII. laudato memorat, Panem Eucharisticum Seleuciæ à Catholico heretici famulo domi in armario repositum, culmos

culmos postea & spicas emisisse, qui palam deum ostensus est Episcopo & populo, rei novitate proflus attonitis.

Seculum VIII.

1. *Quinam Pontifices in Petri Cathedra sedere?*

86. Joannes VI. ad ann. 705.

Reliquos vide in fine opusculi.

2. *Ecquod horum Pontificum regimen?*

Magna omnes cura & solitudine rem Ecclesie administrabant. Gregorio II. Gregorio III. Zachariae, Stephano III. & Hadriano I. Exarchi, & Longobardorum Reges plurimum negotii facillime. Contra quorum iniquas violentasque machinationes Carolus Martellus, Pipinus & Carolus M. eos strenue defendebant.

3. *Qui erat Ecclesie status?*

Sicut fidei doctrina a Christo & Apostolis tradita inde ab Ecclesie exortu eadem semper sine ulla profus immutatione persisterat; ita e contrario morum disciplina magnas identidem vicissitudines subiit. Atque hoc quidem seculo primus ille Christianorum fervor ac pietas haud parum remisit, Regente maxime vitio. Nam Graeci Imperatores plerique vel haeresi erant infecti, vel haeticorum fautores. In Gallia Reges ad Pipinum usque otio ut plurimum & voluptatibus diffuebant. Hispaniam universam, Witiza Rege ejusque successore in omnia se vitia effundentibus, Mauri inundarunt. In Italia Pontifices quod fortius constantiusque pro

DEO

DEO
accipi
idolo
a pri
magn
aque
imita
Catho
haud
4.
S.
missus
in a S
chiep
pisco
& He
Pontif
prom
tus. S
bord
Germ
quam
xones

A.
Copro
tis ha
filio b
chai,
tois y

DEO & Ecclesia stabant, ed acerbius indigniusque accipiebantur. Germania magnam partem densis idololatriæ tenebris immersa jacuerat. Clerus ipse à primæva illa morum integritate & sanctitate magnopere desciverat, populo eorum, qui sacris æque ac profanis præerant, exemplum, ut fit, imitante. At verò in Anglia Scotiaque Religio Catholica tantopere floruit, ut Sanctorum patriâ haud immeritò nominari potuerit.

4. *Quæ gentes ad verâ fidei notitiam adductæ?*

S. Bonifacius natione Anglus, à S. Gregorio II. missus, Germanos Christiana fide imbuit, qui dein à S. Zacharia Papa primus Moguntinensium Archiepiscopus A. 745. creatus, plures Germaniæ Episcopatus, quos inter Ratisbonensis, Eustadianus, & Herbipolensis &c. annuente & confirmante Pontifice instituit, remque Christianam insigniter promovit, *Germaniæ Apostolus* meritò nuncupatus. S. Ludgerus porrò in Westphalia, S. Willibrordus in Frisia, S. Rupertus, & Corbinianus in Germania superiore, S. Humbertus in Brabantia quàm plurimos Ecclesiæ adjunxit. Carolus M. Saxonæ victricibus armis svavi Christi jugo subjecit.

5. *Quæ hæreses exorta?*

A. 726. Leo Isauricus Imperator, ejusque filius Copronymus, Imperii juxta ac paternæ impietatis hæres cum Leone IV. impio pariter Copronymi filio bellum, quod jam olim Marcionitæ, Manichæi, alique hæretici sacris imaginibus indixere, totis viribus instaurarunt. A. 785. Felix Episcopus

pus Urgellitanus, & Elipandus Archiepiscopus Tolletanus Nestorii hæresim ab inferis revocarunt, dum Christum secundum naturam humanam non nisi adoptione Filium DEI esse asseverabant, ac proinde geminas ei personas seu hypostases affingebant.

6. Quibusnam in Conciliis memoratæ hæreses condemnatæ fuère?

A. 787. Concilium Nicænum secundum, inter Oecumenica septimum, à trecentis quinquaginta Patribus contra Iconomachos celebratum est, ubi Iconoclastarum hæresis damnata, sacrarumque imaginum cultus vindicatus, Felicis porro atque Elipandi hæresis A. 792. in Ratisbonensi, ac biennio post in Francosordiensi Synodo damnata est. Complura alia Concilia alibi ad restituendâ morum disciplinam instituta fuère.

7. Quid de sacris ritibus memorandum?

1. Lege cautum est, ne quis, nisi jejunos divinæ mensæ accumberet. 2. In defunctorum solamen ac subsidium perpetua sacra anniversaria, sodalitatesque institutæ. 3. *Officium parvum*, ut vocant, B. Mariæ introductum. 4. Caroli M, temporibus Sacerdotibus eadem die iteratò Sacris operari licuerat. 5. Mos distribuendi Eucharistiam pueris, qui divino intererant sacrificio, antiquatus est.

8. Quis vitæ Monasticæ progressus?

Piorum liberalitate & munificentia plura in dies Monasteria condebantur, ed quòd res ibi divina singulari pietatis studio, exemplo atque ædifica-

dificati
Apost
roli M
berim
urum
tum e
tiam,
abdid
vitori
infula
evoca
templ
norum
horre
sis S
inceps
ternis
cadin

S.
Vener
craru
nifaci
fia ma
S.
piscop
S. W
&c. S
sub a
accu

dificatione peragebatur. S. Bonifacius Germaniæ
 Apollolus A. 744. Fuldæ; S. Hildegardis verò Ca-
 roli M. Augusta conjux A. 777. Campiduni cele-
 berrimum Ord. S. Benedicti Cœnobium, quod deia
 utrumque Principis Abbatia dignitate condecora-
 tum est, condidère &c. Nec pauci principali e-
 tiam, regioque orti stemmate in monasteria se
 abdidere, perpetuam ibidem servitutem DEO ser-
 vituri. Contrà passim Monachi è cœnobiis ad
 insulas, gravissimaque Ecclesiæ negotia ac munia
 evocabantur. Mulieribus non patebant aditus ad
 templa Monachorum, qui alias quoque ab exter-
 norum alloquio & consuetudine magnopere ab-
 horrebant. Unde S. Hidulphus Abbas Medanen-
 sis S. Spinulum jam vitâ functum à patrandis de-
 inceps miraculis abstinere iussit, ut hac ratione *ex-*
ternis omnis via præcluderetur Monachorum soli-
 tudinem obturbandi.

9. *Quinam doctrinâ & miraculis claruere?*

S. Germanus Patriarcha Constantinopolitanus,
 Venerabilis Beda, S. Joannes Damascenus cultûs sa-
 crarum imaginum propugnator acerrimus, S. Bo-
 nifacius Archiepiscopus Moguntinus, qui in Fri-
 sia martyrii laureâ decoratus est.

S. Richardus Anglorum Rex, S. Wilibaldi E-
 piscopi Eustettenfis, & S. Wunibaldi Abbatis, ac
 S. Walburgæ sacrarum Virginum Antistitæ parens
 &c. S. Rupertum, Bojorum Apostolum, nonnisi
 sub annum seculi hujus vicessimum è vita migrasse
 accuratiores tradunt historici.

10. *Quibus præcipuè miraculis Religio Christiana confirmata est?*

1. Crucifixi imago Beryti à Judæis perfoſſa, largo ſanguine manavit. 2. S. Joanni Damasceno manus dextra amputata reſtituitur à Virgine Deipara. 3. Concilium Nicænum II. miracula à S. Platone M. in liberandis captivis patrata ſuo confirmat teſtimonio. 4. S. Suibertus Episcopus, & S. Winocus Abbas multis inclaruère miraculis. 5. S. Ludgerus Episcopus Monasterienſis, & V. Beda ævi ſui miracula literis conſignârunt.

Seculum IX.

1. *Quinam hoc ſeculo Pontificatum geſſère?*

99. Stephanus V. ad ann. 817.

Reliquos vide in ſine Opusculi.

2. *Qua laude Pontifices iſti rexère Eccleſiam?*

Perinſigni, ſi Stephanum VII. excipias, qui poſtquam in ſedem Pontificiam ſe intruſerat, inſtigante potiſſimum Sergio Antipapa, formoſi cadaver effoſſum, ac Pontificiis exutum inſignibus, in Tiberim projici juſſit. Hic dein è ſede, quam invaſerat, deturbatus, & in carcere ſtrangulatus eſt. Joannes VIII. quod impiis Photii, ſedem Conſtantinopolitanam occupantis molitionibus conſtantia minùs virili ſe oppoſuerit, anſam fors dedit fabellæ illi de Papa fæmina; quod ineptiſſimum abſurdiſſimumque commentum evidentibus pridem argumentis, ipſoque adeo ſilentio ſcripto-
rum

rum omnium, maximè Græcorum, Romanæ Sedi id temporis summopere adversantium, satis superque confutatum est. Quidam Formosum inter & Stephanum VII. inrerlerunt Bonifacium VI. qui post Formosi obitum A. 897. Romanam sedem invasit, tenuitque diebus quindecim.

3. *Quis Ecclesiæ status nono hoc seculo?*

Quam studiosus tuendæ amplificandæque Ecclesiæ fuerat Carolus M. in Occidente, tam remissi erant in Oriente Imperatores Græci, qui proinde Imperatoria dignitate profus exciderunt. Caterum tametsi fidei doctrina ne minimum quidem detrimentum unquam ceperit, capereve potuerit, morum tamen disciplina, & eximius ille virtutum splendor, quo in primo Ecclesiæ exortu pusillus Christi grex tantopere inclaruit, crescente in dies Christianorum numero haud parùm defecerat.

4. *Quibusnam in regionibus promulgatum est Evangelium?*

S. Ansharius Episcopus Hamburgensis Svecos & Danos S. Cyrillus vero cum S. Methodio fratre suo germano Bulgaros, Moravos, & Bohemos &c. fidei Christianæ notitiâ imbuerunt.

5. *Quinam hæretici Ecclesiam oppugnârunt?*

1. Gottschalcus Monachus vagus & exlex affirmaverat, DEUM, sicut quosdam ad vitam, ita alios ad mortem æternam destinâsse, homines ad peccandum impellere; nec velle omnes salvos fieri, sed eos duntaxat, qui salvantur. Christum pro electorum duntaxat salute mortem, oppetisse &c,

Quas hæreses Lutherus, Calvinus & Jansenius multis post seculis resuscitarunt. 2. Photius nobilitate, opibus, aulæ favore, profanaque maximè eruditione turgidus, & ad quidlibet audendum projectus, postquam A. 858. in Sedem Constantinopolitanam involaverat, fundamenta jecit luctuoso illi Græcorum schismati. Utque veterator hic veritissimus nequitix suæ rationem obtenderet. Ecclesiam Romanam variorum errorū insimulare est ausus, atque inter alia eidem exprobrabat, quòd illis Symboli verbis *qui ex Patre procedit*, interseruerit *Filioque*: quòd non feriã quartã, uti Ecclesia Græca, sed Sabbato suis jejuniū imperet; quòd Matrimonii Sacramentum vilipendat, Clericos à nuptiis arcendo &c. Ajebat insuper, per ipsam Imperii Romani Constantinopolim translationem urbis illius Patriarchæ præ Episcopo Romano primas datas, & adjudicatas fuisse &c. Ac licet schisma hoc, ab impio Photio excitatum, haud multò post sopitum fuerit; seculo tamen XI. à Michæle Cerulario instauratum in haec usque diem perdurat.

6. *Quæ Concilia celebrata?*

1. In Synodo Oecumenica VIII. Constantinopoli A. 869. coacta, S. Ignatius Sedi Constantinopolitanæ, qua per summum nefas ab impio Photio deturbatus erat, restituitur. sacrarumque imaginum cultus concordibus denuò suffragiis approbatur. 2. Gotthelchæus à pluribus Conciliis hæreticos damnatus, scriptisque igni datis, in per-

petu-

petu
ditu

I.
Greg
tu ce
fessio
tum
mon
ficie
idon

R
mag
tron
ria t
ve
lesco
mag
2

S
scop
Apo
Edm
stan

I
ptor
dus
gest
Mo

petuam custodiam, ne porro nocere posset, traditus est.

7. *Quid de sacris ritibus dicendum?*

1. Dies Omnium Sanctorum honoribus sacer Gregorii IV. jussu ab universa Ecclesia solemnè ritu celebrari coepit. 2. Gravi morbo oppressi *confessione Sacramentali* peccata primùm expiabant, tum *Extremæ Uctionis Sacramento* muniebantur, morboque ingravescente sacro demum viatico reficiebantur. 3. Jus viros ad Ecclesiastica munia idoneos nominandi laicis quoque fuit concessum.

8. *Quis disciplina monasticae progressus?*

Regula S. Benedicti in Occidente magis semper magisque propagata est: nec viri solum & matronæ in Oriente æquè ac Occidente, in Monasteria sese abdidere, sed pueri quoque puellæq; suave disciplinae monasticae jugum portarunt *ab adolescentia sua*, floremque & primitias ætatis DEO magna animi alacritate consecrârunt.

9. *Quinam sanctitate & doctrinâ celebriores?*

Sanctitate præcelluere, S. Ansharius Archiepiscopus Hamburgensis, regionum Septentrionalium Apostolus, S. Fridericus Episcopus Trajectensis. S. Edmundus Angliæ Rex, S. Ignatius Patriarcha Constantinopolitanus &c.

Doctrinâ eminebat Alcuinus Caroli M. præceptor, dein Abbas S. Martini Turonensis, Eginhardus, qui à secretis fuit Carolo magno, cujus res gestas literis consignavit, Selingenstadiensis dein Monasterii conditor, & primus Abbas, Rabanus

Maurus Abbas Fuldenſis, ac poſtea Archiepiſcopus Moguntinus, Paſchalius Radbertus Abbas Corbejenſis; quem hæretici quidam omnium primum fuiſſe qui doctrinam de tranſubſtantiatione, veraque Chriſti in Euchariſtiæ Sacramento præſentia tradiderit, protervè, more ſuo, mentiuntur; cùm utrumque illud dogma inde ab Apoſtolorũ temporibus ab Eccleſia orthodoxa divina ſemper fide creditum fuiſſe invictis omnino argumentis demonſtrari poſſit. Neque ulla id temporibus de ipſa dogmatis veritate, ſed de modo duntaxat loquendi, quo Paſchalius eſt uſus, qui nonnullis novus, ſed planè immeritò videbatur, controverſia erat.

10. *Quæ miracula patrata?*

1. Ramirus Hiſpaniæ Rex prodigioſam à Mauris victoriam reportavit S. Jacobi Apoſtoli auſpiciis, qui fervente prælio in aere candido inſidens equo niveum vexillum rubræ crucis figurâ diſtinctum præferre conſpectus eſt. Quapropter Rex victor edito diplomate Hiſpaniam magno huic Evergetæ vectigalem fecit. 2. Caradignæ in Hiſpania pavementum, ſub quo tumulati jacent ducenti Monachi, à Saracenis ex odio fidei trucidati quotannis ſanguineo ſudore madere conſpicitur, quo die illuſtres hi pugiles martyrii laureâ coronati ſunt. 3. Ss. Anſcharius, Eulogius, Rembertus, aliique plures miraculis claruere.

Seculum X.

1. *Qui Seculi hujus Pontifices?*

118. Benedictus IV. ad ann. 903.

Reliquos vide in fine Opusculi.

2. *Quid de Pontificibus hisce commemorandum?*

Posteaquam Stephanus VII. priore seculo omnium primus Petri sedem vitæ improbitate infamaverat, ejus vestigiis seculo X. plures alii institère. Tanti mali hæc erat origo. Adalbertus Tusciæ Comes longè potentissimus, ejusque conjux Theodora, cum geminis filiabus Marozia & Theodora, immensæ ambitionis, ac prostitutæ impudicitæ mulieribus Romæ dominatum quasi & dictaturâ exercebant, Pontifices suarum partium, nulla doctrinæ morumque ratione habita, per vim intrudendo. Horum è numero erat Sergius III. cujus tamen principia non tam mala esse, quàm credit Baronius, nec pudendos fuisse progressus, nisi eos Marozix nobilis scorti amor infamasset, Papebrochius, vir in omni historia longè versatissimus testatur, aitque temerè quædam eidem impingi. Quin etiam inter Pontifices de Ecclesia bene meritos numerandum censet, esto suam ipse famam incontinentiæ maculâ inquinârit. Joannes X. tamen vitæ prius esset minùs probatæ, atque artibus insuper & potentiâ Theodoræ in Petri sedem intrusus fuerit, Pontificatum tamen tredecim & amplius annis non malè administravit, vitæque antea maculas, tum poenis de se sumptis, tum

à Divi-

à Divina Nemese inflictis elusse creditur. Namque à Gvidone Tusciæ Comite, instigante imprimis Marozia conjugæ de supremo dignitatis gradu in carcerem detrusus, nec multò post faucibus, ut ajunt, cervicali occlusus, suffocatus est. Eadem Marozia adnitente intrusus est Joannes XI. quinque circiter & viginti annorum juvenis, Marozix & uti meretrix hæc perhibuit, Sergii III filii nothus, cætera non malus, sed nec laude dignus, qui à fratre suo Alberico Pontificatu dejectus, & in carcerem cum impia matre sua abductus est, ubi & mortem oppetiit. Joannes XII. modò memorati Alberici Tusciæ Comitæ filius, vix duodeviginti annos natus, præpotenti suorum factione & armis in supremo dignitatis Ecclesiasticæ gradu est collocatus, id quod tolerari iriquissimis illis temporibus debuit, ne Ecclesia schismate, malorum omnium pessimo, scinderetur. Ac licet hic Pontifex vitam duxerit Christi Vicario indignam, non pauca tamen crimina à personato illo Luitprando, aliisque, Leonis præsertim Antipapæ, quem Otho Imperator intrudendum curavit, partes sequentibus, eidem afficta fuisse constat. Christophorus post aliquot mensium Pontificatû per vim occupatum, à Sergio III. in monasterium detrusus est. ubi paulò post obiit. Hunc quidam à Pontificum albo expungunt, uti & Landonem post aliquot pariter mensium Papatum vitâ functum, cui illud probro vertitur, quòd impertunis & vix non armatis impericissima Theodora precibus

cibus victus, Joannem à Bononiensi ad Ravennatensem Episcopatum transferri sit passus. Cæteris Pontificibus, muneri suo graviter intentis, Comites Tusculani multum negotii facessiverunt, quibusdam exilio, aliis carcere, aliis etiam morte multatis, suo ut arbitrato sublegere possent Pontifices, tanto licet munere prorsus indignos. Calumniam porro Silvestro II. à Beanone hominum mendacissimo, impactam, & à juratis Pontificii nominis hostibus toties decantatam, satis superque refutant scriptores coævi, qui eximie omnes laudibus efferunt hunc Pontificem, virtute non minus, quam doctrina, ac Matheseos præcipuè peritia præstantem; unde à quibusdam magiæ insimulabatur. Tanta temporum illorum iniquitas dicam, an ignorantia fuerat. Antipapas deum, quotquot Ecclesiam unquam conturbârunt, ad calcem opusculi hujus ordine percensebimus. Hos inter Bonifacius VII. fuerat, qui sublato Benedicto VI. in Petri sedem A. 974. se intrusit, de qua post mensem dejectus, direptâ Basilicâ Vaticanâ, Constantinopolim aufugit, indeque A. 985. rediens, cum solum Pontificium post Joannis XIV. mortem menses aliquos occupasset, repentina morte interiit.

3. *Quis Ecclesie status?*

Calamitosior longè, quam unquam aliàs sub ethnicis, vel hæreticis Imperatoribus, aliisq; mundi monarchis; quò enim furiosius hi, Orco iostigante, Ecclesiam oppugnabant, eò gloriosius hæc de

de idololatria, & hæresi semper triumphabat. At postquam perverso hoc seculo infensissimus humani generis hostis ipsos aded Principes, qui orthodoxos se profitebantur, eò induxit, ut electionem Pontificum tyrannicè sibi arrogare sint ausi; quot non exinde orta sunt mala? Cum enim Pontifices in sanctam illam sedem per summum nefas intrusi, vitæ essent minùs probatæ, tam Cæsar, quam populo probro sibi haud duxit, ad summi sacrorum Pontificis exemplû mores suos conformare. Hinc tanta rerum divinarum ignorantia simul & incuria: hinc sacrorum nundinatio: hinc sacrilegi concubitus, malaque alia pænè innumera. Nihilominus Ecclesia etiam contra hos Inferorum assultus, utut periculosissimos, non solum perstabat ex Christi promissione invicta semper & immobilis sed novis etiam incrementis & accessionibus aucta est.

4. *Quanam incrementa illa?*

1. A. 965. Poloni cum Duce suo Miecislao, 2. A. 912. Normanni cum Rollone Cuce suo, 3. An. 958. Slavi, 4. A. 988. Russi Christo nomen dedere, 5. A. 949. Dani cum Rege suo Haraldo Ecclesiæ penitus se subjecere.

5. *Num hæreses quoque Ecclesiam infestârunt?*

Singulari DEI pro Ecclesia jugiter, etiam cum dormire videret, excubantis providentia factum est, ut seculum hoc solum & unicum nulla sit nova hæresi funestatum, nec factioso schismate, cui perversi quorundam Pontificum mores ansam

præbere poterant, secessio ab Ecclesia à quoquam fuerit attentata; cum quisque sanæ mentis clarè perspexisset, improbos antistitum mores integritati sanctitatisque doctrinæ nil quidquam posse officere.

6. *Num & Concilia celebrata?*

Cùm nulla hoc seculo exorta sit hæresis, nullo eum in finem Concilio Oecumenico opus erat; plures tamen Synodi *particulares* ad instaurandam morum disciplinam in Germania præsertim celebrata fuerunt, Confluentiæ nempe, Treviris Erfordia, Ingelhemii, & Augustæ Vindelicorum.

7. *Quid de sacris ritibus memorandum?*

Joannes XIII. campanas solemnè consecratione sacro usui dedicare cœpit, cujusdam è Cœlitibus nomine imposito: Joannes XV. verò Romæ in Concilio Lateranensi A. 993. S. Udalricum Episcopum Augustanum ritu publico & solemnè edicoque etiam diplomate seu Bulla ut vocant, *Canonizationis*, quorum neutrum antea usitatum Sanctorum factis adscripsit.

8. *Num disciplina Monastica etiam tum viguit?*

1. Ineunte hoc seculo Ordo Cluniacensis, tot virorum sanctitate illustrium seminarium, à Bernone Abbate in pago Cluniaco fundari cœptum, S. Benedicti disciplinam paulatim, ut sit, collabescentem, feliciter instauravit. 2. Eodem hoc seculo vergente S. Romualdus Abbas Ordinem Camaldulensium instituit, additis Regulæ S. Benedicti peculiaribus quibusdam statutis.

9. *Num*

9. *Num etiam ferreo hoc obscuroque seculo
fuere, qui sanctitate & doctrina incla-
ruerint?*

Imò vix aliud seculum tot Sanctis utriusq; se-
xus, regia etiam dignitate fulgentibus, illustratum
est. Nam ut taceam Orientis juxtà & Occidentis
Imperatores pientissimos, Sediquè Apostolicæ ad-
didicissimos, Robertum item Gallix Regem, mira-
culis clarum, sanctitate eminuère Edvardus II. An-
glia, Olavo Norvegia, Stephanos Hungaria, Wenc-
ceslaus Bohemia Rex. Henricus Bavaria Dux, po-
stea Imperator, cum Cune-günde Virginea sua con-
juge, Mathildis Othonis M. mater cum Editha, pri-
ma, & Adelhaide altera ejusdem conjuge, Bruno
Archiepiscopus Coloniensis Othonis M. frater ger-
manus, Colomanus regio Scotorum sanguine or-
tus, Editha Edgari Anglia Regis soror, Virginum
sacrarum Antistita, Pelagius regia itidem stirpis
adolescens, qui atrocissima subire tormenta ma-
luit, quam integritatis pudicitiaque detrimentum
facere, Episcopi item Adalbertus Pragensis Ru-
thenorum Apostolus, Bernardus Hildesienfis, Con-
radus Constantienfis, Dunstanus Cantuarienfis, He-
ribertus Coloniensis, Lambertus Ultrajectenfis, Os-
waldus Vigornienfis, Sisenandus Compostellanus,
Udalricus Auguitanus, Wolfangus Ratisbonensis,
Elias & Quarinus Vallelix Comites & Episcopi:
Romualdus ejusque discipuli Joannes, Benedictus
& Bonifacio Imperatori Othoni III. sanguine jun-
ctis, Prussorum & Slavorum Apostolus, Bernò, O-
do,

do, A
ceale
D
mien
meor
celle
mon
ptor

H
1. D
mita
stygi
Syno
figie
contr
3. SS
&c.
& F

1. Qu

2. Qu

M
excep

do, Ademar, Majolus & Odilo Abbates Cluniacenses.

Doctrina celebriores fuere Regino Abbas Prumiensis, Leo Imperator, *Sapiens* cognominatus, Simeon Metaphrastes, SS. Odo & Odilo, Atto Vercellensis Episcopus, Luitprandus Episcopus Cremonensis, cujus historiam Germanus quidam scriptor anonymus continuasse videtur &c.

10. *Num hoc quoque seculum illustratum est miraculis?*

Hæc nec isto, nec alio unquam seculo defuere.

1. Dynasta quidam dæmoniacus ex Othonis M comitatu Romæ solo vinculorum Petri contactu à stygio obsessore extemplo manumissus est.
2. In Synodo Vintoniensi Christi è cruce pendentis effigies ad S Dunstani preces pro Monachis probis contra improbos Clericos disertè loqui audita est.
3. SS. Udalricus, Conradus, Majolus, Nilus Abbas &c. claruere miraculis, quorum complura Regino & Frodoardus Abbas, alique literis mandârunt.

Seculum XI.

1. *Quinam Pontifices Ecclesie gubernacula tennere?*

142. Joannes XVII. ad ann. 1003.

Reliquos vide in fine Opusculi.

2. *Quid, de Pontificibus istis peculiari notatione dignum occurrit?*

Magna omnes laude Ecclesiam gubernârunt, excepto Benedicto IX. parentis sui Alberici Comitibus

mitis Tusculani factione & tyrannide in sedem
 Apostolicam intruso, qui licet tunc duodecim, vel
 ex aliorum sententia decem & octo, aut viginti
 esset annorum, summoque sacerdotio ob mores
 perversos prorsus indignus, majoris tamen mali
 metu ab Ecclesia est receptus. Joannem tamen
 auctoritate ut creditur; & largitionibus Comitum
 Tusculanorum in Benedicti VIII. fratris sui ger-
 mani locum sit subrohatu, vitam mirificè ab o-
 mnibus laudatam duxisse *Stella* testatur. Joannes
 re ipsa XVI. appellatus est XVII. ea de causa ne
 edicta & bullæ Joannis XVI. Antipapæ nomine
 sparæ, cum veri hujus Pontificis actis confunde-
 rentur. Gregorius VI. Joannes Gratianus antea
 dictus, Pontifex laudatissimus, falso à quibusdam
 Simonix accusatur; nam licet Benedictum IX.
 pacta pecuniæ summâ permoverit, ut Pontificatu
 se abdicaret, id tamen non alia egit mente, quam
 ut Ecclesia dignum exinde Pontificem liberè pos-
 set eligere. Nec alium Romani digniorem esse
 judicabant, quam Joannem hunc, qui Gregorii
 VI. nomine assumpto, postea in Synodo Sutrinâ
 Pontificatum pacis studio sponte cessit Clementi
 II. Saxoni, Bambergensi prius Episcopò, cui suc-
 cessit Damasus II. Bavarus, Episcopus antea Brix-
 nensis, & huic S. Leo IX. Aliata è Comitum Dags-
 burgicorum prosapia, indeque Victor II. Sævus
 è Comitum Calvensium stemmate Episcopus Ey-
 stettensis; post hunc verò Stephanus X. è Lotha-
 ringæ Ducibus, sanctitate & miraculis clarus. per-

Inde atque Alexander II. sanctissimus itidem Pontifex. Verum inter hos omnes & doctrina, & sanctitate, multis ante ac post mortem miraculis testata, eminebat S. Gregorius VII. Hildebrandus antea dictus, quem scriptores coevi summis efferunt laudibus, si Bennonem, à Guiberto Antipapa Cardinalem creatum, excipias, cujus impudentissima mendacia, & enormes calumnias tanquam oracula suscipiunt hæretici, hisque nihilo meliores pseudopolitici, qui *nec Deum vident, nec homines reverentur*, sed jura omnia divina æquè ac humana susque deque habent, dummodo iis placeant, quorum nutum proæ divinis adedò mandatis, Religione & conscientia observant, adorantque.

3. *Quis status Ecclesiæ ?*

Hanc acerbissimè afflixit Henricus IV. non Imperator, hoc est *Advocatus & Defensor*, sed hostis Ecclesiæ infestissimus prorsus appellandus, utpote qui sacros ejus proventus, ipsumque adedò Christi patrimonium tum in luxum & luxuriam, tum in stipendia suorum militum, quos ad Ecclesiam oppugnandam conduxit, immani sacrilegio profudit; Sacerdotes & Episcopos effrenatæ suæ libidini, iteratæ perfidiæ, perjuriis, sacrilegiis, crudelitati planè inauditæ repugnantes aut conjecit in vincula, aut trucidavit, substitutis in eorum locum hominibus profligatissimis, qui vel plus pecuniæ repræsentabant, vel immaniore odio furoreque infectabantur Christi Vicarium. Verum his, aliisque pluribus machinationibus pravalere

haud poterant *inferum Porta*, sed invicta prorsus tum alicorum Pontificum, tum præcipue S. Gregorii VII. instantis opportunè, importunè, arguentis, coësecratis, inreparabilis etc. virtute & constantia reitricata Ecclesiastica disciplina, sacrilega Clericorum incontinentia, rerumque sacrarum nundinatio coërcita, jura, immunitasque Ecclesiastica strenuè vindicata, impii Henrici affectæ, consiliarii, scelerumque socii horribili morte à DEO molestati, Henricus ipse ab omnibus tandem destitutus, Imperique insignibus à suomet filio exutus, ac brevi post repentina morte ad DEI tribunal citatus est, cujus, utpote Ecclesiæ diris etiam tum devoti cadaver quicunque ipsos annos insepultum horrore omnibus & execrationi fuit, dum è contrario sacrum S. Gregorii VII. corpus annis ab obitu quingentis integrum omnia & incorruptum est repertum, DEO Vicarii sui longè fidelissimi sanctitatem pluribus miraculis toti orbi testificante.

4. *Quibusnam regionibus Evangelii lux oborta est?*

Universum Hungariæ Regnum S. Stephani Regis operâ planè Apostolicâ Christo, ejusque Ecclesiæ subjeitum. 2. Religio orthodoxa sacris expeditionibus hoc seculo in Palæstinam susceptis, ibidem coëpit resplendere.

5. *Quinam hæretici contra Ecclesiam insurrexere?*

1. Agmon ducit Berengarius Andegavensis Ecclesiæ Archidiaconus, Sacramentariorum antea-
gnanus,

gnanus, qui veram Christi in Eucharistia præsentiam primus negare ausus est: ad extremum tamen resipuit, moriensque suarum quidem noxarum veniam à DEI clementia sperare se dixit ob peractam ritè pœnitentiam; vehementer tamen divinam formidare iustitiam ob peccata aliena, eosque præcipuè, quos perversâ suâ doctrinâ in hæresim induxisset. 1. Michaël-Cerularius Patriarcha Constantinopolitanus hominum superbissimò, dum Pontifice Romano, quem tamen solum Christus ipse supremum ovium suarum omnium pastorem constituit, inferior esse recusabat, impij Phœcii schisma & divortium cum Latina Ecclesia instauravit. Utque nequitix suæ tegumentum quaereret, varios eidem, sed immeritè profus, exhibuit errores, cum funesti illius schismatis peccatissima, si non unica causa fuerit superbia, hæresis omnium mater, nutrix & gerula.

6. *Quid in Conciliis potissimè decretum est?*

1. Berengarii hæresis pluribus in Conciliis damnata est. 2. Plures itidem Synodi celebratae ad restituendam disciplinam Ecclesiasticam, exterminandam sacrorum nundinationem, & sacrilegum concubinatum. 3. Jus eligendi Pontificem solis Cardinalibus assertum à Nicolao II. in Concilio Romano A. 1059.

7. *Qui ritus inducti?*

1. Pœnitentiæ publicæ, eaque austeræ admodum ac diuturnæ, prioribus seculis ad expiandas novas arrogari solitæ, in sacras subinde expeditiones pi-

asque peregrinationes commutatae fuere. 2. In-
 signe militum ad sacrum bellum Urbani II. au-
 spiciis proficiscentium crux erat purpurea dextro
 humero affuta. 3. *Corporalia*, ut vocant, sive sa-
 cra lintea restinguendis incendiis exoptato eventu
 fuere adhibita. 4. Solennem omnium pia morte
 defunctorum memoriam die 2. Novembris à S.
 Odilone Abbate Cluniacensi in suis primum mo-
 nasteriis fieri coeptam, vel instauratam, universa
 dein Ecclesia faciendam curavit.

8. *Qui Ordines Religiosi instituti ?*

1. S. Joannes Gualbertus, Nobilis Florentinus,
 Ordinem a Valle umbrosa, ubi primum Mona-
 sterium extruxit, nuncupatum condidit. 2. S.
 Stephanus, Nobilis Gallus, instituit Ordinem au-
 steræ admodum disciplinæ, cui Grandimontium,
 à Monachis post S. Stephani obitum divino moni-
 tu incoli coeptum, nomen hoc indidit. 3. S. Bru-
 no Colonia Agrippinæ à parentibus genere ac vir-
 tute claris oriundus, cum sex sociis, in rupem
 altissimam & asperrimam, cui Carthusiæ nomen,
 secedens, prima Ordinis sui fun.amenta A. 1086
 jecit. 4. Occasione ignis sacri in Gallia vehemen-
 ter grassantis, à Gastone Nobili Gallo instituta est
 pia primum Congregatio, quæ deinde in Ordinem
 Canonicorum Regularium S. Antonii coaluit,
 quorum officium est operam suam prædicto mor-
 bo laborantibus commodare. 5. S. Robertus Ab-
 bas Molismensis Ordinem, cui à Cistercio, solita-
 rio Burgundiæ loco nomen, instituit, à S. dein
 Bernardo mirificè propagatum.

9. *Quinam sanctitate & doctrinâ floruerunt?*

S. Abo Floriacensis Abbas, S. Emericus S. Stephani Regis Hungariæ filius, S. Edvardus III. Angliæ Rex, S. Benno Episcopus Misnensis, S. Stanislaus Episcopus Cracoviensis, S. Canutus Daniæ Rex, S. Margarita Scotiæ Regina &c.

Doctrinâ excellere S. Bruno Episcopus Herbitopolitanus, Conradi II. Imperatoris contra gvineus, Berno Abbas Augiæ divitis, quam insigni quoque virtute, miraq; eruditione illustravit B. Hetmanus Contractus è Comitum Veringensium profapia, auctor Antiphonæ *Salve Regina* &c. B. Petrus Damiani Cardinalis, Episcopus Ostiensis, Lambertus Schafnaburgensis, Monasterii Hirschfeldensis, & Marianus Scotus Fuldensis Monachus, Paulus Bernriedensis Canonicus Regularis, Gerochus Præpositus Reicherspergensis in Bavaria, Bertholdus Presbyter Constantiensis, qui Hermani Contracti Chronicon continuavit &c.

10. *Quibus miraculis Ecclesia illustrata est?*

1. S. Stanislaus Episcopus Cracoviensis virum Petrum nomine triennio abhinc demortuum multis spectantibus ad vitâ revocavit, secumq; ad Regium tribunal deduxit, ut de agro, quem pro sua quondam Ecclesia ab ipso emerat, testimonium publicè diceret. 2. Ad S. Guntheri Anachoretæ preces pavo assatus repentè avolat è mensa S. Stephani Hungariæ Regis. Miraculis celebriores fuere SS. Benno & Stanislaus Episcopi, S. Joannes Gualtertus, & S. Stephanus, cujus crebra miracula

Grandimontii patrata cum ingentem hominum frequentiam attraxissent, Petrus Abbas amore sacrae solitudinis Sancto huic demisse supplicavit, imò & præcepit, patrands ut miraculis defiteret. Morem gessit Sanctus, quoad Petrus iuperstes fuit; hoc verò mortuo, novis illico maximisq; ut antea, prodigiis inclaruit. Plura xvi sui miracula recensent B. Petrus Damiani, Adamus Bremensis, Glauber, aliique.

Seculum XII.

1. Quo ordine Romani Pontifices sibi successerunt?
159. Paschalis II. ad ann. 1118.

Reliquos vide in fine Opusculi

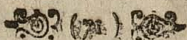
2. Quid de hisce Pontificibus Historici memorant?
Seduli quisque pastoris munia strenuè obierat.

Diuturna porrò controversia Pontifices inter & Henricos IV. & V. de Ecclesiasticis Imperii Ordinibus in clientelam suscipiendis à Callisto II. composita tandem ac dirempta est. Eugenius III. S. Bernardi discipulus in summo illo dignitatis fastigio positus, nihil admodum de monastica disciplina asperitate remisit, miraculis post obitum clarus. Alexander III. laudatissimus itidem Pontifex, Imperatoris Friderici Enobarbi, triumque ejusdem Antipaparam, qui infelici omnes morte perire, moltionibus fortissimè se opposuit.

1. Quis Ecclesia statum?

Triplici hæc scissa est schismate. Primum excitavit Henricus V. Imperator, qui Gelasio II. legitimo Pontifice repudiato, Mauritium Burdunum in-

truden-

trudendum curavit, Gregorū VIII. nomen sibi arrogantem. Secundi schismatis auctor fuit Petrus Leonis homo nequissim⁹ versutissimusque origine Judæus, qui artibus pessimis, in S. Petri legitim⁹q; ejus Successoris Innocentiū II. sedem se ipse intravit, Anacleū II. nomen usurpans. Tertium schisma induxit fovitq; Fridericus I. Imperator, qui æternos Antipapas, continentur sublectos, omnib⁹ opibus viribusq; adjuvit. Verūm uti alit̄s semper, ita hic quoque gloriose triumphavit Ecclesiā, ac præcipuè quidem de Friderico I. Imperatore, qui ex præpotente Ecclesiæ oppugnatore in strenuū ejusdem oppugnatorem mutatus, ingenti cum exercitu in Palæstinam contendit, Hierosolymam recuperaturus. Plures hujusmodi expeditiones hoc seculo sunt susceptæ eventu tamen minus prospero ob Christianorum maximè flagitia & discordias.

4. *Quæ regiones Christiana sacra suscepere?*

Pomeraniæ Ducatum S. Otho Episcopus Samborgensis è Comitum Andecensium Stammate sub annum 1109. Livoniam verò S. Meinardus Christo adjunxit primus gentis illius Episcopo A. 1186 inauguratus.

5. *Quæ hereseon lobia progeminârunt?*

1. Petrus de Bruis & Henricus ex Monacho infamis. Apostata, Lutheri & Galvini prodeami, rejiciebant Missæ sacrificium, cultum & invocationē Sanctorum, preces pro defunctis, baptismum parvulorum, traditiones Sanctorumq; Patrum monu-

menta &c. Petrus in Gallia infami rogo imposito est, Henricus verò in perpetuam datus custodia, ne plures corrumperet. 2. Waldenses à Petro Waldone cive Lugdunensi nomen sortiti, damnabant cultum imaginum, confessionem auricularum, extremam Unctionem, Indulgentias, Purgatorium &c. In hos Hæreticos, à pluribus conciliis damnatos, gravissimis pœnis animadvertunt Imperator, Galliarq; & Aragonum Reges. 3. Albigenes, viperea Waldensium progenies, novos prioribus errores addebant, ridebantq; omnes ritus ac ceremonias Ecclesiæ, quam speluncam latronum, ac meretricem Babylonicam appellabant.

6. *Quid in Conciliis actum?*

Tria hoc seculo Concilia Oecumenica Romæ in Lateranensi Basilica celebrata fuere. In primo, cui amplius trecenti Episcopi interfuere, actum de Sacerdotii & Imperii concordia ab Henrico IV. & V. aliquamdiu disturbata: de instauranda item morum disciplina, sacroq; bello continuando. In secundo damnati à mille ferè Episcopis Petrobusiani, & Arnaldus Brixiensis, qui aliquot pòit annis vivus est exustus: rescissa quoque acta omnia Anacleti Antipapæ &c. In tertio, cui trecenti aderant Episcopi; diris devovebantur Waldenses Hæretici in varias sectas divisi, multaque alia salubriter sanciebantur. Præter tria hæc generalia, ad quinquaginta insuper Concilia *particularia* hoc seculo celebrata fuere tum contra grassan-

grassantes hæreses, tum ad tollenda schismata, morumque corruptelas.

7. *Qui ritus recepti fuerit?*

1. Illibata Virginis Deiparæ conceptio ab Ecclesia Lugdunensi A. 1136. solemnî ritu celebrari cœpta. 2. Pœnitentiæ publicæ minus semper minusque frequentari, inque alia opera pia commutari solebant. 3. Mos, quo profani etiam homines meritorum religiosæ cujusdam familiæ participes fiebant, cœpit invalescere.

8. *Qui novi Ordines Religiosi?*

Hoc seculo occasione sacrarum expeditionum tres Equitum Ordines insigniores cœperunt efflorescere, nempe 1. Melitensium sub annum 1104. cujus primus Magister fuit B. Gerardus. 2. Templariorum, à vicina templo Hierosolymitano habitatione nomen ducentium A. 1118. 3. Teutonicorum A. 1191. S. Norbertus A. 1120. Ordinem Canonicorum Regularium, cui à Præmonstrato, deserto olim Gallia loco nomen, instituit. De Ordinis porro Gvilielmitarum auctore variant scriptores.

9. *Quinam sanctitate & doctrina celebriores?*

S. Anselmus Episcopus Cantuariensis, S. Norbertus Tanchelmi hærescos exterminator, S. Bernardus Ordinis Cisterciensis totiusq; Ecclesiæ ingens lumen & columen, Rupertus Abbas Tuitiensis Ord: S. Benedicti, Ven. Petrus Abbas Cluniacensis, Hugo & Richardus de S. Victore, uterque Canonic: Reg: S. Augustini, Guericus Abbas Cisterci-

stertens. Otho Episcopus Frisingensis, Petrus Lombardus Episcopus Paris &c.

10. *Quibus miraculis Religio orthodoxa confirmata est?*

Ingens agrotantium multitudo gustatis panibus, quos S. Bernardus Cruce signo fustraverat, repente convaluit, uti ipse palam prænuñciaræ. Complura alia miracula edidit SS. Bernardus, Norbertus, Malachias, Isiderus agricola &c. Literis verò consignarunt Petrus Abbas Cluniacensis, Siegebustus Gemblacensis &c.

Seculum XIII.

1. *Quinam Christi in terris Vicarii?*

175. Innocentius III. ad ann. 1216.

Reliquos vide in fine Opusculi.

2. *Qua laude hi suum obiere munus?*

Omnes ad commune Ecclesiæ bonum graviter intenti, vitæ erant probatissima, constantiaque in extirpandis hæresibus morumq; corruptelis prorsus invictæ. Innocentius III. ex Signia Comitibus, Pontifex verè Optimus Maximus, à supremis Christiani orbis capitibus maximè opere suscipiebatur. Innocentius IV. virtute atque eruditione eximius, ad declinandas Friderici II. insidias in Galliam se recipere coactus est. Martinus re ipsa II. sed à pterisque, qui duos Marinos Pontifices cum Martini confundunt, IV. dictus, multis à morte miraculis claruit. S. Cælestinus V. Pontificatu

ficatus, quem quinque gelsit mensibus, sponte se
 abdicavit, non Card. Benedicti Cajetani ejus postea
 successoris instinctu, sed, uti testes omni exceptio-
 ne majores asseverant, amore sacrae solitudinis, cui
 à puero asseverat. Bonifacium VIII. libertatis,
 juriumq; Ecclesiasticorum assertorem ac vindicem
 strenuissimum, quem idcirco Philippi IV, Gallia
 Regis affectu & assentatores atrocissimis calumniis
 proscindunt, omnis sceleris suspicione absolunt
 tum scriptores coevi, neutri parti obnoxii, tum
 ejusdem Pontificis cadaver annis ab obitu trecentis
 A. 1605. 15. Octobr. Româ, imò & Ecclesia univer-
 sa applaudente omnis corruptionis expertus inven-
 tum, tum demum poenae gravissimae Philippo à
 DEO ob Vicarium suum tam indignè habitum ir-
 rogata, ut in opusculo IV. innuimus.

3. *Quis Ecclesiae Status?*

Innocentio IV. quinque gravissimas, quibuscum
 Ecclesia tunc conflictabatur, calamitates eum s.
 Christi vulneribus comparabat. Has inter prima
 erat Graecorum schisma. 2. Hæreses per Galliam
 potissimum grassantes. 3. Terræ sanctæ amissio.
 4. Friderici II. Imperatoris Ecclesiam, cujus *Advo-
 catus* ac *Defensor* ex officio esse debuerat, multi-
 fariè vexantis violentia. 5. Tartarorum in terras
 Christianorum irruptio. Atq; his aliisq; machi-
 nis poenae innumeris Ecclesiae arx oppugnati qui-
 dem, at expugnari nunquam potest. Hac spe fi-
 duciaq; animatus Simon Monfortius A. 1213. cum
 mille duntaxat peditibus, equitibusq; octingentis
 cen-

centum millium hæreticorum exercitum ad urbem Tolosam penitus prostravit, ex suis non nisi unico equite & octo peditibus desideratis.

4. *Quæ regiones ab idolorum cultu ad Religionem Christianam sunt traductæ?*

Viri Apostolici complures e religioſa S. Domini & S. Franciſci familia a Sede Apoſtolica in Græciam, Norwegiam, Bulgariam, Armeniam, Indiam, Æthiopiam, Tartariam miſi paganos plurimos Chriſtianiſ ſacris initiarunt. Honorius IV. Albanenſis etiam tum Epicoſopus in Norwegia Chriſti Evangelium promulgavit. Pruſſiam Equites Teutoni ab ethnica ſuperſtitione purgârunt.

5. *Quas ſuppeticas prioxibus hæreticis Orcus ſubmiſit?*

In Gallia potiſſimum magnas animarum ſtrages edidit Albigenſium hæreſis, quam præ cæteris S. Dominicus miraculis & gladio ſpiritus, Monfortius verò, dux belli ſacri ab Innocentio III. indiçti, vi armorum exterminatum ibant. In Italia A. 1260. pia flagris ſe cadendi conſuetudo in ſuperſtitionem tandem, imò & hæreſim, plures dein regiones hoc & ſequenti ſeculo pervagata, degeneravit.

6. *Quid in Conciliis deſinitum eſt?*

Præter alias Synodos, quæ contra hæreſes, morumq; corruptelas pluribus in locis cogebantur, tria hoc quoque ſeculo Concilia Oecumenica celebrata fuère, nempe A. 1215. Lateranenſe IV. inter generalia XII. præſidente Innocentio III. ubi damnati Albigenſes, aliique hæretici: cùmque pri-

mus ille Christianorum fervor Confessionis & Eucharistia Sacramenta frequentandi magis semper magisque refrigesceret, lege cautum est, ut quisque semel saltem quotannis de peccatis confiteatur, mensaque Eucharistia circa festa Paschalia accumbat. A. 1245. in Concilio Lugdunensi I. & Generali XIII. praeside Innocentio IV. Fridericus II. Imperator Ecclesiae communione repulsus, decretaque insuper est expeditio in terram sanctam ductore S. Ludovico Galliae Rege. A. 174. in Lugdunensi II. Generali XIV. praesidente itidem Papa Gregorio X. redintegrata Graecam inter & Latinam Ecclesiam concordia, quae tamen haud diu viguit: adum quoque de recuperanda Palaestina &c.

7. *Qui sacri ritus inducti?*

1. Urbanus IV. 1264. solemnitatem SS. Corporis Christi quotannis in Ecclesia universa ritu solemniter celebrandam instituit, cui occasionem dedit cum ingens illud miraculum, quo species Sacramentales in sanguinem versa, tum B. Juliana Virgo Deo dicata, quae hac de re jam ante divinitus edocta est. 2. Ad Virginem DEI Param Archangeli verbis consalutandam populus quotidiano æris campani pulsu excitatur. 3. S. Dominicus auctor est Rosarii, quod pietatis exercitium Deiparæ acceptissimum, hominibus utilissimum. 4. Innocentius IV. Cardinales purpurei galeri insignibus condecoravit, ut memores essent fundendi, si quando opus foret, sanguinis quoque pro Ecclesiae bono. In Concilio Lugdunensi II. accuratè præscribi-

scribitur, quid in *Conclavi* pro eligendo Pontifice observandum. 6. Bonifacius VIII. tiaram Pontificiam duplici coronamento circumdat, cui postea tertiam addidit Urbanus V. non ostentationis sed pietatis ergo. 7. Austera admodum jejunii lex posterioribus seculis plurimum mitigata est. Nam duodecim seculis precedentibus non solum à piscibus & lacticiis, sed à vino quoq; & oleo, ac condimentis, sale excepto, abstinendum erat, solaq; *Xerophagia* sive esus aridorum, & quidem toto verai jejunii tempore non nisi post sextam à meridie horam permissus erat. Hoc tamen seculo consuetudo invaluit, ut post horam tertiam pomeridianam corporibus eibus indulgeretur. 8. Sacrae *Inquisitionis Officium* contra hæreticam pravitatem S. Dominico, Albigenium hæreticorum malleo, demandatur. Bonifacius VIII. annum *Jubileum* 1300. solemniori ritu celebrandum induxit. 10. His, qui sacro bello nomen dabant, *peculiares Indulgentiæ* sunt concessæ.

8. *Quæ Religiosa Familia instituta?*

1. Ordinem SS. Trinitatis redemptionis captivorum à S. Joanne de Matha & S. Felice Valeio institutum Innocentius III. A. 1198. vel certe A. 1209. confirmavit. 2. S. Franciscus Assisias A. 1208. Ordinis sui, dein ab Innocentio III. & Honorio III. approbati, fundamenta jecit. 3. Ordinem Prædicatorum auctore S. Dominico confirmavit Honorius III. A. 1216. 4. Carmelitis circa montem Carmelum dispersam degentibus B. Alberti Patriarchæ

Hiero-

Hiero-
scrip
Ordin
voru
S. Ray
Rege
gine
Alexa
A. 125
Augu
8 Ca
Silve
anach
oriun
tem v
queni
est A.
S
Præ
Aato
pus
Canto
S. Bon
bertus
Marg
Præ
minic
patrat
Uppl

Hierosolymitanus sub annum 1209. regulam descripsit, ab Honorio III. A. 1226. approbatam. 5. Ordinis B. Mariæ de Mercede redemptionis captivorum auctor est S. Petrus Nolaf us, -adjutoribus S. Raymundo Pennafortio & Jacobo I. Arragonum Rege. 6. Ordo Servorum B. V. Mariæ A. 1233. originem duxit à septem nobilibus Florentinis. 7. Alexander IV. plures Eremitarum congregationes A. 1256. in unum corpus & Ordinem redegit S. Augustini regulam sub uno capite profitentem. 8. Cælestini Cælestium V. Papam, Silvestrini B. Silvestrum Guzotinum, Eremitæ S. Pauli primi anachoretæ Eusebium Strigonio Hungariæ urbe oriundum, Religiosæ familiæ suæ ducē & parentem venerantur: hic tamen Ordo Paulinorum sequenti primum seculo à Joanne XXII. confirmatus est A. 1328.

9. *Qui celebratiores Sancti, & Doctores?*

Præter Ordinum conditores jam memoratos S. Antonius Patavinus, S. Engelbertus Archiepiscopus Colonienfis, S. Edmundus Archiepiscopus Cantuariensis, S. Hyacinthus, S. Thomas Aquinas, S. Bonaventura, S. Ludovicus Galliarum Rex, B. Albertus M, S. Clara, S. Elisabetha, S. Hedvigis, S. Margarita Cortonenfis &c.

10. *Quibus miraculis orthodoxa Religio illustrata est?*

Præter plurima, maximaque miracula à SS. Dominico, Francisco, Antonio, Hyacintho, aliisque patrata, atque à S. Bonaventura, Jacobo de Vitri-

applicat Bibl. Conu. Rept. 1775. 2°

aco, Thoma Cantipratano &c. iteris mandata, notissimum est illud de mulo tres ipsos dies impasto, non ad pabulum ab hæretico Bonovillo porrectū, sed ad Eucharistiam à S. Antonio Patavino monstratam accurrente, demissoq; eam capite ac flexis poplitibus adorante. Item de schedula, in quam S. Dominicus Fidei Catholicæ capita retulit, ab hæreticis Albigenſibus semel, iterum ac tertio in ignem conjecta, semperque illæsa.

Seculum IX.

1. Qui Pontifices rexere Ecclesiam?

193. Benedictus XI. ad ann. 1304.

Reliquos vide in fine Opusculi.

2. Quid de his Pontificibus summarim dicendum?

Omnes doctrinâ zelôque animarum, plerique etiam vitæ sanctimoniam præstabant, quos inter Benedictus XI. [re ipsa X. cum Joannes Mincius, qui A. 1058. per menses aliquot Pontificatū, nomenq; Benedicti X. sibi arrogabat, Pseudopapa fuerit) pluribus à morte miraculis claruit. Clementi tamen V. vitio vertitur, quod Philippi IV. Galliarum Regis inductu sedem Pontificiam Româ Avenionem transtulerit, ubi annis amplius septuaginta, quos Itali cum captivitate Babylonica comparabant, Romani Pontifices quasi peregrè agebant, magno rei Christianæ, ipsiusq; adeo Galliarum detrimento. Statuerat quidem Urbanus V. sanctitate & miraculis clarus, sedem Pontificiam Romam trans-

Handwritten notes in brown ink at the bottom of the page, including the word 'trans' and some illegible scribbles.

transfere, sed morte præceptus id negotiū Grego-
 rio XI. successori suo, virtute pariter & doctrinā
 eximio, relinquere cogebatur. Huic ritē successit
 Urbanus VI Neapolitanus, qui, cum esset iustus,
 temperantiæ, aliarumque virtutum, ac disciplinæ
 potissimum Ecclesiasticæ observantissimus talesq;
 prorsus esse vellet Cardinales suos omnes, horum
 mores acrius liberiusq; redarguit. Unde exacer-
 bati Cardinales præcipuè Gallicani, secessione fa-
 cta, Antipapam creant, Clementem VII. dictum,
 secumq; Avenionem deducunt, tamen Urbanum
 VI. toto semestri coluerint ut verum Papam. At-
 que hoc pacto schisma constat omnium te-
 terrimum quadraginta ferme annorum, Pontifici-
 bus aliis Romæ, aliis Avenione sedentibus. Mor-
 tuo Urbano VI. Romæ surrogatus Bonifacius IX.
 Clementi verò Pseudopapæ Avenione successit
 Petrus de Luna, qui Benedicti XIII. nomen u-
 turpans, triginta ipsos annos in schismate obstina-
 tē perstitit, eiq; immortalis est

3. *Quæ Status Ecclesiæ?*

Cum Orcus omnib; suis machinis ad eam usq;
 diem adhibitis nil quidquam profecisset, novos
 longèq; vehementiores tentavit assultus excitando
 schisma multo exitiosissimum, ex quo lites discor-
 diæ, factiones, animorum dissensiones, malaque
 innumera, & quod caput est, morum ac discipli-
 næ Ecclesiasticæ corruptela ingens; ut proinde, si
 humanæ rationis trutinā rem examinemus, Eccle-
 sia, uti antea sæpius, ita hoc maximè tempore

everti debuisset, nisi ædificata esset *supra Petram* prorsus immobilem.

4. *Quæ gentes Christianis sacris initiatae?*

1. Jagello Lithvanix Dux sacro fonte lustratus Lithvanos & Samogitas verbo & exemplo ad Christum perducit. 2. Bosnia cum Principe Stephano Christo subicitur, uti & regnum Congense in Africa.

5. *Quinam lupi heretici insidiati potissimum sunt Christi ovili?*

Joannes Wicleffus Sacerdos Anglus, homo arrogans & ambitiosus, Vigornienti Episcopatu non impetrato, in rabiem actus, virus suum in Christi Vicarium & Ecclesiam sub annum 1372. coepit evomere. Hæresiarcha hic, Lutheri & Calvini prodromus, impugnabat *transsubstantiationem*, veramque Christi in Eucharistia præsentiam, sacrosanctum Missæ sacrificium, hierarchiam Ecclesiasticam, liberum hominis arbitrium, invocationem Sanctorum, venerationem imaginum, indulgentias, vota monastica &c. Ejus ossa ex Concilii Constantiensis decreto refossa, exustaq; sunt, cinerib; in profluentem abjectis.

6. *Quæ Concilia coacta?*

Præter *particularia*, generale XV. Viennæ Allobrogum præsidente Clemente V. A. 1311. celebratum est, ubi Beguardi, Beguini, Fraticelli, aliiq; hæretici condemnati, actumq; denud de expeditione in terram sanctam. Extinctus item Ordo Templariorum, criminibus manifestis victorum, horumq;

rumq;
ximan
Franci
poner
est.
1. E
Theop
Eucha
Vien
quag
cumf
1.
Ptole
suato
post
orta
aunc
simul
set A
tro Fe
confi
Gamb
Sa
colau
S. El
tania
Catha

Etumq; fortunæ Equitibus Melitensibus partem maximam attributæ. Clementem porro V. Regem ꝑ Franciæ à Templariorum Magistro, dum rogo imponeretur, ad DEI tribunal citatos fuisse, fabula est.

7. *Qui sacri ritus introducti fuere?*

1. Pompa solemnis, publicaq; supplicatio Festo Theophoriæ ab univerto orbe Christiano DEO Eucharistico adornanda decernitur in Concilio Viennensi. 2. Clemens VI. Jubilæum annis quinquagenis, Urbanus VI. verò ternis ac tricenis circumscriptit &c.

8. *Qui sacrorum Ordinum conditores?*

1. Ordinem Olivetanum instituit B. Bernardus Ptolemæus Nobilis Senensis. 2. Ordinem verò Jesuatorum B. Joannes Columbinus, à Clemente IX. postea extinctum. 3. S. Birgitta Vidua illustrissimis orta natalibus initium fecit Ordini à S. Salvatore huncupato, Regula à Christo ipso accepta, virisq; simul ac mulieribus data, quibus omnibus præfetur Antistita. 4. Ordinem Hieronymitarum à Petro Ferdinando institutum Gregorius XI. A. 1373. confirmavit. Eremitæ S. Hieronymi B. Petrum Gambacurtam fundatorem venerantur.

9. *Quam doctrinâ & miraculis eminebat?*

Sanctitate S. Ivo, pauperum Advocatus, S. Nicolaus Tolentinus, S. Agnes de Monte Policiano, S. Elzéarius Comes, S. Rochus, S. Elisabeth, Lutitanæ Regina, S. Catharina Senensis, S. Birgitta, S. Catharina Svecica, S. Birgittæ filia &c.

Doctrinâ præstabant Joannes Duns-Scotus, Nicolaus de Lyra, Joannes Taulerus, Gregorius Ariminensis, Franciscus Petrarcha Ruisbrokius &c.

10. *Quæ edita miracula ?*

1. Amstelodami An. 1345. Eucharistia in ignem projecta totam noctem omnino illæsa permansit, quam exinde in templum translata magna omnes veneratione prosequébantur. 2. Prope Cracoviam Hostiæ consecratæ à sacrilegis templi spoliatoribus in paludem projectæ cœlesti luce diu noctuq; circumfulsère. Ad cujus rei perennem meriam Casimirus II. Poloniæ Rex magnificam ibidem basilicam excitandam curavit A. 1347. S. Ivo, S. Nicolaus Tolentianus, S. Rochus, qui pestifera lue infectos solo crucis signo confestim persanabat, multiq; alii claruère miraculis, quorum complura B. Raymundus Capuanus, Joannes Villanus &c. in acta retulère.

Seculum XV.

1. *Quo ordine Romani Pontifices successère ?*

203. Innocentius VII. ad ann. 1406.

Reliquos vide in fine Opusculi.

2. *Quid de his generatim commemorandum ?*

Innocentius VII. doctrina non minùs quàm vitæ integritate præstabat, uti & ejusdem successor Gregorius XII. qui Pontificatu cessurum se recepit, si id ipsum Petrus de Luna sive Benedictus XIII. Antipapa præstitisset. Verùm cum hic alias

ex aliis moras neceret, præsentis sui juris dignita-
 tisq; ad mortem usque retinentissius, ac proinde
 ambo pro Papa se gererent, utriusque partis Car-
 dinales Concilio Pisis coacto, exauctoratis Gre-
 gorio & Benedicto, novum creant Pontificem Ale-
 xandrum V. eo fastigio, vitaq; diuturniore longè
 dignissimum, cui post menses decem vitâ fundito
 suffectus est Ludovici Siciliae Regis commendati-
 one Joannes XXIII, bello, quàm Pontificatui ge-
 rendo aptior. Hic urgente potissimùm Sigismū-
 do Cæsare Concilium Constantiense indixit, ubi
 communi omnium lætitia & acclamatione electo
 est Martinus V. doctrina & virtute insignis, post-
 quam Joanni XXIII. è fuga retracto, & Benedicto
 XIII. Pontificatus, quo Gregorius XII. se sponte
 abdicabat, est abrogatus, Martinus porro V. eiq-
 que successores magna eum laude rexere Ecclesi-
 am. Alexandrum tamen VI alii deterioris, alii
 contra melioris notæ Pontificibus annumerant.
 Ante initum Pontificatum, in juventute vitam
 minus castam duxisse, constat inter omnes. Sed
 & illud certum, non pauca ei vitia ab obtrectato-
 ribus, quos inter primas fert Sannazarius, afficta
 fuisse. Neque tamen omnia, quæ de Alexandro
 VI. passim in vulgus sparguntur, inconsultè ac te-
 merè conficta esse dixerim. Eundem non veneno,
 ut pleriq; opinantur, sed feбри ex impuro infecto-
 que aère contracta, die septimo, quàm coepit de-
 cumbere, Sacramentis Confessionis, Communionis
 & extremæ Unctionis ritè munitum decessisse,

Joannes Brocardi, testis auritus & oculatus, asseverat.

3. *Num optanda tandem pax & tranquillitas Ecclesiae reddita?*

Electo Martino V. schisma penitus sublatum fuisset, nisi Alphonsus Aragoniae Rex Petri Lunensis partes suscipere perrexisset, quo è vivis anno antipapatus tricesimo, Christi 1424. erepto à duobus reliquis ejus factionis Cardinalibus Antipapa Clemens VIII. & ab hoc novi mox Cardinales sunt creati. Hi tamen una cum pseudopapa quarto post anno Martino V. se submisere. Hinc nonnulli memoratum schisma quinquaginta ipsos annos durasse perhibent. Ultimum, quo Ecclesia scindebatur, schisma excitatum est à Concilio Basileensi, ubi A. 1439. ab Episcopis septem, unoq; Cardinale Gallo & aliquot Theologis exautoratus Eugenius IV Pontifex laudatissimus, ejusque in locum suppositus Amadeus Sabaudiae olim Dux, Felix V. appellatus, qui tamen post Eugenii IV. obitum sponte abdicavit. Jam inde à tempore illo nullus porro Pseudopapa supremum sibi Sacerdotium arrogare est ausus.

4. *Quae Ecclesiae incrementa?*

1. Mauris ex tota Hispania ejectis, pristinus Ecclesiae illi splendor est redditus. 2. In Concilio Florentino redintegrata quidem Graecae cum Latina Ecclesia concordia, quae tamen diuturna non fuit, Constantinopolitanis mox ad genium suum reversis, qui cum syave Christi ejusq; Vicarii jugum

detre-

detrectassent, inde ab A. 1453. quo à Machomete II. capta Constantinopolis, in hanc usque diem durissimum Turcicæ servitutis jugum subire coguntur.

5. *Qui pseudoprophetæ ab Orco emissi?*

Horum primipilus erat Joannes Hus, Sacerdos Bohemus, invidiâ, æmulatione, fastuq; turgens, qui Waldensium & Wicleffi hæreses recoxit, novisq; condivit erroribus adjutore Hieronymo Pragensi & Petro Dresdensi, ob hæresim exulare jussio. Hic cum Christi sanguinem sub vini quoq; specie à Laicis sumendum esse docuisset, in errorem induxit longè plurimos vini quam sanguinis Christi appetentiores, utpote quem sub unica panis specie orthodoxi, rebelles contra Ecclesiæ filii sub neutra sumunt, sed Christum totum ejusq; gratiâ prorsus amittunt; *quandoquidem, S. Augustino teste, neque fides, neque Sacramenta ullis, nisi in Ecclesiæ unitate persistentibus, sunt salutaria.* Hæresiarcha Hussius, DEO Ecclesiæ, & Cæsari rebellis A. 1415. annoq; sequenti Hieronymus Pragensis Constantiæ vivus est combustus. Quæ porro sectarii fictè, pro more suo, & contumeliosè de fide publica Hussio à Cæsare data violataq;, de ore item anserem Hussiticum post annos centum subsequuturo, passim sparsere in vulgus, germani, hoc est synceræ & antiquæ fidei scriptores pridem confutârunt.

6. *Quæ celebrata Concilia?*

1. Oecumenicum XVI. A. 1438.. Ferrariæ in-

choatum quidem, sed peste ibidem grassante Florentiam, unde & appellationem traxit, translatus est. Præedit huic ipse Pontifex Eugenius IV. præsentibus centum quinquaginta Episcopis cum Patriarcha Constantinopol. & Imperatore Græco Joanne Palæologo. ubi orthodoxa Ecclesiæ Latinæ doctrina contra Græcorum errores denuò confirmata est. 2. In Concilio Constantiensi damnatae Wicleffi & Hussii hæreses; non tamen, uti Galli quidam opinantur, definitum est, Concilium esse supra Papam: nam decreta Sessionis IV. & V. non nisi de Papa dubio, deq; tempore schismatis, quod plures pro Papa se gerunt, intelligenda esse pleriq; doctores existimant, atq; à Martino V. ea duntaxat, quæ ad fidei dogmata pertinent rata fuisse habita. 3. Concilium Basileense ritè quidem inchoatum sed perperâ continuatum nunquam approbavit Ecclesia. 4. Concilium Pisanum fueritne legitimum an secus, adhuc sub judice lis est.

7. *Qui novi ritus vel consuetudines receptæ?*

1. Paulus II. & Sixtus IV. Jubilæum quinto & vicesimo quovis anno celebrandum indixit. 2. Paulus item II. Cardinalibus vestes purpureas attribuit. 3. Callistus III. Festum Transfigurationis Domini ob insignem de Machomete II. A. 1455. ad Belgradum reportatam victoriam solemniori deinceps ritu celebrandum curavit. 4. Idem Pontifex constituit, ut populus meridie quoque æris campani pulsu admonitus, Virginem Deiparam quotidie salutaret, quam dein constitutionem A-

lexan-

lexan
data
& l

1.
condi
firmat
dini,
1474
Mari
liæ F
Brab
in D
ligio
terra

S.
mum
tti M
mini
& op
tres
inde
tius
Joan
Flore
S. C.
Franc
Colet

Alexander VI. renovavit. 5. Pactiones, quas *Concordata Germaniæ* vocant, imta inter Nicolaum V. & Imperatorem Fridericum A. 1448.

8. *Qui Ordines instituit?*

1. Ordinem Minimorum à S. Francisco de Paula conditum, Sixtus IV. aliq; exinde Pontifices confirmarunt. 2. Augustinianorum discalceatoru Ordini, à Sixto IV. approbato, Baptista Poggius A. 1474. initium dedit. 3. Ordo Annuntiarum B. Mariæ institutus est à B. Joanna Ludovici XI. Galliar Regis filia. 4. Philippus Bonus Burgundiæ & Brabantiar Dux Ordinem Equestrem Velleris aurei in Deiparæ Virginis & S. Andreæ honorè, ad religionis orthodoxæ incrementum, recuperandasq; terras à Turcis ereptas, instituit A. 1439.

9. *Qui sanctitate ex doctrina præstabant?*

S. Vincentius Ferreriq, qui à confessionibus primùm erat Antipapæ Benedicto XIII. & Sacri Palatii Magister ab eodem creatus, sed perspecta hominis ambitiosi pertinaciâ, eundem deseruit, imò & oppugnavit: S. Bernardinus Seneasis, quem Fratres Minores de *Observantia* à *Conventualibus* exinde distincti, veluti parentem colunt: S. Laurentius Justinianus primus Venetiarum Patriarcha, S. Joannes Capistranus, S. Antoninus Archiepiscopo Florentinus, S. Didacus, S. Joannes a S. Facundo, S. Casimirus Polonia Regis filius, S. Lidvina, S. Francisca Romana S. Catharina Bononiensis, B. Coleta, quæ S. Claræ Ordinem instauravit &c.

Virtute item & doctrinâ eminuere Joannes Gersonius Cancellarius Parisiensis, Alphonsus Tottat9 Episcopus Abulensis, Dionysius Carthusianus, Thomas Kempensis, Joannes Picus, Mirandulanus &c.

10. Num & miraculis Ecclesia claruit?

Longè plurimis, quibus plena sunt acta Sanctorum tum aliorum, tum præcipuè S. Vincentii Ferrerii, S. Bernardini Senensis, S. Joannis Capistrani, S. Francisci de Paula, qui à nautis rejectus Siciliæ fretum strato super aquas pallio cum socio trajecit &c.

Seculum XVI.

1. Quinam Christi in terris Vicarii?

216. Pius III. ad ann. 1503.

Reliquos vide in fine opusculi.

2. Quid de hisce Pontificibus strictim memorandū?

Pius III. septimo & vicesimo quàm electus est die, publico omnium luctu decessit. Julius II. excelsi animi Pontifex Casarem Borgiam ad arces & oppida, quæ Ecclesiæ vi eripuit, reddenda compulit, Gallosq; totâ Italiâ exegit. Hic Ann. 1506. fundamenta jecit magnificentissimæ Basilicæ Vaticanæ, inter miracula orbis meritò numerandæ: eumq; Cardinales nonnulli Galliæ Regis instinctu conciliabulum Pisis cõdegissent, ad hoc disturbandum Synodum in Basilica Lateranensi A. 1512. celebrandam indixit. Leonem X. ipse adeo Lutherus ob insignem morum innocentiam, vitamq; incul-

inculpata cum agno, cum Daniele Propheta & Ezechiele comparabat. At verò ut primum hæresiarchæ illius errores edito diplomate condemnavit Leo, subita metamorphosi ex agno in lupum, ex Angelo in diabulum, è Christi Vicario laudatissimo in Antichristum & Atheum est transmutatus. Atq; hæc sola unica demum causa est, cur cæteros quoq; Pontifices, ut magna omnes laude rexerint Ecclesiam, infami appellatione notent hæretici, quia nempe Pastores illi vigilantissimi, quibus Christus ipse oves suas omnes & agnos pascendos tradidit, hos lupos gregem Christianum foede dilaniantes arcere, oviculasq; miserè seductas ad opima & salutifera pascua, unumq; illud ovile reducere omni ope ac viribus conitebantur.

3. *Quis Status Ecclesiæ?*

Hæc, si aliàs unquam, hoc præcipuè seculo schismate longè atrocissimo discissa, innumerisq; afflictâ calamitatibus fuit. Auctor tantorum malorum præcipuus erat Lutherus, qui licet vitæ, doctrinæq; fuerit multò perverfissimæ, atq; adeo reformatione & correctione præ aliis omnibus indiguisset, universam tamen Christi Ecclesiam reformare, seu potius horrendum in modum deformare aggressus est, fidei morumq; dogmata à Christo & Apostolis tradita, totiusq; Ecclesiæ judicio pridè approbata convellèdo penitus, doctrinamq; Evangelio prorsus contrariam introducendo. Hæresiarchæ hujus vestigiis alii subinde atq; alii e-

jus,

jusdem furfuris novatores certatim insitère, qui licet inter se maximopere dissenserint, & alius alium hæreseos insimulãrit, in id unum tamen conspiravere omnes, ut DEI Ecclesiam everterent. At stetit hæc tot inter assultus non modò immota, sed inde à tempore illo, quo hæretici isti velut artus gangranã infecti, à reliquo corpore abscindi, & tanquam noxii stolones à vite, quam Christus plantaverat, amputari cœpere, statius longè refloruit *vinea illa electa*, fructusq; uberiores protulit. Mirã proin Numinis providentiã factum est, ut per ipsam adeò hæresim, velut ignem, aridos palmites ac sarmenta corripientem & absumentẽ, Religio vera auri instar probata, & à scoria spurioq; metallo secreta, ac depurgata fuerit.

4. *Num hoc quoque seculo Ecclesia Christi aucta & dilatata est?*

Omnino; nam dum Lutherus aliiq; apostatæ & satanæ emissarii in extremo propè Europæ angulo non paucos à veritatis tramite, fideq; & obsequio, quod Christi Vicario præstare omnes debent, impiè ac perfidiosè abduxissent, in Asia, Africa, & America à *Missionariis* Apostolicis multæ hominũ myriades Christianis sacris initiatæ Romano Pontifici se submisere. Atq; ut Syros, Æthiopes, Coptos, aliosq; plurimos omittam, ab extremo usque Oriente Japoniæ Principes, missa solemnii legatione, Christi Vicario sacramentum Romæ dixerunt. Sed & in Europa, præter alios (quos inter Philippus, Edvardus & Jacobus Marchiones Baden-

ses &c.) Joannes Saxonix Elector, qui solus è septemviris cum quatuor Principibus & duabus Imperii urbibus A. 1530. Confessionem Augustanam, ab Imperatore, cæterisque Imperii Ordinibus rejectam, subscripserat, biennio post ad sanctæ Matris Ecclesiæ gremium rediit, ac Lutherum cum ejus assæctis proferibis, errores exitiales, in quos & se & subjectum sibi populum fraudulenter inductum fuisse fatetur, funditus extirpari, veramq; & orthodoxam Religionem Tartam semper tectamque conservari jussit, uti in Opusculo quarto *de Electoratu Saxonico* memoratum est. Variis quoq; cuniculis & anfractibus hæresis penetrare tentabat in Bavariam, quò à nonnullis etiam optimatibus clanculum invitata est. Sed aditum omnem præclusit tum Religiosissimorum Bavariæ Ducum, tum Petri Canisii, & Pauli Hoffæi Soc: Jesu Sacerdotû indefessa planè cura & vigilantia, quos idcirco magnanimus ille & sapientissimus Bavariæ Dux Albertus V. encomio, geminis Apostolorum Principibus ab Ecclesiâ tribuî solito, condecoravit, hæc sapius verba iterandò: *Petrus Canisius, & Paulus Hoffæus, ipsi nos docuerunt legem tuam Domine.*

5. *Quinam hæretici DEO & Ecclesiæ bel- lam intulere?*

Primus classicum cecidit Lutherus hæresiarcha ex omnibus flagitiis concretus, uti vel ex solis libris, à perditissimo hoc tenebrione in lucem protrusis, sole meridiano clarius apparet. Hic horrenda animarum strage per Germaniam plagasq; Borea-

Boteales edita, mox complures alios commilito-
 nes ad similia audenda exemplo suo provocavit,
 quos inter Zwinglius Helvetiam, Calvinus Galliã
 miserandam in modum devastavit. Ille nil nisi
 Catholicorum sanguinem sitiens, cum iisdẽ acie
 congressus & vitam & victoriam, contra ac suis
 prædixerat, amisit, meritasq; perfidiæ & impie-
 tatis suæ pœnas dedit: hic Genève horrendos in-
 ter cruciatus, execrationes & blasphemias, dæmo-
 numq; invocationem, impiam animam evomit,
 DEO & hominibus exosus. Longum nimis ac
 molestum foret recensere cæteros omnes errorum
 magistros, è quibus 1. Melanchthon Coryphæus
 erat *mollium*, 2. Flaccus Illyricus *viridorum* Lu-
 theranorum, 3. Joannes Brentius Ubiquistarum,
 4. Nicolaus Pelargus & Münzerus Anabapti-
 starum, in plures iterum sectas divisorum, 5. Mi-
 chael Servetus Antitrinitariorum, 6. Lælius Soci-
 nus, ejusq; patruelis Faustus Socinianorum &c. qui
 omnes corruptissimo hoc, rudissimoq; seculo præ-
 scabantur in turbido. Ac ne hamum mitterent
 sine esca, Principibus laicis opima Sacerdotiorum
 spolia hominibus perpetuo Castimonie voto ob-
 strictis sacrilegos concubitus, omnibus omnẽ vi-
 vendi licentiam permisere, sicq; multa animarum
 millia in massam suam, æternumq; pertraxere exiti-
 um. Henricus VIII. Angliæ Rex, cum ob re-
 pudiatam legitimam conjugem, & Annam Bole-
 nam nefandis nuptiis sibi copulatam ab Ecclesiæ
 commutatione seclusus fuisset, se Papam & Hierar-
 cham

cham
 etorum
 culu
 I.
 1512. a
 ad ex
 contra
 longè
 mani
 therus
 trans
 ut pa
 tas, in
 nil el
 de Ch
 tra T
 bellu
 exped
 quoa
 2. Co
 indict
 lio II
 exitu
 confi
 Cardin
 tharin
 Archie
 fici ge
 Theolo

etiam ipse renunciavit. Inde Anglia, tot'olim San-
ctorum patria, omnium ferme hærescon recepta-
culum fieri cœpit.

6. *Quæ celebrata fuere Concilia?*

I. Lateranense V. inter Oecumenica XVII. An.
1512. à Julio II. inchoatum, subq; Leone X. A. 1517
ad exitum perductum, ubi præter alia expeditio
contra Turcas decreta est. Sed heu! immanior
longè hostis ipso hoc anno Ecclesiæ, sacriq; Ro-
mani Imperii pacem disturbare ingressus est, Lu-
therus nempe, DEO, Ecclesiæ & Cæsari rebellis
transfuga, qui eò impietatis ac furoris processit,
ut palam asseverare sit ausus, pugnare contra Tur-
cas, internecinos illos Christiani nominis hostes,
nil esse aliud, quàm DEO ipsi arma inferre. Un-
de Christianos omnès enixè obtestatus est, ne con-
tra Turcas ullo modo arma caperent, hocq; in
bellum ne tantillum quidem contribuerent; sed
expeditione contra Turcas usq; eò supersederent,

quoad Papæ nomen & potestas sub cœlo vigerit,
2. Concilium Oecumenicum XVIII. à Paulo III.
indictum, cœptumq; Tridenti A. 1545. & sub Ju-
lio III. ac Pio IV. continuatum, optato tandem
exitu A. 1563. terminatum est, & ab eodem Pio IV.
confirmatum. Huic præsidebant Pontificis loco
Cardinales quinque, ac præter Cardinalem Lo-
tharingum & Medrutium aderant Patriarchæ tres,
Archiepiscopi 33. Episcopi 235. Abbates 7. Præpo-
siti generales Ordinum Religiosorum octo, cum
Theologis amplius 146, Damnatu Lutherus, Cal-

vinus, aliiq; hæretici, multaq; ad instaurandam disciplinam Ecclesiasticã utilissimè decreta. Complures insuper Synodi *particulares*, cum ad exterminandas hæreses, tum ad mores corrigendos, tum ad Concilii Tridentini decreta executioni mandanda coacti fuerunt. Sectarii tamen, ut facum facerent orbi Catholico, ad Concilium Oecumenicum identide appellabant, malebant tamen Lutherum aliquem, aut Calvinum, aut Zwingliũ &c. qui ob vitam enormibus & infandis sceleribus infamem ne ad profanum quidem tribunal ut testes idonei admitti poterat, omnium fidei Controversiarũ iudice, veræ religionis & sanctitatis Magistrũ viq; ad cœlum, ipsomet Christo teste, adeo arte & impedita ducem sibi deligere, quam ad Ecclesiæ universæ in Concilio Oecumenico congregatæ iudicium certum omnino & indubitatum; nisi Christum ipsum mendacii velint arguere, se conformare

Præter Synodos jam memoratas, plures alii conventus & consultationes sine auctoritate tamē & approbatione magistratus Ecclesiastici, frequentabantur occasione schismatis à novatoribus illis excitati.

Ac primò quidem simul ac Lutherus An. 1517 errores suos disseminare cœpit, mox a Leone X. Romam ad causam dicendam citatus est. Sed intercessit Fridericus Saxonie Elector; obtinuitq; ut Lutherò facti sui rationem reddere liceret Augustinæ Vindelicorum coram Cardinali Cajetano

hunc

hunc,
nequit
mitter
clesiac
illuc
cem,
pellar
huic,
11.
Luthe
fis Pro
scepta
hæc ca
prietu
Acade
hæret
addic
& Car
public
Quia
ber ig
prohi
um a
pes C
melii
guis, j
nissim
11.
lus V.
secuta

hunc, uti antea Leonem, versipellis hæresiarcha, nequiter delusit, utriq; in speciem se omnino submittens, cum revera super universam Christi Ecclesiam insolentissimè sese efferret, & hac atque illic tergiversando, nunc à Cardinale ad Pontificem, moxq; ab hoc ad futurum Concilium appellaret, animo semper obstinato ad morem ne huic, nec illi unquam gerendum.

II. A. 1519. in celebri illa disputatione Lipsiensi Lutherus à Joanne Eckio Academiæ Ingolstadianensis Professore eas in angustias est redactus, ut disceptationem his tandem verbis abruperit: *Res hæc capta non est propter Deum, nec propter Deum finietur.* Hæresiarchæ porrò hujus doctrina & ab Academiis, & à Papa Leone X. damnata est ut hæretica, & à Carolo V. Imperatore infami rogo addicta, Lutherus contra & diploma Pontificium, & *Corpus*, ut vocant, *Juris Canonici* Wittembergæ publicè combussit has inter execrationes, & diras: *Quia tu conturbasti Sanctum Domini, idè te conturbet ignis æternus!* atq; de homo perditissimus ac profigatissimus libros complures horrendis in Deum ac Cœlites blasphemis, immanibus in Principes sacros æquè ac profanos conviciis & contumeliis, innumeris mendaciis, calumniis, antilogiis, jocis scurrilibus, dictis spurcissimis, obscœnissimis &c. oppletos vulgare non destitit.

III. A. 1521. in Comitibus Wormatiensibus Carolus V. Imperator, summi Pontificis sententiam exsecutus, subscribentibus cæteris Imperii Ordinibus,

bus, Lutherum, utpote non hominem, sed diabolum ipsum sub hominis specie, qui ad humani generis perniciem hæresum pridem rejectarum sordes & purgamenta in unam quasi congefisset sentinam, & sub Evangelicæ professionis nomine omnem Evangelicam pacem & charitatem penitus pessundare molitur &c. proscripsit, ejusq; tanquam pervicacissimi hæretici libros peti ferros publico igne aboleri jussit. Hunc tamen Hæresiarcham ab Ecclesia & Imperio proscriptum Fridericus Saxonix Elector à personatis militibus in arcem Wartenburgensem clam abducendum curavit, ubi novem amplius menses delitescens perliberaliter est habitus, Lutheri interim sectatoribus ubique tumultuantibus, duceq; & Coryphæum suum Cæsaris jussu contra datam fidem publicam ex itinere clam interceptum ac trucidatum fuisse calumniantibus. Lutherus porro in asylo suo Wartenburgensi minas omnes & fulmina Papæ juxta ac Cæsaris ridens, nec Deum, nec homines pensi habens, non pauca, æternis condenda tenebris, elucubravit diabolo magistro, ex cujus disciplina & institutione *Missam*, sacrosanctum illud & unicum novæ legis sacrificium, se abrogasse, ultrò ipse factus, imò & gloriatus est.

IV. Cùm in binis conventibus A. 1523. & A. 1524 Norimbergæ celebratis Legatus Pontificius vehementer instaret, novitii ut errores abolerentur, responsum non aliud tulit, quàm causam hanc in Concilio generali disceptandam esse. Interim

mali

nali co
Leona
uas int
nicenfi
vexisset
anegyri
iferis e
t sacril
loniale
am in c
s facti.
ed Lu
V. A.
is hare
audibu
esar, &
strinam
obatam
Con
is recu
tur: In
ntia dan
eras hi
obrent
cile eme
endacii
ed quid
dolui
cheri,
antus

mali contagio latius in dies serpebat. Cùmque Leonardus Koppen Lutheri iussu novem moniales quas inter Catharinã de Bore, è parthenone Nemicensi ipsa die Parasceves Wittembergam secum avexisset, Lutherus sacrilegum raptorem oratione panegyrica celebrare, & cum Christo, animas ex inferis educente comparare est ausus quin etiam, ut sacrilegium sacrilegio cumularet, Monachus Monialem, Catharinã de Bore, infame illud scortum in concubinam, quoad vixit, sibi ascivit. Cujus facti, capitali supplicio digni, immanitate ipsi aded Lutherani summopere offendebantur.

V. A. 1530. Confessionem Augustanam, ex variis hæresum pridem damnatarum centonibus, fraudibus, mendaciis, & calumniis confutam & Cæsar, & Imperii Ordines pleriq; omnes tanquam doctrinam factiosam, perniciosam, & jam olim reprobam condemnarunt, ut Melanchthon ipse qui Confessionem illam eudebat, iterumq; ac sæpiùs recudebat, hunc in modum dolenter conqueritur: *In Comitiis Augustanis tristi & atroci sententia damnati sumus. Quem tamen Lutherus per literas his verbis solabatur: Si vim evaserimus, pace obtenta, postea dolos, mendacia & lapsus nostros facile emendabimus.* Horum veteratorum dolis ac mendaciis fraudulenter circumventum se fuisse serò quidem (paulo nempe ante mortem) sed serò doluit Joannes Saxonie Elector. tantus exinde Lutheri, Confessionisq; Augustanæ osor & hostis, quantus nuper fautor ac patronus erat. De origine

gine porrò *Protestantium*, fœdere Smaſcaldico, formula Religionis *Interim*, Transactione Paſſa- vienſi, pace Religioſa &c. in opusculo III. parte IV cap. IV. mentio facta eſt.

VI. A. 1525. Badenæ Helvetiæ urbe Joannes Fa- ber Conſtantienſis Epifcopi Vicarius Generalis, Jo- annes Ekins, & Thomas Murnerus contra Oeco- lampadium, Hallerum & Studerium [nam Zwin- glius diſputationem detrectabat] congreſſi, craſſi- ſimos ſectæ Zwinglianzæ errores tam evidentibus argumentis conſutarunt, ut duodecim *Cantonum* legati uno omnes conſenſu eam rejecerint. Soli Tigurini Zwinglio, impio illi & ſangvinario Hæ- reſiarchæ ad hæſeraat, quos A. 1528. ſecuti Berna- tes ferventes olim Catholici, tum Baſileenſes, Sca- phuſiani, Sangallenſes &c.

5. *Quæ piæ conſuetudines, aliæque ordinationes?*

1. Paulus IV. magnæ ſanctitatis & doctrinæ Pon- tifex, fidei morumq; integritati conſulturus, ~~ti-~~ brorum prohibitorum Indicem promulgavit. 2. S. Pius V. ob eximiam vitæ ſanctitatem, nec mi- norem doctrinam, omnium acclamatione divini- tus electus, conſtituit, ut ad Miſſæ finem S. Joan- nis Evangelium, pro quo illud S. Lucæ: *Loquente Jeſu ad turbas* &c. licebat antea ſubſtituere, ab o- mnibus deinceps Sacerdotibus diceretur. Ex quo tempore magorum, ſagarum, incuborum, lemuru &c. infectationes plurimum ſunt reſpreſæ. 3. Idem Pontifex ſanctiſſimus Feſtum B.V. Mariæ de Victo- ria, ſive Roſarii, prima Octobris Dominicâ quot-

annis celebrandum instituit ad perenne monu-
 mentum victoriæ celeberrimæ de Turcis non tam
 armis, quàm fufis ad DEUM precibus, ad Naupa-
 ctum A. 1571. reportata, quam eâ ipsâ, quâ obten-
 ta est, horâ divinitus cognovit. 4. Gregorius XIII.
 Pontifex verè Optimus Maximus, deq; Christiana
 republica univerfa quam optimè meritus, inter
 alia opera præclara prorsus, tantoq; digna Ponti-
 fice, etiam Calendarium emendandum curavit,
 expunctis mense Octobri A. 1582. diebus decem,
 translatoq; æquinoctio verno ab undecimo ad vi-
 cesimum Martii diem, à Concilii Nicæni Patrib9
 præstitutum. Ac licèt emendatio hæc orbi Chri-
 stiano universo non utilis tantùm, sed omnino
 necessaria fuerit; maluère tamen Novatores *style*
veteri, hoc est, inveteratæ suæ pervicaciæ contu-
 maciter inharere, & in errore hoc, utut satis su-
 perq; cognito (perinde nempe atq; in hæresi sua)
 obstinatè perseverare, quàm cum Papa sentire; qui
 tamen hac in re nil nisi communem omnium uti-
 litatem ac necessitatem, ipsusq; aded Nicænæ
 Synodi ordinationem spectabat; quoad tandem
 A. 1700. quando Calendarium utrumq; diebus un-
 decim discrepare jam coepit, pleriq; omnes Calen-
 darium Gregorianum recepère, licèt non sine no-
 va, eaque frivola prorsus exceptione, ab omnibus,
 rerum intelligentibus, merito explodenda. 5. So-
 dalitates Marianæ Romæ A. 1563. à Joanne Leonio
 in Scholas Societat: JESU introductæ sunt insigni
 prorsus juventutis & aliorum bono. 6. Triduo

Bacchanalium in templis Soc: JESU 40. horarum
comprecatio ingenti animarum lucro institui cœ-
pta est.

8. *Qui Ordines Religiosi recens conditi?*

Dum communis & implacabilis humani gene-
ris hostis per Lutherum, Calvinum, Zwinglium,
aliosq; fœderatos disciplinam, & vota Monastica
penitus abolere parat, DEUS plures hoc seculo
religiosas familias, tanquam legiones recentibus
armis, viribusq; instructas, militanti Ecclesiæ sup-
petias misit, quæ horrendam animarum stragem
damnaque, à fœdifragis illis religiôsæ & Christia-
næ militiæ desertoribus illata, refarcirent. Has
inter 1. confirmatus est à Clemente VII. A. 1524.
Ordo Clericorum Regularium, quem S. Cajetanus
& Petrus Càrafa Episcopus primùm Theatinus,
(unde *Theatini* cognominati) dein Papa Paulus IV.
dictus, condidère. 2. Ordo Minorum S. Franci-
sci Capucinorum itidem approbatus A. 1528 à Cle-
mente VII. uti & 3. Ordo Minorum S. Francisci
de strictiori Observantia, quos & *Recollected* vo-
cant A. 1532. nec non 4. Congregatio Clericorum
Regularium S. Pauli, qui & Barnabita dicuntur
A. 1533. 5. Paulus III. A. 1540. confirmavit Socie-
tatem JESU à S. Ignatio de Loyola institutam. 6.
S. Pius V. A. 1568. Congregationem Clericorum
Regularium S. Majoli sive de Somascha, cujus au-
ctor B. Hieronymus Æmilianus, item 7. A. 1572.
Ordinem Fratrum hospitalitatis à S. Joanne de Deo
fundatum approbavit. 8. Gregorius XIII. A. 1575.

Con-

Cong
stituta
discal
ad pr
xtus
niltra
stricti
stereci
tiono
næ c
9.
S.
de D
la Ne
S. Sta
gia, S
Borro
Neriu
S. Pa
in Jap
comin
Relig
alios,
sua ho
1.
ab an
foder
Judæ
mis

Congregationem *Oratorum* à S. Philippo Nerio institutam, & 9. A. 1580. Ordinem Carmelitarum discalceatorum à S. Theresia & S. Joanne à Cruce ad pristinam S. Alberti regulam reductum. 10. Sixtus V. A. 1585. Congregationem Clericorum ministrantium infirmis, & 11. A. 1586. Fuliensem strictioris observantiae Monachorum Ordinis Cisterciensis, 12. Clemens VIII. A. 1592. Congregationem Clericorum Regularium doctrinae Christianae confirmavit.

9. Qui Sancti celebriores Ecclesiam illustrarunt?

S. Franciscus de Paula, S. Cajetanus, S. Joannes de DEO, S. Franciscus Xaverius, S. Thomas de Villa Nova, S. Ignatius Loyola, S. Petrus de Alcantara, S. Stanislaus Kostka, S. Pius V. S. Franciscus Borgia, S. Ludovicus Bertrandus, S. Theresia, S. Carolus Borromaeus, S. Felix de Cantalicio, S. Philippus Nerius, S. Aloysius Gonzaga, S. Joannes à Cruce, S. Paschalis Baylon, sex & viginti Martyres, qui in Japonia ab ethnicis, & undeviginti, qui Gorcomii Hollandiae urbe ab Haereticis orthodoxae Religionis causam occisi fuere, praeter complures alios, sanctitate & miraculis claros, quibus Ecclesia honores caelestes necdum decrevit,

10. Quae miracula vulgatiora?

1. In Polonia sacrosancta hostia, quam Judaeus ab ancilla Christiana emptam iteratis ictibus perfoderat, copiosum sanguinem fudit; quo circa Judaeus cum ancilla Regis Sigismundi jussu flammis est absumptus. 2. Imago Christi Crucifixi

lapidibus appetita, sanguinem pariter reddidit, eius facinoris auctor Moguntia supremo affectus supplicio est. Quot porro, quantaque miracula vel solus S. Xaverius (ut Sanctos alios silentio præteream) patrârit, testis est, orbis univ-
versus.

Seculum XVII.

1. *Quinam summo functi sunt sacerdotio?*

233. Leo XI. ad ann. 1605.

Reliquos vide in fine Opusculi.

2. *Qua laude bi omnes Ecclesiæ gubernacula tenuêre?*

Cum Lutherus cæteriq; apostatae eo impietatis progressi fuissent, ut ipsum aded JESU Christi in terris Vicarium Antichristum appellare sint ausi, DEUS, ut immanem hanc hæreticorum calumniam facto ipso refelleret, orbiq; universo manifestas eorum fraudes, technas & mendacia ob oculos poneret, jam inde à Lutheri apostasia ad hoc usque tempus eos sibi vicarios delegit, in quibus ne conjurati quidem Pontificii nominis hostes haberent, quod jure possent reprehendere.

3. *Quis status Ecclesiæ?*

Tot licet errorum ac hæresum spinis passim progerminantibus, morum tamen disciplina & scientiæ, Rosarum instar, pulcherius in dies cœperunt reflorescere. Instaurata quippe ubiq; Catholicorum pietas, templorum nitor, rituum Ecclesiasticorum decentior & accuratior usus, institutionum Christianarum, Concionum & Sacra-

mento-

mestorum frequentia &c. Quæ porro, quantaq; detrimenta Religio orthodoxa ex tricennali bello, secutaq; exinde pacificatione Westphalica acceperit, in Opusculo III. stricim attigimus.

4. Qua ratione Religio orthodoxa propagata est?

1. In America propè innumeri à Missionariis, Apostolicis ad Christi ovile sunt adducti. 2. Nec minor animarum messis collecta in Indiis, & vastissimo frequentissimoq; Sinarum Imperio, quò Soc: JESU Missionarii post diuturna, annorum nempe amplius quadraginta, longeq; difficillima, & ineluctabilia propè obstacula labore incredibili summisq; vitæ periculis ægerimè tandem perrupta aditum sibi compararunt, multis hominum millibus annuatim ad Ecclesiam Catholicam aggregatis, quos inter Constantinus fuerat, legitimus Imperii Sinici hæres, ejusq; Mater Helena Imperatrix, & Anna avia, cùm Maria Imperatoris Junlie uxore: Imperatoris item Sinensis nepos, aliiq; Regni illius proceres &c.

In Japonia ineunte hoc seculo quadraginta Christianorum millia numerabantur, qui miranda prorsus virtutù plane heroicarù dedere specimina. Sed heu! tantas & res, & spes interverterūt Hollædi, qui postquam & ipsi appulère in has terras, quò Catholici immensis pridem sumptibus periculisq; trajecti, glaciem quasi fregère, Christiana inde Religio penitus profligata est. In Africa Monarcha Monomotapæ cum conjugè & filio, aliisque pluribus; tres item Regum diversorum filii nati
 maxi-

maximi &c Religionem Catholicam sunt amplexi. In Europa Rex Christianissimus Ludovicus XIV. A. 1685. solemnī edicto Calvinianos ad Religionē orthodoxam, à qua majores ipsorum perfidiosè defecerant, redire, ac pseudo Evangelii præcones natoto regno jussit excedere. Reducta quoque ad Ecclesiam orthodoxam Bohemia, Moravia, Palatinus Superior, Ducatus Neoburgicus &c. Austria item, Carinthia, Styria, Carniola &c. ejectis inde errorum magistris, ab omni hæresi depurgata. Ex Regiis partē & Principalibus Europæ familiis in salutis semitam, à qua progenitores fraudulentè sunt abducti, Deo duce atque auspice rediere Carolus II. ejusq; frater Jacobus II. Angliæ uterque Rex, Christina, Sveciæ Regina, quæ in ætate, fortunaque florentissima factō placè heroico in omnē ævum memorando A. 1654. regno amplissio sponte abdicato, Romam exinde commigravit, ubi ab ipso summo Pontifice Alexandro VII. S. Confirmationis Sacramento initiata. anno demum 1689. cœlestis Regni possessiouem adiit. Tota præterea Domus Electoralis Palatina Neoburgica, & Sulzbacensis, uti & Hasso Rhenofeldensis, Joannes itē Fridericus Dux Haunoveranus, & Fridericus Augustus Saxonæ Elector cum pluribus aliis Ducibus, Principibus, Comitibus &c. ad avita sacra sunt reversi.

5. *Quæ novæ hæreses hoc seculo sunt exortæ?*

1. Præter plures alias sectas è Lutherana & Calviniana hæresi in Britannia præsertim & Hollandia

da prognatas, hæreticam Jansenianam in orbem in-
vexit Cornelius Jansenius, non Flander ille, Gan-
davenſium Episcopus, celeberrimus sacrarum literarum
interpres. A. 1576. vitâ functus, sed Hollandus, è
Doctore Theologo Iprensis Episcopus, A. 1638 pe-
stifera lue extinctus. Hic de gratia Christi &
libera hominis voluntate librum elucubravimus, *Au-
gustinus* inscriptum; à cujus tamen doctrina tam
longè abest, quàm propè accedit ad Calvinium,
qui & ipse cum Wicleffo, Luthero, aliisque hære-
ticis gloriari ausus est, Augustinum totum à se
stare. Quapropter librum illum à Jansenii pri-
mùm obitu, typis vulgatum, perque Belgium &
Galliam undique dispersum, Batavi Calviniani
mox in linguam vernaculam traduxerunt, palam
professi, nihil eo aptius ad confirmanda Calvinii
dogmata inveniri posse, nec dubium esse, quia, si
Catholici omnes Jansenii doctrinam reciperent,
duæ Ecclesiæ, Calviniana nempe, & Romana, in
unam sint coalituræ. Meritò proinde monstruosus
ac pestilens hic partus, ut primùm in Belgio lu-
cem aspexerat, mox Romæ ab Urbano VIII. A.
1641. edita Constitutione *In eminenti* &c. proscri-
ptus & ad tenebras est damnatus, utpote Michæelis
Baji Theologi Lovaniensis errores, à Pio V. & Gre-
gorio XIII. damnatos pridem sepultosque resuscitan-
s. Innocentius X. quinque dein propositiones è
Jansenii *Augustino* excerptas An. 1653. sole-
mni Constitutione damnavit ut hæreticas. Quam
sententiam Alexander VII. A. 1656. aliique exinde

Ponti-

Pontifices editis diplomatis ratam habuere. 2. Michâel Molinos, Sacerdos Hispanus, Quietistarum coryphæus simulatæ sanctitatis larvâ errores suos foeditimos diu nequissimè obtexerat; sed patefacta tandem hypocrisis, Romæ A. 1687. coram sacro Senatu immensaq; populi frequentia nefanda sua dogmata publicè retractavit, in perpetuâ exinde custodiam traditus ab Innocentio XI. eximie sanctitatis Pontifice. 3. Sub annum 1688. nova exorta est secta *Pietistarum*, qui, cum non Spiritum Sanctum, veræ virtutis ac pietatis magistrâ per os Ecclesiæ loquentem, sed spiritum suum privatum, hoc est, cœcū, erroneum, fanaticum, ducem sequantur, mirū non est, eos per avia & devia temerè & inconsultè ferri, ac toto cœlo errare, totq; ferè *Pietistarū* esse sententias, quot capita.

6 *Quid de Concilio memorandum?*

Post Concilium Tridentinum longe celeberrimum, plura quidem *particularia*, ac nullum exinde generale est celebratum, neque ad id ulla adhuc urgebat necessitas. Et verò quid aliud Romana est curia, tot perpetim Cardinalibus & Episcopis frequens, nisi continua quodammodò Synodus? cæterum non modo ab Latina, verum etiam ab Ecclesia Græca, quamvis schismatica, & Latine pariter adversante, penitus reprobata est Lutherana & Calviniana doctrina: cum enim Lutherani A. 76. & 77. prioris seculi Jeremiam Patriarchâ Constantinopolitanum, quem *Sanctissimum & Oecumenicum* &c. appellabant, com-

muni-

municata Confessione Augustana per literas & legatos ad consilia & arma adversus Ecclesiam Romanam consocianda iteratò instantissimè sollicitassent, Patriarcha triplici libello manifestos sectæ novitiæ errores confutavit, ostenditque Ecclesiam orthodoxam fide indubitata semper credidisse septem Sacramenta, Confessionem auricularem, Transsubstantionem, sacrosanctæ Missæ sacrificiû, in quo pro vivis & defunctis supplicetur, DEIPATÆq; & omnium Sanctorum patrocinium imploretur &c. Nec minùs Calvinianos spes sua frustrata est; nam cùm Batavi adnitebte supremo militiae Turcicæ præfecto, quem pecuniâ & largitionibus corruperant, Cyrillum Calvinianæ sectæ factorem in sedem Constantinopolitanam intrudendum curassent, ejus postea successor Parthenius, universaque Græcorum Episcoporum Synodus A. 1642. Constantinopoli coacta hæresim Calvinianam omnibus diris devovit.

7. *Quæ piæ consuetudines introductæ ?*

1. Perpetua quadraginta horarum comprecatio Romæ in singulis deinceps templis à Clemente VIII. instituta est. 2. Communio generalis sive mensstruus populi ad sacram Synaxim concursus sub Paulo V. frequentari cœptus. 3. Urbanus VIII. in codice præcurs horariorum hymnos, aliaq; meliorem in formam redigenda curavit. Idem purpuratos Ecclesiæ Patres *Eminentissimi* titulo condecorari voluit ac distingvi.

8. *Quæ religioſæ familie inſtitutæ?*

1. *Ordinem Clericorum Regularium Piarum Scholarum*, à Venerabili Joſepho Calafantio fundatum, Gregorius XV. A. 1621 confirmavit. Horum munus eſt pueros pauperes primis literarum elementis imbuere: 2. S. Franciſcus Saleſius Ordinem Monialium à Viſitatione B. Virginis nuncupatum A. 1610. condidit. 3. Congregationi Urfularum priori jam ſeculo inſtitutæ, & à pluribus Pontificibus laudatæ, Urbanus VIII. A. 1633. ſolemnia religionis vota nuncupare permittiſit, ſcholaſq; aperire, ubi puellæ ſine intervallo erudirentur. 4. Monialium ſive Canoniffarum Regularium S. Auguſtini Congregationem Dominiæ noſtræ à B. Petro Forerio inſtitutam, Paulus V. A. 1614. approbavit &c.

9. *Quinam poſt vitæ curriculum hoc ſeculo cum ſanctitatis & miraculorum fama emenſum, Sanctorum exinde, aut Beatorum factis ſalemni ritu fuere adſcripti?*

Sancti, Franciſcus Saleſius Epiſcopus Geneveſis, Turibius Archiepiſcopus Limentis in Peruvia, Andreas Avellinus, Franciſcus Solanus, Maria Magdalena de Pazziſ, & Roſa Limana. Beati, Joannes de Prado, Fidelis Sigmaringanus, & Hyaciñtha Mareſcota, Joannes Franciſcus Regis, Petrus Foreſius. Ut nihil dicam de pluribus aliis, quorum virtutes & miracula Roma etiam nunc ſumma, qua ſolet, circumſpectione & accuratione ad pondus Sanctuari examinat.

i. Quæ miracula patrata?

Ex pluribus unum alterumq; recensere juvat.
 a. Cum Faverniaci, quod Burgundiæ Comitatus
 oppidum A. 1608. die 25. Maji, in quem Domini-
 ca Pentecostes tunc incidere, in æde *Abbatiali*,
 B. V. Mariæ sacra, noctu scintilla è cereo exci-
 dens, tapetes & proxima quæque, igni longè la-
 tèque diffuso ablumpisset, ecce tibi sacrosancta
 Hostia unà cum hierotheca medias inter flammæ
 non modò illæsa, verùm etiam, collapsis omnibus
 fulcris, trium & trigintâ circiter horarum (spatio
 in aère suspensa, prorsusque immota perstitit, o-
 mnibus, qui cum ad obtinendas Indulgentias Pon-
 tificias, tum ad grande hoc miraculum spectan-
 dum catervatim undique confluerant, stupore at-
 tonitis? dum tandem die tertio Pentecostes sub ho-
 ram decimâ, cum Sacerdos, sacris operans, peracta
 consecratione, Hostiam populo adorandam pro-
 more ostendisset, memorata quoque hierotheca,
 ex aère sensim delapsa, sacro linteo insedit cum
 ingenti omnium, quotquot aderant, pietatis sen-
 su. Rei porrò totius seriem Archiepiscopus Bi-
 fontinus Ferdinandus de Longuy, causâ titè co-
 gnitâ, typis vulgavit, missoq; Romam ad Pontifi-
 cem nuncio, Urbem, & orbem orthodoxum mi-
 sta lætitiæ admiratione complevit. 2. Neapoli A.
 1634. Marcellus Mastrillus Soc: JESU Sacerdos è
 lethifero contusi cranii vulnere ope S. Francisci
 Xaverii repente convaluit. Cujus, uti & plurium
 miraculorum exinde consecutorum fama non so-
 lum

lum Italiam pervasit universam, sed & Hispaniâ, Lusitaniam, Indiam & Japoniam, ubi Macellus gloriosum martyrium, pluribus pariter prodigiis illustratum, fortissimè subiit &c.

Seculum XVIII.

1. *Quinam Christi Vicarii ad hoc usque tempus Petri sedem tenuere?*

244. Clemens XI. ad 1721.	247. Clemens XII. ad 1740
245. Innocent. XIII. 1724.	248. Benedictus XIV.
246. Bened: XIII. 1730.	<i>Vivat feliciter.</i>

2. *Quid de hisce Pontificibus memorandum?*

Clemens XI. virtutis & doctrinæ famâ celebratissimus Pontifex, temporibus longè difficillimis & turbulentissimis insigni sanè prudentia, circumspectione, animique magnitudine ad Ecclesiæ gubernacula sedit annos amplius viginti, quibus septuaginta omnino Cardinales creavit. Innocentius XIII. dum Petri naviculam feliciter pergit gubernare, anno Pontificatûs tertio ad aternitatis portum appellit. Benedicti XIII. multiplicia virtutum lectissimarum exempla & monumenta in recenti omnium memoria etiamnum insident.

3. *Quis Ecclesiæ status?*

Jansenistæ, Quesnello duce turbas innumeras gravissimasq, in Gallia maximè, ac Belgio excitant, His tamen adversantium Inferorum procellis adeò mersa non est Petri navicula, ut altius etiam sustolleretur, naufragii semper secura.

Hac

Hac quippe occasione per celebrem illam Con-
stitutionem *Unigenitus*, qua centum & una Quo-
nelli propositiones à Clemente XI. A. 1713. sunt
damnatae, orthodoxae Ecclesiae doctrina de divinae
praesertim gratiae auxiliis & liberae hominis v-
luntate magis est dilucidata, occultae Jansenistarum
artes, technae, fraudes, insidiae patefactae: detracta
pietatis larva, detectaq; palam turpitude, ut ne
fallaci porro specie deciperentur incauti: veri ger-
maniq; Ecclesiae filii ab adulterinis & suppositis,
Catholici à pseudocatholicis, fidei clientes à per-
fidis, iisque intestinis, ac proin nocentioribus ho-
stibus distincti, sejunctiq;: excitati demum Ortho-
doxi ad arma capessenda, & perduelles istos gla-
dio spiritus ad internecionem usq; persequendos &c.

4. *Quae Ecclesiae propagatio?*

In America, uti & in India, Armenia &c. in-
defesso Missionariorum ex Europa identidem suc-
cedentium labore & industria Religio orthodoxa
majora in dies capit incrementa: Ac licet Missio
Sineosis, nuper florentissima, jam propè expira-
rit; non pauci tamen sunt ex prima quoq; Nobi-
litate, qui malint extrema quaeq; perpeti, quam Re-
ligioni Catholicae nuncium remittere. Ex sola
certè stirpe Imperatoria *Sunu* Christiani amplius
sexaginta, & alius septuagenario major, ejusdem
pariter cum hodierno Monarcha Sinico protapia,
hujusque & filii, & nepotes, & propinqui A. 1724.
Religionis causâ universas Aulae delicias cum gra-
vissimis exilii ærumois læto omnes animo com-

mutarunt. Patriarchæ quoque tres, Alexandrinus, Damascenus & Alepenfis, abjuratis Græcorum schismaticorum erroribus, Clementi XI. tanquam Christi in terris Vicario, & Ecclesiæ capiti sese plenissime subjecêce. In Europa ad Ecclesiæ Catholicæ gremium & avitam religionem rediêre è Ducali Brunsvico-Gvelpherbytana Domo Elisabetha Christina, Augustissima Imperatrix, hujusq; Serenissimus Avus Antonius Ulricus Dux &c. Ex Electorali Domo Saxonica Fridericus Augustus, Princeps hæreditarius; Mauritius item Adolphus Saxo-Zeizius. Ex Ducali Domo Wûrtembergensi Carolus Alexander, Sylvius Fridericus cum conjugè Eleonora Carolina, Christianus Ulricus, aliique viri Principes complures.

5. *Quæ novæ hæreses grassantur?*

Baji, Janseniiq; erroribus accentonibus pridem rejectis, novos cœpit assuere Paschasius Quesnelus, Oratorii primum Berulliani in Gallia Presbyter, dein Prior Ordinis Janseniani: ita enim factionem suam, quam in Abbatias, Prioratus, Collegia, Domos, Hospitia, Eremos &c. partiuntur, vocare solent hi simii, Ordinumq; Religiosorum irritotes & contemptores. Ordinis hujus, non à Christi Vicario, sed à satana (uti nomen ipsum JANSENISTA, SATAN-IN EIS, indicat) confirmati, Fundator erat Jansenius, pestilentissimus S. Augustini corruptor: Abbas Joannes Vergerius sive Sancyranus, Angelici Doctoris contemptor, dein Antonius Arnaldus, qui Ecclesiam *bicipitem*

in fanatico suo cerebro architectatus est: Prior, quem dixi, Quesnellus. Hic & moderatorum suorum, & Regis jussa respuens, pœnarum metu è Gallia A. 1685. secessit in Belgium, ubi, ut noceret securius assumpta laica veste, plurimos libellos infames, quorum aliqui etiam carnificis manu sunt exusti, furtivis typis evulgavit, donec A. 1703 tenebrio hic, ejusq; socii Gerberonus & Brigodig Bruzellis cum omnibus chartis, unde non pauca iniquitatis mysteria patefacta sunt, è latebris suis protracti, & ab Archiepiscopo Mechliniensi traditi sunt in custodiam: è qua tamen Quesnellus suorum opera elapsus, in Hollandiam profugit, tutissimum Jansenistarum asylum, illic fugitivus hic miles, quasi in insidiis latens, cum suis commilitonibus & fœderatis tum Religiosos, eos potissimum, quos impiis suis molitionibus maximè adversari noverat, tum etiam Episcopos, ac Cardinales, ipsumq; adeo Christi Vicarium novis identidem machinis & armis, in Jansenianæ impietatis officina recens præcusis, oppugnare non destitit. Cui ultrò suppetias tulere non solum multi hypocritæ & pseudocatholici, imò & Religiosarum quarundam familiarum alumni; sed & Lutherani & Calviniani, quos inter & Jansenistas, ipsomet Quesnello teste, *super materia de gratia non est amplius solidum dissidium*; postquam nempe Janseniani ad Calvinianos omnino accesserunt in materia de gratia, uti Petrus Juricux Calvinista libro de Spiritu Arnaldi aperte fateatur. Ac ne Ques-

Ha

Bibl. Jag nelus

nellus cum! asseclis pervicaciâ & perduellionis spiritu cederet Luthero, Pelagianis, cæterisq; hæreticis, horum præclaro scilicet, raroq; exemplo à Clemente XI. ejusq; Constitutione definitiva & decretoria scientia, cui universa DEI Ecclesia subscripsit, ad Concilium, hoc est, ab Ecclesia universa ad Ecclesiam provocare est ausus. Verùm hic ipse paulò pòst, nempe A. 1719 ad DEI tribunal, ubi provocatio locum non habet, est evocatus. Melius longè temporibusq; rebus suis consuluit Cardinalis Noallius Archiepiscopus Parisiensis, dum A. 1728. publicè palinodiam cecinit, revocavitque, quidquid eij antea nomine vulgatū est contra Constitutionem *Unigenitus*, quam mente sincerissima recepit, utque id ipsum facerent oviculæ, curæ ipsius commissæ, pastorali mandato sanxit. Accessit edictum regium, in curia Parisiensi A. 1730. solemniter promulgatum, & in acta relatum, quo Rex Christianissimus Ludovicus XV. Constitutionem *Unigenitus* ab omnibus & singulis sine ulla exceptione ac tergiversatione recipi jussit, pœnis gravissimis in prævaricatores statutis.

6. *Quæ Concilia celebrata?*

1. Concilium Romanum An. 1725. præsidente Benedicto XIII. ubi damnati denuò Jansenii & Quesnelli errores, assertaq; Constitutio *Unigenitus*.
2. Concilium Avenionense anno eodem. 3. A. 1726. Concilium Firmanum. A. 1727. Concilium Ebradunense, ubi Episcopus Sanitiensis, ex Appellantium factione, damnatus, & in monasterium est detrusus.

7. *Quæ*

7. *Qui ritus introducti?*

1. Clemens XI. Solemnitatem SS. Rosarii ob insignes victorias A 1716. & 1717. Deiparæ patrocinio de Turcis reportatas ad universam Ecclesiam extendit. 2. Innocentius XIII. Festum SS. Nominis JESU secundâ post Epiphaniam Dominicâ ab universa itidem Ecclesia celebrandum edixit. 3. S. Josephi Christi nutritii, cultum magnopere amplificavit Clemens XI, & Benedictus XIII. &c.

8. *Quid de Religiosis familiis memorandum?*

1. Congregationem Fratrum, quos Bethlehemitas vocant, ab Innocentio XI. A 1687. approbatam, Clemens XI. A. 1707. Ordinum Mendicantium privilegiis auxit. 2. Congregatio Benedictino-Polonica confirmata est A. 1709. à Clemente XI. perinde ac Benedictino-Bavarica A. 1684. ab Innocentio XI. & ab hujus antecessoribus Benedictino-Helvetica &c. 3. Antiquissimum Ordinem Equestrem Constantinianum S. Georgii, à Francisco Farnesio Parmæ & Placentiæ Duce restitutum, confirmavit itidem Clemens XI. A. 1718. Instituti præterea alii Ordines Equestres, videlicet S. Rupertii à Joanne Ernesto Archiepiscopo Salisburgensi A. 1701. *Amoris proximi* A. 1708. ab Elisabetha Christina, Romanorum hodie Imperatrice Augustissima. Deiparæ sine labe conceptæ & S. Georgii Martyris à Carolo Alberto Electore Bavarico, qui Ordinem hunc Equestrem, olim celeberrimum, instauravit A. 1729.

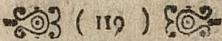
9. *Quinam ad hoc usque tempus cum sanctimonie fama decessere?*

Venerabiles, F. Nicolaus de Lombardis Ordinis Minor. 1709. Josephus Cardinalis Thomaeus Theatin. 1713. P. Franciscus de Hieronymo Soc. JESU 1716. P. Antonius Balducci Societ. JESU 1717. F. Angelus Carmelita 1721. ut complures alios sanctitate & miraculis claros, qui eodem hoc tempore in coelestem patriam commigrarunt, silentio praeteritam Augustissima quoque Romanorum Imperatrix Eleonora Magdalena Theresia, quae A. 1720. ad coeleste regnum translata, virtutum plane heroicarum splendore universum orbem Christianum illustravit &c.

10. *Quid de miraculis commemorandum restat?*

A. 1725. Parisiis Festo Theophoriae in ipsa solenni supplicatione Anna de la Fosse post preces ardentissimas ad Christum sub speciebus Eucharisticis verè latentem cum fiducia fufas, à morbo insanabili confestim liberata est. Quod miraculum, examinatis ritè testibus plurimis, juridicaque disquisitione accuratissimè instituta, tam Parisiis, quam alibi iteratis typis vulgatum, non minori solatio fuit & gaudio Catholicis, quàm pudori & ignominiae A catholicis: uti & miraculum illud ubique jam terrarum celebratissimum, Romae in Basilica Vaticana ad S. Petri statuatam eodem anno 1725 editum, cujusmodi ab eodem Apostolo jam olim Hierosolymis ad *Speciosam* portam templi perpetratum novimus ex Actis Apostolorum cap. 3

His,

His aliisque miraculis plurimis hoc tempore patratu unum alterumque perpetuo durans adju- cere juvat. Hujusmodi est illud Neapoli, ubi S. Joannis Baptistæ, & S. Januarii Martyris sanguis concretus in ampulla vitrea adhuc servatur, qui admirandum in modum colliquescere & ebullire, perinde atque recens effusus, ad hæc usque tem- pora cernitur; Joannis quidem, quando decolla- tionis historia legitur; Januarii verò, cum in ejus- dem capitis conspectu cruor pro Christo fusus po- nitur. Pluribus quoque seculis Barij in Apulia Ossa S. Nicolai copiosissimè exsudent mirificum prorsus ac salutiferum liquorem: uti & ossa S. Walburgæ Virginis Eustadii &c Sed & lingua S. Joannis Nepomuceni post annos amplius tre- centos incorrupta etiamnum & vivida pro Reli- gionis Catholicæ veritate facundissimè hodie dum perorare non cessat.

Observationes

Denis cujusq; seculi paragraphis sum- matim respondententes.

§ I.

De continua Pontificum successione.

i. Num successionis hic Ordo certus omnino est, & expeditus?

Quod ad rem ipsam attinet, nulli dubium;
H4 imò

imò seculis omnibus cognitum & exploratum est, S. Petrum per Successores suos in hanc usque horam semper vivere, semperque victurum esse; quamvis de tempore, ordine & nomine Pontificū quorundam discrepent Scriptores. Sic Petrus ex Baroni sententia, imperante Claudio Romam venit A. Chr. 45 & A. 69. martyrium subiit Pontificatus anno 24. Linus verò Martyr occubuit A. 80. Cletus, quem non pauci ante Clementem ponunt, A. 93. Clemens A. 102. Anacletus sive Evaristus 121. Alexander 132. Sixtus 142. Telesphorus 154. Hyginus 158. Pius 167. Anicetus 175. Soter 179. Eleutherius 194. Victor 203. Zephyrinus 221. Callistus 225. Abi chronologiam Baronianā singulorum, quos modò recensui 17. Pontificum binis; nos verò ex Papebrochii, Antonii Pagii & aliorum computatione pluribus etiam annis anticipamus.

*2. Equam successionis hujus notitia affert
utilitatem?*

S. Augustinus in Epistola ad Generosum novem & triginta à S. Petro ad suam usque ætatem recenset Pontifices, indeq; Ecclesiam Catholicam nunquam defecissè, nec Pontificum successionem interruptam fuisse demonstrat. Pari ratione & nos ostendimus, in hodiernam usque diem Ecclesiam semper stetisse firmā atq; immobilem, cum nullo unquam tempore capite visibili, à quo Christi vice regebatur, fuerit destituta. Quid quòd Pontifices, continua serie sibi succedentes totidem sint testes locupletissimi, qui doctrinam Catholicam

cam

eam inde ab Apostolorum temporibus ad nos usque per manus quali transmittunt?

3. *Nonne tot Antipapae memoratam successio-
nem interrumpere?*

Haudquaquam; nam intrusos hujusmodi Pseudopapas Ecclesia nunquam recepit, agnovitq; , sed eos duntaxat, qui Antipapis oppositi erant. Neq; diuturnior electionis procrastinatio interruptit successio-
nem; secus enim electio ne unum quidem diem comperendinari posset.

4. *A quibus eligitur Pontifex?*

1. Primis Ecclesiae nascentis temporibus elige-
batur a Clero & populo Romano. Hic tamen non ferebat suffragium, sed vitae duntaxat mo-
rumq; testimonium. 2. A solo Clero, excluso po-
pulo, ad confusionem devitandam. 3. Subinde Imperatores quoque ad avertendos tumultus & schismata praecavenda suam interponebant aucto-
ritatem, non quidem ut crearent ipsi, sed appro-
barent duntaxat Pontificem rite electum. 4. Ab anno 1143. post Innocentii II. obitum soli Cardi-
nales eligunt Pontificem, & quidem ex Alexandri III. praescripto ita, ut ille rite ac secundum cano-
nes electus censeatur, in quem dux ex tribus (v.g. 40. ex 60.) Cardinalium praesentium partes con-
senserint.

5. *Num intrusi quoque & improbi Pontifices
veri erant Christi Vicarii?*

Pontifices quantumvis intrusi, quos Ecclesia ad schisma evitandum recipit agnoscitque, hac ipsa
atce-

acceptatione & agnitione quæ est altera, veraque & absoluta electio, legitimi fiunt Christi Vicarii. Improbi porro Pontifices, quorum è tanto numero vix septem, octove reperias (cùm tamen in ipso duodecem Apostolorum Collegio repertus sit bipedum nequissimus) haud dubiè veri fuerunt Christi Vicarii. Quibus proinde non minùs, quàm sanctissimis quibusque Pontificibus obtemperandum, est ex Christi præcepto Matth. 23. *Super Cathedram Moysi sederunt Scribæ & Pharisei. Omnia ergo quacumque dixerint vobis, servate & facite: secundum opera verò eorum nolite facere.*

§ II.

De vita, & moribus Pontificum.

1. *Num verisimile est, quod heretodoxi quidam perhibent, ducentos ipsos annos Pontifices sceleratos, præfuisse Ecclesiæ?*

Hæc quisquis effutire audeat, vel in historia Ecclesiastica, omnino peregrinus est, vel non nisi mendacibus rumusculis, libellisq; famosis animum intendat, necesse est. Atque esto, Seculo X. & XI. Pontifices quosdam, quinque fortassis ex tanto numero, eosq; ipsos tyrannicè, aut malis artibus intrusos, sacram Sedem infanctasse, an non eo ipso tempore, ferreo licèt, ac plumbeo, pleriq; omnes vitæ erant admodum probatæ? Imò ausim dicere, si scelera omnia, etiam per calumniam Pontificibus, afficta, in unum congerantur cumulum, per exigua lanè minutaque videri posse, si cum enormibus

nibus innumerisque vel unius Lutheri hominis
 perditissimi & profligatissimi flagitiis conparen-
 tur. Quis enim unquam Pontificum in DEUM,
 Deiq; Matrem sanctissimam, ac Cœlites blasphemore
 debachari ausus est. uti Lutherus? Quis cras-
 sissimis mendaciis, manifestis antilogiis & contra-
 dictionibus, obscœnissimis sordibus atque illuvie
 omnia sua scripta conpurcavit? Quis supra om-
 nes Sanctos Patres, supra mille Augustinos &
 Cyprianos, insolentiâ & arrogantia inaudita se
 extulit? Quis unquam Pontificum Principes, Du-
 ces, Reges, Imperatorem ipsum, sacrum æquè ac
 profanum magistratum atrocissimis conviciis, pro-
 bris, contumeliis, maledictis procacissimè est in-
 sectatus? Quis ipsa sacra Biblia, quis Symbolum
 Apostolorum adulterare deprehensus est? Quis
 Pontificum diaboli aut convictor fuit, aut disci-
 pulus, uti se fuisse palàm etiam gloriabatur Lu-
 therus? Quis unquam Pontificum eò malitiæ per-
 venit, ut contra juratam DEO fidem & castimo-
 niam perpetuo solemniquè voto promissam non
 dubitaret virginem ejusdem voti religione DEO,
 pariter obstrictam incestis sibi nuptiis copulare, &
 in sacrilego hoc nefandoq; concubinato ad ex-
 tremum usque halitum perseverare, aliosq; verbo
 & exemplo ad eadem flagitia pellicere & adhe-
 reri? Quis unquam potestatem fecit, fidem DEO
 hominibusq; datam impunè violandi, Sacerdotia,
 bonaq; Ecclesiæ, atque adeò Christi ipsius patri-
 monium sacrilegè diripiendi ac profanandi, Remo-
 publi-

publicam Christianam tot tantisque turbis, seditionibus, perduellionibus, bellis cruentis & internecinis, malisq; innumeris vexandi & affligendi, totque animarum millia in æternum secum exitium pertrahendi &c. uti hæc aliaq; plurima Lutherum fuisse ausum testis est orbis universus?

2. *Cur Acatholici tantopere exaggerant paucorum quorundam Pontificum vitia; tot verò aliorum, imò plerorumque omnium virtutes, laudesque eximias vel silent omnino, vel nonnisi parcissimè attingunt?*

Cùm Heterodoxorum & vita & doctrina vita & doctrinæ Christi, hujusq; Vicariorum è diametro sit contraria, si hos laudarent, se ipsi damnarent. At verò dum Pontifices, plerosq; ambitiosos, feroces, arrogantes imperiosos, totiusque orbis dominatum affectantes contumeliosissimè traducunt, sacrilegam suam defectionem, perduellionem, contumaciam & infanda flagitia quadantenus obterege se posse autumant.

3. *Num Pontifices improbi detrimentum aliquot attulere Ecclesie?*

Turbare hi quidem Ecclesiam poterant, at nequiquam pervertere. Quin ex hoc ipso luculentè apparet, non hominum sagacitate, industria, virtute & probitate, sed DEI unius sapientiâ & providentiâ Ecclesiam perpetuè gubernari. Sicut ergo Petri navicula inter decumanas atrocissimarum persecutionum procellas perstabat illæsa proflus & incolumis, ita imperito quantumvis ac-
imbro.

improbo navarcho ad clavum sedente, rectum nihilominus certumq; semper tenebat cursum, nec ad ullos errorum aut hæresum scopulos unquam allita est, naufragii omnis æternum secura. Hinc nullus unquam Pontificum dogma ullum, priscae orthodoxæq; fidei contrarium, Ecclesie credendum proposuit: nec quisquam tempore illo, quo Pontifices minus probi regebant Ecclesiam, ab hac idcirco defecit; cum exploratum esset omnibus, *obediendum esse Præpositis non tantum bonis & modestis, sed etiam dyscolis* Quid igitur causæ est, quod hodierni novatores Christi Vicariis omni laudè honoreq; dignissimis non modò non obtemperent, verum etiam, quod prioribus illis Sculis nemo est ausus, *summum DEI Sacerdotem* Antichristum appellare, horrendisq; maledictis insectari non cessent; cum tamen ipse gentium Doctor religioni sibi duxerit, quod impio illi Synagogæ jam reprobatæ Pontifici etiam per ignorantiam malè sit præcatus? Act. 23. v. 5.

4. *Num omnes has calumnias & convicia excogitarunt hæretici?*

Non pauca ex mendacissimi illius Bennonis, quem Antipapa Guibertus Cardinalè dixit, pseudohistoria & Sigeberti Gemblacensis chronico solent exscribere. Ambo hi Henrici IV. contra Romanos Pontifices, quibus erant infensissimi, partes secuti, calumnias, & maledicta innumera in viros illos sanctissimos, rectiq; & æqui servantissimos conjiciebant. Hildebrandum certè, postea
Gre-

Gregorium VII. dictum, magnanimum illum, ve-
 reque sanctum Pontificem, quem Religionis or-
 thodoxæ ac Sacerdotii hostes per immanem calu-
 mniam *inferni titionem* appellant, æquales illorū
 temporum, Bennone & Sigeberto, unoque aut
 altero ejusdem farinae excepto, maximis omnes
 laudibus efferunt. Utq; Scriptores alios com-
 plures, sanctitate etiam & miraculis conspicuos,
 taceam, Lambertus Schaafburgensis sanctum hunc
 Pontificem sic vindicat: *Apud omnes sanorum ali-
 quid sapientes luce clariùs constabat, falsa esse quæ
 dicebantur. Nam & Papa tam eximie, tamque
 Apostolicè vitam instituebat, ut nec minimam si-
 nistri rumoris maculam conversationis ejus subli-
 mitas admitteret. Signa etiam, & prodigia, quæ
 per orationes Papæ frequentius fiebant, et zelus ejus
 ferventissimus pro DEO et Ecclesiasticis legibus fa-
 ctus eum contra venenatas detractorum linguas com-
 muniabant. Idem porro Lambertus refert, quo
 pacto S. Gregorius VII. postquam Canusii Hen-
 ricum IV. anathematis vinculo solvisset, sacris ex-
 inde operatus, sacrosanctæ hostiæ partem, ad in-
 nocentiam suam Cæsari, omnibusq; adstantibus
 probandam, gravissimas inter contestationes sum-
 pserit, hortatusq; sit Imperatorem ad residuam
 SS. Hostiæ partem pari cum contestatione sumen-
 dam, qui tamen, utpote non unius sibi sceleris
 conscius, horrendi hujus examinis aleam subire
 neutiquam est ausus.*

§ III.

De Ecclesiæ statu.

Quo pacto Ecclesia tot inter calamitates & persecuciones atrocissimas in hanc usque horam perdurare potuit?

Id nonnisi solius DEI sapientia potentiaq; fieri potuisse palam est. Hinc cum reliquæ mundi Monarchiæ, utut potentissimæ, pridem ita conciderint, ut de iisdem vix nomen amplius supersit, solum tamen Christi regnum, quod est Ecclesia, stabile firmumq; adhuc perstat. Ad hoc oppugnandum satanas in aciem eduxit. 1. Judæos, internecinos Christi hostes. 2. Reges & Imperatores, quæ ethnicos, quæ hæreticos & schismaticos, quæ pseudopoliticos. 3. Ipsos aded Pontifices in sanctam Sedem violenter intrulos. 4. Tot hæreticorum, schismaticorum, Religionisq; desertorum succenturiatas copias, novis identidem armis è stygio armamentario depromptis instructas. 5. Tot degeneres, malèque morigeros Ecclesiæ filios, sive pseudocatholicos &c. Verùm omnibus his copiis, tanto armorum apparatu instructis, tot tantisque oppugnationibus, impressionibus, machinamentis stratagematis, cuniculis &c. prævalere haud potuere, nec ullo unquam tempore prævalerunt *inferi portæ*, uti Christus ipse certos nos facit *Matth. 16. v. 18.*

2. *Num ulla unquam doctrina fidei mutatio in Ecclesia Catholica facta est?*

Ne minima quidem; uti ex universa Historia Ecclesiastica, Conciliorum decretis sanctorumque Patrum monumentis perspicuum ac manifestum est. Impudentissimè proin mentiuntur hederodoxi illi, qui contra totius antiquitatis fidem rudi plebeculæ persuadere nituntur, Confessionem auricularem, *Transsubstantiationem*, extremam Unctionem, Clericorum cœlibatum, quadraginta dierum jejunium, Indulgentiās, Purgatorium, cultum, & invocationem Sanctorum, aliāque fidei Catholicæ dogmata vel à Pontificibus, vel Conciliis excogitata fuisse; cum cœrtum omnino & indubitatum sit, hæc omnia inde ab Ecclesiæ exordio in hunc usque diem credita semper fuisse & observata. Nihil igitur Ecclesiā Catholica, quod ad fidei dogmata attinet, ex pristino splendore quidquam remisit; sed Solis instar tot jam seculis *manet immutabilis*: dum interim hæresis Lunæ in morem vel mensis unius spatio aliā identidem atque aliā induit formam. Id quod manifestè apparet ex novitiis Sectariorum pseudodogmatis, nominatim ex Confessione Augustana, quæ cum patētibus mendaciis, calumniis, antilogiis &c. scateat, mirum non est, eam cudi toties ac recudi, poliri ac repoliri ac interpolari, & in aliā identidem formam transfundi debuisse.

3. *Num æquè immutabilis fuit morum disciplina?*

Hæc magnas haud dubiè vicissitudines subiit.

Ac

Ac primorum quidem Christianorum vivendi ratio sancta ferme erat, & inculcata. At fervor hic procedente tempore haud parùm remisit; qui tamen cum à tot piis, sanctisque Pontificibus, tum ab aliis viris Apostolicis resuscitatus identidem fuit, & inflammatus. Unde semper in Ecclesia existitère, atque hodieum existunt non pauci, qui primorum Christianorum virtutem & sanctitatem strenuè æmulantur.

§ IV.

De Ecclesiæ incremento & propagatione.

1. *Quid de hac sentiendum?*

Homines mundo despectos pauperes & ignobiles idololatriam, quæ tam altas ubique radices egerat, potentissimis mundi Monarchis omni opere & vique obluctantibus, eradicare, ac Religionem, dore sensibus & carni usque aded repugnantem invenire potuisse, non humanæ industriæ, sed divinæ in opus potentæ fuisse necesse est, quæ per vias eundem mundi prudentiæ ac sagacitati inaccessas prorsus & incognitas imò in ipsam contrarias, ad promotam sibi metam certissimè novit pertingere.

2. *An æquè prodigiosa erat Lutherana aut Calviniana sectæ propagatio?*

Si hæc inter miracula numeranda est, longè profectò mirabilior fuit propagatio sectæ Arianae & Machometanae, utpote quæ multò plura amplioraque regna & provincias rapidissimi torrentis subintravit celerrimè inundavit. Et quale hoc tandè

miraculum, seculo illo rudissimo & corruptissimo
 tot ventris & gulæ mancipia, Baccho & Veneri
 ex assè devota, præeunte, & classicum canente pe-
 tulantium sacerdotum ac Cœnobarum grege, ad-
 hæsisse doctrinæ, carni ac sensibus tantopere blan-
 denti, viam sternenti ad omnem scelerum licen-
 tiam, cœlumque pollicenti vix non dormientibus
 Quid quòd Lutheri & Calvini pseudo Evangelii-
 um perinde atque hæresis Ariana & Machome-
 tis Alcoranus, non nisi turbis, seditionibus per-
 duellionibus, proditiõibus, mendaciis, fraudibus
 calumniis, violenta piorum oppressione, lacri-
 què ac profani magistratus contemptu & oppu-
 gnatione, bellis, cædibus, rapinis, incendiis tem-
 plorum, monasteriorum, Episcopatum spoliati-
 one & profanatione, jurisque divini & humani
 conculcatione &c. fuerit propagatum? Quòd si
 Lutherus, Calvinus, alique novatores proposuis-
 sent doctrinam, sensibus inimicam, carni ac de-
 pravatæ naturæ omnino contrariam, si ad bonorũ
 operum studium, continentiam, obedientiam, je-
 junia, corporis afflictationes, voluptatum, hono-
 rum, divitiarum, rerumque terrenarum contem-
 ptum verbo & exemplo viam prævissent, totasque
 nihilominus nationes à vitis inveteratis ad ex-
 cellentem vitæ sanctitatẽ traduxissent, tunc enim
 verò miraculum omnes clamare possemus, & ex-
 clamare: *A Domino factum est istud, & est mira-
 bile in oculis nostris!*

3. Nullusne fuit, qui sectæ Lutheranae sese opponeret?

Opposuit se imprimis Carolus V. Imperator Religiosissimus, alique Principes Catholici, qui vehementer urgebant tum Lutheri proseriptione, publico Comitiorum Wormatiensium decreto pridem sancitam, tum honorum Ecclesiasticorum restitutionem. Sed obtiterè *Protestantes*, qui postquam Franciscum Galliarum, & Henricum Anglorum Regem, ipsumque aded Solimannum Turcarum tyrannum adversus Imperatorem Carolum incassum sollicitarunt, collecto exinde centum ferè millium exercitu bello eundem dorepenti lacessiverunt, primo haud dubiè impetu oppressuri, nisi pro Carolo excubasset exercituum Dominus. Hujus proin nutu & auspiciis dissipatus est formidabilis ille exercitus, præcipuique factionis duces, Saxoniae Elector & Halsiae Landgravius, ad Muhlbergam capti, Septemviratu in Mauritium ex Albertina ortum prosapia transato. Hic ipse tamen, inito postea cum Henrico II. Galliae Rege foedere, Imperatorem, de se optime meritum, imparatum prorsus, nihilque hujusmodi desidioso, ut credebat, amico & cliente suspicantem, ex improvise aggreditur, ægerrimeque fugæ elapsum ad interiora usque Tyrolis persequitur. Quid jam in arena consilii caperet Cæsar cum Ferdinando fratre? Gallus tres nobilissimos Episcopatus cum pluribus Lotharingiae & Belgii urbibus eripuerat: Turcæ ipsi in Christianæ Reipubl. per-

niciem evocati, classe ingenti appulerant in Italiam: Albertus Brandeburgicus implacabili Catholice Religionis excindende cupiditate flagrans, ope Gallorum flammâ ferroque omnia devastavit. Igitur internorum æquè & externorum hostium violentiâ, extremaque necessitate adactus Ferdinandus Romanorum Rex deplorandam Catholicis, toti que Ecclesie *transactionem*, ut vocant, Passaviensem profusis lacrymis subsignare cogitur. Antequam malorum finis; nam & hoc sequenti seculo *Protestantes* in bello præcipuè tricennali, Gallico ære & milite adjuti, irreparabilem Ecclesie orthodoxeque Religioni cladem intulere, uti in Opusculo III. meminimus.

4. *Num Ecclesia Catholica inde ab exortu suo aucta semper, an potius imminuta est?*

Auctam semper fuisse, inde patet, quòd, sicubi Ecclesia exoriente hæresi, velut amne rapace a violente deperdere quid videatur, mox alibi sua damna alluvionibus, novæque terræ accessione cum fœnore etiam compenlet. Unde quod ad Septentrionem extremumque Europæ angulum Clero, Religiosisque familiis atque Ecclesie Catholice subtraxerat hæresis, DEUS abundè resarciebat ad Meridiem, Orientem & Occidentem, tot centenis animarum milibus ad Ecclesiam Christiquè ovile adductis.

Qui
tamen
contum
sma qu
hæresis
contra
idcirco
errone
que pr
2.
d
On
hujus
ristas,
salute
nisi u
de SS.
postol
pestile
que a
logi P
tarun
DEU
Idcir
fides,
gultu

§ V.

De Hæresibus.

1. *Quis dicendus hæreticus?*

Qui Christianum quidem se profiteretur, dogma tamen quoddam Religioni Catholicæ contrarium contumaciter tenet. Ac licet omnis hæresis schisma quoque sit; non tamen vicissim schisma est hæresis. Sic non omnes, qui Antipapis quondam contra legitimos Pontifices adhæserant, hæretici idcirco erant, nisi, quod plerumque fieri amat, erroneum in super dogma obstinate tenuerint, teque proinde à toto Ecclesiæ corpore segregarint.

2. *An ergo hæreticus est, qui vel in unico fidei articulo ab Ecclesia Catholica dissentit?*

Omnino; toto proin cælo aberrant temporis hujus pseudopolitici, quos & Libertinos, Adiphoristas, Syncretistas & Amphidoxos vocant, qui ad salutem consequendam nil aliud opus esse ajunt, nisi ut honestè quis vivat, simulq; potissimos de SS. Trinitate & Christo articulos, Symbolo Apostolorum comprehensos credat. Errorem hunc pestilentissimum, divinis literis, SS. Patribus, totique antiquitati & sanæ rationi contrarium Theologi Polemici invictis pridem argumentis confutarunt. Et certè quemadmodum non nisi unus est DEUS, ita non nisi una pariter fides esse potest. Idcirco ubi plures sunt fides, jam incipit nulla esse fides, uti jam olim S. Hilarius ad Constantium Augustum scripsit. Verbo; *Quicumque vult salvus esse,*

esse, ante omnia opus est, ut teneat Catholicam fidem, quam nisi quisque integram inviolatamq; servaverit, absque dubio in aeternum peribit. Et quanta hæc temeritas dicam, an vecordia, viam incertam prorsus intutamq; præferre certæ, omniumque judicio securæ, Religioni nempe Catholicæ, quam non solum Catholici omnes, sed ipsimet Aetholici rectâ ad cœlum nos ducere haud diffitentur, quæque tot insuper, ac tam manifestis signis notisque unice vera esse evidenter demonstratur, dum e diverso sectas contrarias, nullo hujusmodi signo conspicuas, Catholici uno omnes ore condemnant, neminemq; extra Ecclesiam Catholicam salutem consequi posse persuasissimum habent? Hoc argumento convictus Henricus IV. Galliarum Rex, abjurata Calvinii hæresi, cum Ecclesia Catholica se conjunxit. Quin Beza ipse, quantumvis Calvinianus, Catholicis ad se invitentibus, deque vera salutis via sollicitis, auctor fuit, ut in Religione Catholica permenerent; sic enim de salute sua minimè periclitaturos, & Melanchthoni suæ grandævæ serîo percontanti, utra Religio, Catholicane, an Lutherana vera esset, planè apertèque falsus est, hanc novam gratissimam, illam antiquam securissimam esse & certissimam. Atque hæc ipsa, credo, causa est, quod imminente jam morte, nemo unquam ab Ecclesia Romana desceverit, cum tamen ad hanc transferint heterodoxorum non pauci, iter æternitatis jamjam ingressuri, quos inter Joannes Saxoniarum Elector, aliique complures.

3. Un.
Non
Sacerdoti
sua Sacera
enim sch
tur, nisi
præest, si
tur, et
hominib;
tumor,
ad cogn
care? It
4. Q
Hos
Erunt h
perbi, b
ti, scele
incont
procervi
quam D
tutem a
rus, tal
sarchæ,
5.
1. Sp
Ecclesi
eadem

3. Undenam tot hæreses & schismata sunt exorta?

Non aliunde, inquit S. Cyprianus, quàm quòd Sacerdoti DEI non obtemperatur, nec unus in Ecclesia Sacerdos, aut Judex vice Christi cogitatur. Unde enim schismata & hæreses abortiæ sunt & oriuntur, nisi dum Episcopus, qui unus est, & Ecclesiæ præest, superba quorundam præsumptione contemnitur, & homo dignatione DEI honoratus ab indignis hominibus judicatur? Quis enim hic est superbiæ tumor, quæ arrogantia animi, quæ mentis inflatio, ad cognitionem suam Præpositos & Sacerdotes vocare? Ita S. Cyprianus.

4. Qui, qualesque omnibus temporibus erant hæresum schismatumque authores?

Hos gentium Doctor 2. Tim. 3. sic describit: Erunt homines se ipsos amantes, cupidi, elati, superbi, blasphemi, parentibus non obedientes, ingrati, scelesti, sine affectione, sine pace, criminatores, incontinentes, immites, sine benignitate, proditores, protervi, tumidi & voluptatum amatores magis quàm DEI: habentes speciem quidem pietatis, virtutem autem ejus abnegantes. Talis erat Lutherus, talis Zwinglius, talis Calvinus, aliique hæresiarum, & eorum sectatores.

5. Quo pacto hæreses pleræque disseminate fuere?

1. Specioso ut plurimum obtentu reformandæ Ecclesiæ, cujus tamen doctrina dogmatica, utpote eadem semper & immutabilis, nulla unquam emenda-

mendatione & correctione indiguit. Morum verò disciplina ab egregiis scilicet his reformato-
 ribus adeò reformata non est, ut horrendis potiùs
 corruptelis deformata fuerit ac depravata. Et verò
 quis ad restituendam morum disciplinam à DEO
 missos esse credat homines ob infanda flagitia pu-
 blice infames, DEO & Ecclesiæ rebelles, ferro &
 rogo dignos, quorum immanem arrogantiam, fa-
 stum, insolentiam, pervicaciam, ambitionem, ra-
 biam plus quàm diabolicam, petulantiam, impu-
 dentiam, obscœnitatem, impudicitiam, perduelli-
 onem, impietatem, maledicentiam, blasphemias,
 enormia mendacia, calumnias atrocissimas vel soli
 libri ab iisdem conscripti orbi universo ob oculos
 ponunt ?

2. Hæresiarchæ plerique literas divinas suis
 obtendunt erroribus; cùm tamen ne unicum qui-
 dem dogma, Ecclesiæ Catholicæ contrarium, ipsis-
 met sacræ Scripturæ verbis, sed suis duntaxat in-
 terpretationibus fallacissimis ac perversissimis pos-
 sint astruere. Et tamen sacrilegi isti bibliomasti-
 ges rudi & imperitæ plebeculæ suæ pseudoglosse-
 mata pro puro puro Evangelio ac verbo DEI ven-
 ditant, majorque mendacissimis his sycophantis
 adhibetur fides, quàm tot Conciliis Oecumenicis
 tot SS. Patribus, Spiritu DEI cœlestique sapientia
 plenis, imò Ecclesiæ universæ, omnis veritatis
 Magistræ.

3. Novatores plerique, ut glaucoma objiciant
 populo, speciosum sibi nomen imponunt. Sic
 qui-

quidam ex antiquis hæreticis *Gnosticorum* sive *Intelligentium*, alii *Apostolicorum*, alii *Catharorum*, alii *Angelicorum* nomen sibi arrogabant. Pariratione hodierni Sectarii partim *Reformati*, partim *Evangelici* dici volunt; cum tamen doctrinam teneant Evangelio prorsus contrariam, nec alio nomine dici possint *Evangelici*, quam Scipiones illi Romani, qui cognominati sunt *Africani*, quia vastarunt Africam.

6. *Quodnam discrimen Catholicam inter & Acatholicam doctrinam?*

1. Doctrina Catholica clara, aperta & simplex; acatholica verò oblcura, captiosa, at bigua, fucata & inanibus verborum phaleris variisq; diabolicæ nequitix tegumentis involuta est. 2. Doctrina Catholica pacem parit & concordiam; acatholica lites, discordias, dissensiones, tumultus, factiones, rerumque omnium conversionem, & perturbationem &c. 3. Catholica ad sanctum sui odiû, submissionis, obedientix, sui despicientix, & Evangelicæ perfectionis studium impellit; acatholica verò prorsus contrarium docet. 4. Doctrina Catholica, utpote à Spiritu sancto profecta, in primo sui exortu perfecta mox erat & consummata, ita ut ne minima quidem immutatione, correctione, aut instauratione unquam indiguerit; contra acatholica, utpote non à DEO, sed à patre mendaciorum diabolo inventa, mutari identidem & interpolari, recudi, repoliri, & reconcinnari debuit, uti manifeste constat vel ex sola Confessione

sione Augustana, quæ cum in Comitibus Augustanis A. 1530. Caroli V. Imperatoris, omniumque Imperii Ordinum conspectum primò subiisset, non nisi habitu commutato & ab ipsa ad eò Ecclesia Romano-Catholica mutuato comparere, & in faciem summi illius Monarchæ, omniumque Imperii Procerum protervè impudenterque mentiri ausa est, *se in NULLO fidei articulo dissentire ab Ecclesia Catholica sive Romana; cum tota dissensio sit de paucis quibusdam abusibus.* Nam si ita est, quo igitur jure tot tamque funestas tragœdias excitârunt *Confessionistæ*? Quo jure tot tantisque turbis, dissidiis, factionibus, seditionibus, bellis civilibus, sacrorum profanatione & populatione non solum inclytam Germaniam, sed Ecclesiam DEI universam infestârunt, lacerâruntque, irreparabili tot millium animarum exitio? Num ergo propter *paucos quosdam abusos* licet secessionem facere ab Ecclesia universali, fidem DEO, hominibusq; datam impunè violare, in Christi Vicarium, in supremum ovium omnium Pastorem & Hierarcham non modò ausu sacrilego insurgere, verùm etiam velut Antichristum ipsum odio plus quàm Vatiniano persequi, religionem avitam à majoribus tanta pietate, fide & constantia semper cultam proferbere penitus, & errores cum novos, tum Ecclesiæ totius judicio pridè damnatos sub ementita Evangelicæ veritatis larva introducere; in bona Ecclesiæ, Christiq; patrimonium per vim ac summam injuriam involare, Catholicos antiquis-

sima

suma tot seculorum possessione exturbare, Turcas aliosque Ecclesie & Imperii hostes in patria ex-cidium evocare, arma cum iis ac foedera contra Imperatorem legitimum suum Dominum & Ca-tholicos Imperii Ordines jungere, hosque ad pa-cta DEO, Ecclesie, & Religioni contraria subfi-gnanda vi armorum adigere, jura demum pieraq; omnia sacra & profana convellere &c. & hac a-liaque innumera tantum propter paucos quosdam abusus.

§ VI. De Conciliis.

1. *Quem in firem cogi solent Concilia Oecumenica*
Ad quaestiones de Religione controversas co-gnoscendas, dirimendasque, refellendos ac de-mnandos haereticorum errores, morumque disci-plinam restituendam.

2. *Penes quem potestas est indicendi & convo-candi Concilia Oecumenica?*

Penes solum Papam, tanquam Ecclesie caput, Christique in terris Vicarium, qui Conciliis hu-jusmodi vel ipse per sese, vel per Legatos praesi-deat necesse est; secus enim Concilium foret ace-phalum, nulliusque auctoritatis uti ex perpetua Ecclesie praxi usuque manifestum est.

3. *Cur Concilium generale legitime congregatum*
in decidendis Fidei dogmatis certa omnino
& indubitata auctoritate est?

Quia universam DEI Ecclesiam representat. Si
proia-

proinde hujusmodi Concilium errare posset, uni-
 versa erraret Ecclesia; quod tamen diertis Christi
 verbis & promissionibus manifestè repugnat, dum
portas inferi adversus Ecclesiam nunquam præva-
 lituras pollicitus est: prævalerent autem, si in de-
 finiendis Fidei dogmatis errare posset Ecclesia; ne-
 que hæc *columna* amplius foret, ac *firmamentum*
veritatis, uti ab Apostolo 1. Tim. 3. v. 15. appel-
 latur.

4. *Cur Protestantes identidem ad Concilium
 appellârunt?*

Eventus docuit, id non alio eos animo fecisse,
 quàm ut sectam suam novis interea coitionibus
 & factionibus magis stabilirent: ac præcipuè ne
 bona Ecclesiæ Christi ablata restituere juberentur.
 Pergebant hi interim sacra & profana rapinis vi-
 olare, modisque indignissimis vexare Catholicos.
 Qui, cum injultè ablata repeterent, atq; injuriam
 postularent heterodoxos, hi religionis scilicet li-
 bertatem obtendere, atque ad futurum Concilium,
 quod palàm quidem flagitabant, occultis verò
 consiliis penitus detrectabant, Catholicos ablegare
 solebant. Coactum igitur tandem aliquando post
 perrupta difficillima obstacula Concilium Oecu-
 menicum.

5. *Num Protestantes quoque comparuêre?*

Invitati hi iterum ac sapius fuêre, factâ liber-
 rimâ disputandi, & ultrò citroq; commeandi co-
 piâ; sed incassum omnia. Nam perinde atque
 olim Ariani Concilium Nicanum I. & alii alia
 Conci-

Concilia legitime coacta fuisse negabant; ita & Protestantes sexcenta querebant effugia & diverticula: quin eò arrogantia & insolentia sunt progressi, ut se & Christi Vicarii & totius Concilii Oecumenici Iudices constituere, uniusque flagitiosissimi ac mendacissimi apostatae somnia vanissima certissimo & indubitato prorsus Ecclesiae totius iudicio praeferre non dubitarent.

6. *Nonne heterodoxi omnes solius Scripturae iudicio stare se velle profitentur?*

Vetus hæc ac veteratoria fraus est omnium hæreticorum, qui ipsius adeò S. Scripturae pallio errores suos foedissimos obtegere nituntur, magistri sui diaboli exemplo. Quemadmodum enim hic Christum ipsum; ita illi Christi sectatores circumvenire tentant, identidem vociferando: *Scriptum est enim*; imò hanc unicum Fidei suae regulam statuendo: *Nihil credendum, nisi in sacris expressum Bibliis*. Sed vos jam appello, quotquot estis, A-catholici! Imò ad Scripturam, solum & unicum vestrum Iudicem ipsos provoco. Edicite! Quo libro, quo capite, quo versu scriptum est: *Nihil credendum, nisi in sacris expressum Bibliis*? Ibi lego 2. Thes. 2. v. 14. *Tenete traditiones, quas didicistis, sive per sermonem, sive per epistolam nostram*. Item Matth. 18. v. 17. *Si autem Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus, &c.* Hæc, pluraque huiusmodi lego in Scriptura: at verò fundamenti illius, cui totam pseudo-Evangeliæ vestri fabricam superstruitis, ne vestigium quidem in univ. Bibli-

Bibliis usquam invenio. Quæro insuper ex vobis, ubinam scriptum sit 1. hanc, quam appellatis Scripturam esse divinam? 2. ritè fuisse versam. 3. esse penitus incorruptam. 4. & præcipuè hunc esse verum ejusdem Scripturæ sensum, quem Lutherus aliquis, aut Zwinglius, aut Calvinus inde erant; saltem, verò illum quem Ecclesia Dei universa, in Concilio Oecumenico legitime congregata, quem summi Pontifices, Christi Vicarii, quæ sacri Patres & Ecclesiæ Doctores uno omnes preæstruunt? Ad hæc scire pervelim, ubinam *scriptum sit*, Pascha die Dominica; & hanc ipsam Sabbati loco esse celebrandam? vesci item licere *suffocatis & sanguine*? baptizatos ab hæreticis non esse denovo baptizandos &c? Quæ atq; complura cum S. Scriptura nusquam deniat palam est, ab hac sententiam decretoriam ferri non posse, sed vel ab Ecclesia universa in Concilio Oecumenico congregata, vel ab illius capite, pro quo Christus ipse rogavit Luc. 22. v. 32. *ut non deficiat fides ejus*; summo nempe Pontifice, legitimo Petri successore. Quod si solius Scripturæ judicio standum, cur Luthenerani, Zwingliani, Calvini, Anabaptistæ, alique hæretici in tot diversissimas abeunt sententias, tamen eodem omnes Bibliorum nitantur testimonio?

§ VII.

De ritibus Ecclesiasticis.

1. *Cur tot ritibus ac cœremoniis utitur Ecclesia?*

1. Exteroi hi ritus signa sunt, testimonia & exercitia cultus interioris, quem Deus imprimis exigit. 2. His velut adminiculis ac Religionis incitamentis pietas, fervor & attentio populi Christiani mirum quantum firmatur excitaturque. 3. His fovetur & augetur dignitas majestasq; divinorum mysteriorum; inde enim quotquot rei intersunt divinæ, admonentur, nihil hic profanum, sed arcana quædam, & divinis plena mysteriis geriquæ singularem exigant reverentiam. 4. Histandem conservatur disciplina Ecclesiastica & publica tranquillitas; fitque, ut omnia honestè, ac decenti quodam ordine, prout Apostolus jubet 1. Cor. 14. v. 40. peragantur.

2. *An non memorata cœremonia speciem quandam superstitionis præ se ferunt?*

Æquè parùm atque prisicæ legis cœremoniæ longè plurimæ ac diversissimæ, quas Deus ipse populo Israëlitico observandas præscripsit, & Moytes retulit in librum Leviticum, Hæbreorum ritualè.

3. *Num & sectarii sacros quosdam ritus etiam nunc observant?*

Cùm hi careant sacerdotio, & sacrificio, ac Sacramentis, excepto Baptismo, quem hominum quilibet rationis particeps, cujuscunq; religionis, conditionis ac sexus administrare potest, mirum

non

non est, ritus quoque sacros ab iisdem dudum
fuisse antiquatos: utut Protestantes dacentis ab-
hinc annis in Confessione Augultana A. 1530. Ca-
rolo V. oblata, coram Imperatore omnibusq; Im-
perii Ordinibus solemniter sint contestati: *Falsò
accusantur Ecclesie n. stræ, quòd Missam aboleant ;
retinetur enim Missa apud nos & summa reverentia
celebratur. Servantur & usitate ceremonie ferè
omnes &c.* Id quod in ejusdem Confessionis A-
pologia iteratò profitentur his verbis : *Fium enim
apud nos Missæ singulis Dominicis, & aliis Festis
& servantur usitate ceremonie publicæ, ordo lecti-
onum, orationum, vestitus, & alia similia.* Item in
libro Concordiæ: *Ceremonie similes usitate ser-
vantur; tantum numerus Missarum est, dissimilis.*
Quam sanctè autem ac verè isthæc asseverentur,
noverint illi, qui heterodoxis in viti degunt. Et
tamen memoratos modò libros, tam crassis aper-
tisq; mendacis refertos, pro huius symbolis habet
Protestantes.

§ VIII. De Religiosis Familiis.

1. *Quem in finem he institutæ fuerunt ?*

Ut Christiani illi, qui ad majorem vite sancti-
moniam aspirant, Evangelicam paupertatem, ca-
stitatem, & obedientiam amplectendo, se totos
Dei possent obsequio adlicere, rerum caducarum
cura omni abjecta. Que vivendi ratio sicut Chri-
stum ipsam auctorem habet ac ducem, indeq; ab

Eccle-

Ecclesia
um scop
Christi
zistima

2. Ca

Cum
pension
sacroru
ostendi
finem
varietas
emolur
in acie
dòque
fincitæ

3. C

f

1. C

Deus f

Ecclesi

gnatio

etiam

pitales

tatis, p

afflicti

quòd

vent,

non p

foeder

Ecclesia sumpsit exordium; ita ob sublimem su-
um scopum, & efficacissima salutis perfectionisq;
Christianæ subsidia commendanda summopere &
æstimanda est.

2. *Cur tot, tamque diversa sunt Ordinum Re-
ligiosorum statuta?*

Cùm diversæ sint hominum vires, studia, pro-
pensiones, ingenia, corporis animiq; dotes, Deus
sacrorum Ordinum conditoribus diversas pariter
ostendit vias, quibus eò expeditius certiusque ad
finem ultimum perveniri possit. Hæc ipsa porro
varietas Ordinum singulari ornamento juxtà &
emolumento est Ecclesiæ militanti, perinde atque
in acie legiones, armis, vestibus, apparatu, mo-
dòque & arte pugnandi magnopere inter sese di-
stinctæ,

3. *Cur Lutherus, Calvinus, aliique hæretici tanto
feruntur odio in familias Religiosas?*

1. Quia hæ subsidiariæ quasi cohortes sunt, quas
Deus singulis propè seculis coduxit, ut laboranti
Ecclesiæ adversus hæreticorum potissimum oppu-
gnationes suppetias irent. 2. Cùm hæretici omnes
etiam illi ipsi, qui *Evangelici* appellari volunt, ca-
pitales & internecini sint hostes *Evangelicæ* casti-
tatis, paupertatis, & obedientiæ, inediæ item &
afflictionum corporis &c. nemo, credo, mirabitur,
quòd & institutum ipsum, & qui eidem se devo-
vent, tantopere aversentur. Adde, hæresiarchas
non paucos à Religiosis castris ad Luciferi ejusq;
fœderatorum vexillâ transfugisse.

§ IX.
De Sanctis.

1. *Suntne in Ecclesia Catholica sancti quidam?*

Id ne Lutherani quidem inficias eunt; nam in Apologia Confessionis Augustanæ & majore Catechismo Lutheri Bernardum, Franciscum, Bonaventuram vitam piam sanctamque duxisse ultrò fatentur: atqui hi ipsi & Catholici erant, & Religiosæ familiæ alumni.

2. *Mum & Sectariorum aliqui inter Sanctos numerari possunt?*

Minimè omnium; nam quo pacto sancti esse possunt, qui 1. non solùm Evangelica, ut diximus, flocci pendunt consilia, sed ne divicias quidem leges observant; imò observari posse negant? 2. Qui opera bona, Pœnitentiæ Sacramentum, aliq; perfectionis & sanctitatis adminicula è medio tollunt. 3. Qui Deum faciunt peccati auctorem. 4. Qui hominis mentem libera spoliant voluntate? 5. Qui Deum ipsum in suo spernunt Vicario? 6. Qui Ecclesiam non audiunt, ac proinde ex Christi effato sunt sicut *Ethnici & Publicani*? 7. Quorum duces & magistri non modò non fuerunt sancti, sed apostatæ perditissimi, ac profligatissimi, nullig prorsus fidei ac Religionis? 8. Quorum sectatores abjurato Papatu, ipsomet Luthero, & Calvino teste, non tantùm non facti sunt meliores, sed longè etiam deteriores, utpote multò liberius ac licentius in omnem scelerum libidinem effussi, nec ab uno

dunta-

duntaxat, uti prius in Papatu, sed à septem jam diabolis, fatente Luthero, obsessi. Si hæc in ipso adedò magnæ illius, ut vocant, reformationis exordio, ubi major plerumquè exiit fervor; quid de annis demum posterioribus sentiendum?

3. *An non inter Acatolicos quoque sunt, qui vitam ducant longè honestiorem, quàm multi Catholicorum?*

Fuère olim inter ethnicos quoque, qui in speciem vitam ducebant longè honestiorem, quàm multi Sectariorum: num idcirco sancti erant? Quod plurimi Catholicorum sint improbi, in causa est perversa illorum voluntas, non doctrina Catholica, cui si vitam ac mores conformarent, sancti profectò essent omnes. At cum Sectariorum doctrinæ sit evidenter falsa, blasphema, impia, Evangelio contraria; viam iterans ad omnem scelerum licentiam; præcipuaque sanctitatis adminicula è medio tollens, qui hujusmodi tenent doctrinam, sancti esse non possunt. Unde ne unicuique quidem Sanctum inter suos numerant.

4. *At numerant Martyres?*

Siqui sectariorum tormenta mortemque ipsam pertulere, æquè parùm sunt Martyres, ac cives perduelles, milites transfugæ, aut patriæ proditores &c. qui idcirco morte mulctantur. Non enim pœna, sed causa Martyrem facit, S. Augustino teste.

5. *Quodnam Catholicos inter & Acatolicos Doctores id discrimen?*

Id ex eorundem scriptis luculenter apparet.

Libris certè vel à solo Luthero, ut alios taceam, editis, vix quidquam arrogantius, petulantius, scurrilius, obscœnius, impudentius, perversius, in DEUM ac cœlites, sacrum item profanumque magistratum contumeliosius &c. usquam legeris. Contraria omnia in SS. Augustini, Ambrosii, Gregorii, cæterorumq; Patrum & Ecclesiæ Doctorum libris ac monumentis.

§ X.

De Miraculis.

1. *Semperne Ecclesia miraculis inclaruit?*

Hæc nemo prudens in dubium vocaverit, ob tot tanque indubitata seculorum omnium monumenta, virorumq; sanctitate & doctrina præstantium testimonia. Et sicut imprudentis est, nimiumq; creduli, fidem illico habere narrationi cui vis, ab ipsis interdum heterodoxis, ut sic authentica quoque miracula in suspicionem adducant, confictæ; ita miraculis ab Ecclesia tanta, qua major excogitari non potest, circumspeditione & accuratatione examinatis, probatisque fidem velle arrogare summa profectò imprudentia foret, atque temeritas. Sanctum certè Xaverium multa magnaq; patrâsse miracula, vel ipsi heterodoxi scriptores ultrò fatentur.

2. *Num apud sectarios quoq; sunt miracula?*

Nullum in hanc usque horam ostentare; ac ne verisimiliter quidem confingere & cõminisci potuere; quamvis id sæpius tentârint, at sinistro

sem-

semper
minia.
sella
& Calv
vera n
Juv
ni ver
lica g
populo
lis. in
firmat
scenda
nus c
tum f
ibolic
quod
Id
queri
rum
nem
vibus
fanu
hodie
conv
dere
ces, u
At v
men
evid
paci

semper eventu, summoque suo dedecore & ignominia. Sic Lutherus Cacodæmonem ex puella obsessa ejecturus, in summas adductus est angustias; & Calvinus simulatè mortuum resuscitaturus, revera mortuum deprehendit.

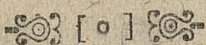
Juvat hætenus dicta concludere his S. Augustini verbis: *Multa sunt alia, quæ in Ecclesia Catholica gremio me justissime teneant. Tenet consensio populorum atque gentium; tenet auctoritas miraculis inchoata, spe nutrita, charitate aucta, vetustate firmata; tenet ab ipsa Sede Petri Apostoli, cui pasceñas oves suas post resurrectionem suam Dominus commendavit, usque ad præsentem Episcopatum successio Sacerdotum, tenet postremò ipsam Catholicæ nomen &c.* Nihil simile sectæ habent aliæ, quod quemque jure possit allicere ac tenere.

Id demum observari velim, A catholicos conqueri minimè posse de acerbiore forsitan Scriptorum Catholicorum stylo. Nam ut taceam enormem profus maledicentiam, qua Lutherus, Calvinus, aliique hæresiarchæ in sacrum æquè ac profanum magistratum atrocissimè debacchati sunt, hodie dum sectarii non cessant immanibus passim conviciis & maledictis contumeliosissimè prolcindere Ecclesiam Catholicam, Romanosq; Pontifices, ut sic despectos omnibus & invisos reddant. At verò si Catholicorum quispiam eorum fraudes, mendacia, calumnias, hæresim, sectæq; falsitatem evidentibus demonstrat argumentis, mox tanquam pacis violatorem in crimen & jus vocant ii ipsi,

qui Catholicos velut *abominandos idololatrias, ar-
tolatrias, affectas Antichristi, meretricis Babylonie
spurius abortus &c.* passim traducunt, & quotquot
abjurata hæresi, ad Religionem Catholicam, à qua
iptorum progenitores fraudulentè fuère abducti,
Deo duce & auspice revertuntur hos *apeffatas*, hos
religionis desertores & transfugas appellare audent.

Faxit Deus, ut omnes ac singuli, ii imprimis, qui
non tam suâ malitiâ, quàm infelici nascendi cõditi-
one extra Ecclesiã Catholicã, ac proinde extra Chri-
sti ovile degunt, oculos tandẽ aliquando aperiant, &
ad Religionẽ avitam, quam nostri æquẽ & illorum
majores tot seculis constantiã verè Germanã coluere,
regrediantur, fraternamq; illã conjundionẽ &
concordiam, annis abhinc ducentis horrendo illo
schismate foedè scissam & dilaceratã postliminio re-
ducant! Quàm exoptata Ecclesiæ universæ, quàm
patriæ totiq; Romano Imperio salutifera, quàm uti-
lis & quæstuosa quotidiano foret cõmercio hæc pri-
scæ illius concordix redintegratio! Cessaret tunc
protinus omnis simultas, dissidentia, discordia, ri-
xæ, jurgia, animorum exulceratio, & alienatio, tot-
que ac tam diurnis calamitatibus succederet per-
petua verèq; Christiana pax, amor & concordia, sin-
cera, qualis inter fratres necessitudo & familiaritas,
suis animorum consociatio, jucundaque
voluntatum conspiratio.

Omnia ad Majorem DEI Gloriam,
Uniusque, Sanctæ, Catholicæ & Apostolicæ Ec-
clesiæ incrementum. Ta-

Tabula Chronologica

Summorum Pontificum &c.

* *Antipapas denotat.*

Seculum primum.

Series Pontificum.	fedit usq; ad	Concilia Antipapæ, hæreses &c.
S. Petrus	65	Concil. Hierosol. præside S. Petro.
S. Linus	67	Simon magus in prætensione Ecclesiæ reformatione, repudiando libero hominis arbitrio, bonis operibus, Sacerdotû calibatu &c. magister hodiernorum hæreticorum Menandriani, Cerinthiani, Ebionitæ, Nicolaitæ &c.
S. Clemens	77	
S. Cletus	83	
S. Anacletus	95	
S. Evaristus.	108	

Seculum Secundum.

S. Alexander	116	Saturninus, Basilides, Carpocrates, Gnostici, Valentinus, Chiliastræ, Cerdo, Marcion, Montanus Phryx, unde Cataphryges, Encratitæ Tatiani secta-
S. Sixtus	126	
S. Telesphorus	137	
S. Hyginus	141	
S. Pius	151	

Series Pontificum.	sedit usq; ad	Concilia Antipapæ, hæreses &c.
S. Anicetus	161	sectatores, Prædicatorum A-
S. Soter	170	damitarum parens, A-
S. Eleutherius	185	quila Ebionita, & Theo-
S. Victor	197	dotion Marcionita, in-
S. Zephyrinus	217	fidus uterque Bibliorum
		interpres, Lucianus ex
		Xp̄i desertore atheo &c.

Seculum Tertium.

S. Callistus	222	*Novatianus primus An-
S. Urbanus	220	tipapa contra S. Corne-
S. Pontianus	235	lium. Tertullianistæ, O-
S. Anterus	236	rigenistæ, Novatiani, quî
S. Fabianus	250	& Cathari sive Puri. Re-
S. Cornelius	252	baptizantes, Angelici, A-
S. Lucius	253	postolici, Sabelliani, Pau-
S. Stephanus	257	lianistæ Pauli Samosata-
S. Sixtus	238	teni sectatores, Mani-
S. Dionysius	269	chæi, quorum auctor
S. Felix	274	Manes, qui se Sp̄i itum
S. Eutychianus	283	Sanctum Paraclitum à
S. Cajus	296	Christo promissum pro-
S. Marcellinus	304	fessus, hæreses, Cerdoni-
		anorum, Marcionitarû,
		Carpocratianorû, Gno-
		sticorum, aliorumque
		præcedentium, instau-
		rabat &c.

Seculum Quartum.

Series Pontificum.	sedit usq; ad	Concilia, Antipapæ, hæreses &c.
S. Marcellus	310	Concil. gen. I. Nicæn. 325.
S. Eusebius	319	Concil. gen. II. Constanti- nop. 381.
S. Melchiodorus	314	*S. Felix II. adversus Li- berium ab Arianis pri- mum intrusus, dein ab
S. Silvester	335	Ecclesia receptus. *Ul- ricinus adversus Dama- sum
S. Marcus	336	
S. Julius	352	
S. Liberius	366	
S. Damasus	384	
S. Siricius	398	Donatistæ, Meletiani, A- riani & Semiariani, Col- luthiani, Circumcellio- nes, Anthropomorphitæ, Photiriani, Macedonia- ni, Eustachiani, Eunomiani sive Aëtiani, Aëriani, Luciferiani, Apollinaristæ, Priscillianistæ, Helvidi- ani, Jovinianistæ, Discalceati, Collyridiani &c.
S. Anastasius	401	

Seculum Quintum.

S. Innocentius	417	Concil. gen. III. Ephes. 431.
S. Zosimus	418	Concil. gen. IV. Chalce- donense 451.
S. Bonifacius	422	*Eulalius adversus Boni- facium.
S. Cælestinus	432	
S. Sixtus III.	440	*Laurentius advers. Sym- machum.
S. Leo M.	461	
S. Hilarius	468	Vigilantius, Pelagianus Nestor.

Series Pontificum.	sedit usq; ad	Concilia, Antipapæ, hæreses &c.
S. Simplicius	483	Nestoriani, Semipelagiani sive Massilienses,
S. Felix III.	492	Eutyches & Dioscorus,
S. Gelasius	496	Pacificatores sive Tepidi,
S. Anastasius II	498	Petrus Cnaphesus sive
S. Symmachus	514	Fullo Theopaschitarum dux, Philoxenus Præde- stinatiani, Angelitæ &c.

Seculum Sextum.

S. Hormisdas	523	Concil. gen. V. Constantinopolit. 2. A. 553.
S. Joannes	526	* Dioscorus adversus Bonifacium II.
S. Felix IV.	530	* Vigilius in sedem Romanam intrusus vivente Silverio, dein legitimus Pontifex, fidei pæ
S. Bonifacius II	532	Catholicæ vindex, gregius.
S. Joannes II.	535	
S. Agapetus	536	
S. Silverius	538	
S. Vigilius	555	
S. Pelagius	560	Severiani, Corrupticolæ, Phantasiastæ, Acephali,
S. Joannes III.	573	Agnoëtæ, Aphthartodocetæ, Tritheitæ, Theopaschitæ &c. Fercardus
S. Benedictus	578	
S. Pelagius II.	590	
S. Gregorius M	604	I. Scororum Rex ob hæresim in carcerē detrusus.

Seculum Septimum.

Series Pontificum.	sedit usq; ad	Concilia, Antipapæ, hæreses &c.
Sabianus	606	Concil. gen. VI. Con-
S. Bonifacio III.	607	stantinop. 3. A. 630.
S. Bonifacio IV.	615	* Theodorus & Pascha-
S. Deusdedit	618	lis contra Sergium.
S. Bonifacius V.	625	Gnostimachi, Monothe-
S. Honorius	638	litæ, quorum duces Ser-
S. Severinus	640	gius Patr. Const. Cyrus
S. Joannes IV.	642	Patr. Alexandr. Maca-
S. Theodorus	649	rius Patr. Antiochenus;
S. Martinus	655	propugnatores Pyrrhus
S. Eugenius	657	Paulus, Petrus, Thomas,
S. Vitalianus	672	Theophilus, omnes Pa-
Adeodatus	676	triarchæ Constant. cum
Donus	678	Imperatore Heraclio.
S. Gathio	682	Machometes ortus patre
S. Leo II.	683	ethnico, matre Judæa,
S. Benedict. II.	685	idemq; Christianis im-
Joannes V.	686	butus sacris, ex Ariani-
Conon	687	simo, Judaismo, ethni-
S. Sergius.	701	cismo &c. monstruosi-
		simam, adjutore Sergio
		pseudomonacho, con-
		flavit sectam, homo in-
		ops, ignobilis, illiteratus, barbarus, truculentus,
		epilepticus, raptis & latrociniis vivere assuetus &c.
		Maron, unde Maronitæ, post annos demum quin-
		gentos Ecclesiæ reconciliati.

Seculum Octavum.

Series Pontificum.	sedit usq; ad	Concilia, Antipapa. hæreses &c.
Joannes VI.	705	Concil. gen. VII. Nicæn.
Joannes VII.	707	2. A. 787.
Sifinius	708	* Constantinus contra
Constantinus	715	Stephanum IV.
S. Gregorius II.	731	Iconoclastæ, & Icono-
S. Gregorius III.	741	machi sive sacrarum I-
S. Zacharias	752	maginum eversores &
Stephanus II.	752	oppugnatores, quorû
Stephanus III.	757	primi erant judæi, dein
S. Paulus	767	Machometani, postea
Stephanus IV.	772	Leo Isauricus Impera-
Hadrianus	795	tor & Hæresiarcha, ut-
S. Leo III.	816	pote qui impulsore
		Hebræo sacrilegum a-
		trocissimumque sacræ
		Imaginibus bellum in-
		tulit, hæreseos idcirco
		damnatus cum filio
		Copronymo, & nepo-
		te Leone IV. à Con-
		cil. gener. VII. Felix
		Urgelitanus, & Eli-
		pandus &c.

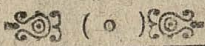
Seculum Nonum.

Series Pontificum.	sedit usq. ad	Concilia, Antipapæ, hæreses &c.
Stephanus V.	817	Concilium gener. VIII
S. Pálchalis	824	Const. 4. A 869.
Eugenius II.	827	* Zinzinus adversus Eugenium II.
Valentinus	827	* Anastasius adversus Benedictum III.
Gregorius IV.	844	* Sergio contra Formosū
Sergius II.	847	* Bonifacius VI. contra
S. Leo IV.	855	Stephanum VIII
Benedictus III.	858	Gotescalcq hæresim Præ-
S. Nicolaus	867	destinatianorum; Ni-
Hadrian. II.	872	cephorus, Leo Arme-
Joannes VIII.	882	nus, Michaël Balbus,
Marinus I.	884	Theophilus, Orientis
Hadrianus III.	885	Imperatores, hæresim
Stephanus IV.	891	Iconoclastarū instau-
Formosus	896	rârunt, infelici omnes
Stephanus VII	897	morte sublatis. Photio
Romanus	898	humanioris literaturæ
		tam gnarus, quàm i-
		gnarus divinæ, post-
		quam in sedem Con-
		stantinop. pulso per
		summum nefas S. Igna-
		tio, intrusus est, schi-
		sma

Series Pontificum.	sedit usq; ad	Concilia, Antipapæ, hæreses &c.
Theodorus II.	898	sma teterrimum contra Ecclesiam Romanam excitavit, damnatus à Concil. gen. VIII. & à Basilio Imperatore missus in exilium, decemq; pòst annis revocatus, mortuo S. Ignatio in sedem Constantinop. restitutus, annuente quoque, pacis ergo, Joanne VIII. Sed cum literas Pontificias adulterasset, legatos Apostolicos veteratoriis suis artibus in fraudem illexisset, ac pseudosynodum, quam Oecumenicam VIII. nuncupavit, edégisset; rursus ab eodem Pontifice condemnatus est, mortuoq; Basilio Imperatore <i>Sapiente</i> de sede, quam tyrannicè tenebat, deturbatus, & in monasterium detrusus est.
Joannes IX.	900	

Seculum Decimum.

Benedictus IV.	903	* Leo VIII. ab Othone I. Imperatore in sedem Romanam intrudunt, vivente etiam tunc Joanne XII. à quo paulò pòst inde expellitur, Mortuo Joanne eligitur Benedictus V. refragante Cæsare, qui Benedicto Hamburgum relegato, Leonem Antipapam restituit, Deo
Leo V.	903	
Christophorus	904	
Sergius III.	911	
Anastas. III.	913	
Lando	914	
Joannes X.	928	
Leo VI.	929	
Stephan. VIII.	931	
Joannes XI.	936	

Series Pontificum.	sedit usq; ad	Concilia, Antipapæ, hæretes &c.
Leo VII.	938	mox injuriam, Vica-
Stephan. IX.	942	rio suo illatam ulci-
Marinus II.	946	scente. Ne porro a-
Agapetus II.	956	cta Leonis VIII. Pseu-
Joannes XII.	964	dopapæ nomine edita
Benedictus V.	965	cum veri Pontificis a-
Joannes XIII.	972	ctis confunderentur,
Benedictus VI.	974	qui idem exinde no-
Donus II.	975	men assumpit, Leo IX.
Benedict. VII.	984	appellari debuit; id
Joannes XIV.	985	quod alios quoq; Pon-
Joannes XV.	996	tifices fecitasse constat.
Gregorius V.	999	* Bonifacius contra Be-
Silvester II.	1003	nedictum VII. * Joan-

Hoc item seculo turbulentiſſimo quorundam Italiae Principum præpotenti factione & tyrannide quatuor aut quinque Pontifices in ſedem Pontificiam fuere intruſi: quos tamen Ecclēſia acerbiorum malorum metu recipiendos cenſuit.

Secu-

Seculum Undecimum.

Series Pontificum.	sedit usq; ad	Concilia, Antipapæ, hæreses &c.
Joannes XVII.	1003	* Silvester III. contra Benedictum IX.
Joânes XVIII.	1009	* Mincius, qui Benedictum X. se dixit, contra Nicolaum II.
Sergius IV.	1012	
Benedict. VIII.	1024	
Joannes XIX.	1033	* Cadolous, Honorius II dictus, contra Alexandrum II.
Benedict. IX.	1044	
Gregorius VI.	1046	
Clemens II.	1047	* Guibertus, Clementis III, nomen usurpans, contra S. Gregorium VII.
Damasus II.	1048	
S. Leo IX.	1054	
Victor II.	1057	Berengarius primus post mille & amplius annos Christi verum Corpus in sacrosanctis offer
Stephan. X.	1058	mysteriis inficiari d
Nicolaus II.	1061	fus, hæresim invenit, ab
Alexander II.	1073	universa semper eccle-
S. Gregor. VII.	1085	sia damnatam. Sed re-
Victor III.	1087	
Urbanus II.	1099	

sipuit tandem id dolens summopere, quòd tot animas quondam adolescens primo erroris calore in execrandam induxerit hæresim.

Michaël Cerularius Patr. Const. azymorū usum Latinis exprobrans, Græcum schisma, nuper extinctum, reulseitat &c.

Seculum Duodecesimum.

Series Pontificum.	sedit usq; ad	Concilia, Antipapæ, hæreses &c.
Paschalis II.	1118	Concil. gen. IX. Lateran. 1. A. 1122.
Gelasius II.	1119	Concil. gen. X. Lateran. 2. A. 1139.
Callistus II.	1124	
Konorius II.	1130	Concil. gen. XI. Lateran. 3. A. 1179.
Innocentius II.	1143	
Cælestinus II.	1144	* Mauritius Burdinus,
Lucius II.	1145	Gregorii VII. nomen
Eugenius III.	1153	sibi arrogans, contra
Anastasius IV.	1154	Gelasium II. * Petrus
Hadrianus IV.	1159	Leonis, dictus Anacletus II. * Victor IV. contra Innocentium II.
Alexander III.	1181	* Victor V. & * Paschalis III. & * Callistus III.
Lucius III.	1185	contra Alexandrum III.
Urbanus III.	1187	Basilii Bogomilorum
Gregorius VIII.	1187	coryphæi igne damnatus, Tanchelinus à S.
Carmens III.	1191	
Cælestinus III.	1198	

Norberto debellatus, Petrus de Bruis, Petrus Abailardus, Arnaldus Brixienfis, Gilbertus Porretanus, Waldenses seu Pauperes de Lugduno, quorum reliquæ in vallibus Alpium Cottiarum, Albigenfes &c.

Seculum Decimum Tertium.

Series Pontificum.	sedit usq; ad	Concilia, Antipapæ, hæreses &c.
Innocent. III.	1216	Concil. gener. XII. Lateran: 4. A. 1215.
Honorius III.	1227	
Gregorius IX.	1241	Concil. gen. XIII Lugdu. 1. A. 1245
Cælestinus IV.	1214	Conc. gen. XIV. Lugdu. 2. A. 1274.
Innocent IV.	1254	
Alexander IV.	1261	Almaricus Carnotensis
Urbanus IV.	1264	David Dinantius, Gvilielmus de S. Amore &
Clemens IV.	1268	Desiderius Longobardus, Religiosa uterque
Gregorius X.	1276	paupertatis hostis, Stadinghi, Circumcelliones ab antiquis illis &
Innocent. V.	1276	Donatistarū secta longè diversi, flagellantes
Hadrianus V.	1276	Faticelli, qui & Fratres
Joannes XXI.	1277	Spirituales seu de paupere vita, ac
Nicolaus III.	1280	sunt appellati. Hermannus Pongilup9 in-
Martinus IV.	1285	famis sectæ novorum Gnosticeorum parens, Gerardus Segarelli Pseudoapostolorum sectæ fœdis dogmatibus, & libidinibus inquinatæ corditor &c.
Honorius IV.	1287	
Nicolaus IV.	1292	
S. Cælestin. V.	1296	
Bonifaciu VIII	1303	

Seculum Decimum Quarta.

Series Pontificum.	sedit usq; ad!	Concilia, Antipapæ, hæreses &c.
Benedict. XI.	1303	Concil. gen. XV. Viennense A. 1311. ubi extincti Templarii.
Clemens V.	1314	
Joannes XXII.	1334	* Petrus Corbarius, Nicolaus V. dictus, contra Joannem XXII.
Benedict. XII.	1342	
Clemens VI.	1352	* Robertus Gebennensis, Clementis VII. assumpto nomine, cōtra Urbanum VI
Innocent. VI.	1362	
B. Urbanus V.	1370	* Petrus de Luna Benedicti XIII. nomen sibi arrogans, contra Bonifacium IX. ejusque successores, ad mortem usq; anno Antipapatus sui trigesimo obitâ, præsentæ suæ dignitatis retinentissimus.
Gregorius XI.	1378	
Urbanus VI.	1389	Beguardi & Beguinæ, Dulcing, à quo Dulcinista, Turlupini, Joannes Wicleffus &c.
Bonifacius IX.	1404	

Seculum Decimum Quintum.

Innocent. VII	1406	Concil. gen. XVI. Florentinum A. 1439.
Gregor. XII.	1409	
Alexander V.	1410	Gregorius XII. exauctoratus in Concil. Pisano 1409. Joannes XIII. verò in Concil. Constantiensi 1415.
Joan. XXIII.	1415	
Martinus V.	1431	
Eugenius IV.	1447	

Series Pontificum.	sedit usq; ad	Concilía, Antipapæ, hæreses &c.
Nicolaus V.	1453	*Mortuo Petro de Luna
Callistus III.	1458	duo reliqui ejus Cardinales Antipapam elegere Ægidium, Canonicum Barcinonensem,
Pius II.	1464	
Paulus II.	1471	
Sixtus IV.	1484	Clementem VIII. dictum, qui post annum sui Antipapatûs quintum Martino V. se sub-
Innocent. VIII.	1492	
Alexander VI.	1503	

jecit, sicque demum schisma 52. annorum extinctum est. * Amadeus Felicis V. nomine assumptus, electus à Concil. Basileensi contra Eugenium IV. & Nicolaum V. cui se ultrò submitit A. 1449. ex quo tempore nullus porrò Antipapa Christi Vicario se opposuit.

Joannes Hus, à quo Hussitæ, qui & Calixtini in tres factiones Thaboritarum, Orebitarum, & Orphanorum distincti, Picardus novorum Adamum parens, Hermannus Rissvich, qui licet acciperet animam mori cum corpore, maluit tam vivus comburi, quam hæresim suam abjurare.

Seculum Decimum Sextum.

Pius III.	1503	Concil. gen. XVII. Lateran. 5. An. 1511.
Jubus II.	1513	
Leo X.	1521	Concil. gen. XVIII. Tridentinum A. 1545.
Hadrianus VI.	1523	

Series Pontificum.	ſedit uſq; ad	Concilia, Antipapa, hærefes &c.
Clemens VII.	1534	Lutherus, Zwinglius,
Paulus III.	1549	Calvinus, Carolſtadius,
Julius III.	1555	Oecolampadius, Buce-
Marcellus II.	1555	rus, Melancthon, Bren-
Paulus IV.	1559	tius, à quo Ubiquieta-
Pius IV.	1565	rii, Servetus, Sociniani,
S. Pius V.	1572	Oſiandriani, Stancaria-
Gregor. XIII.	1585	ni, Muſculani, Farelli-
Sixtus V.	1590	ſtæ, Anabaptiſtæ in
Urbanus VII.	1590	Münzerianos, Menno-
Gregor, XIV.	1591	nitas, Adamitas, Davi-
Innocent. IX.	1591	dianos, Schwenkfeldi-
Clemens VIII.	1605	anos. Denkiános, Sab-
		batarios, Clancularios
		ſeu Fratres Hortenſes,
		Manifestarios, Tacentes, Ejulantes, Effrontes, Sepa-
		ratos, Enthufiaſtas, ſive Ecſtaticos, Libertinos, Ha-
		marios, Borboritas &c. diviſi. Sacrametar i quorū
		alii ſignificativi, alii Tropiſtæ, alii Energiæ, alii
		Arrhætoparii &c. Confeſſioniſtæ in Rigidos. Mol-
		les, Recalcitrantes, ruruſumq; in Antinomos, Major-
		iſtas, Adiaphoriſtas, Sinergyiſtas, Flaccianos, Biſſa-
		cramentales. Triſſacramentales, Quadriſacramen-
		tales, Anticalvinianos, Lutherocalvinianos, Semio-
		ſiandrianos &c. diſſecti. In Anglia Proteſtantes. Pu-
		ritani, & Presbyteriani, Antipuritani, Uñcti, Inde-
		pendentes &c. In Tranſylvania novi Samolateni, Ebionitæ, Ariani &c.

Secu-

Seculum Decimum Septimum.

Series Pontificum.	sedit ulq; ad	Concilia, Antipapæ. hæreses &c.
Leo XI.	1605	Metaphoristæ, Pseudoirenici, Worstiani, Sibandrini, Hadrianistæ, Cornartistæ, Brunistæ, Brochtunistæ. &c. In Anglia Quackerii sive Trementes, Fanatici, novi Deistæ & Sabelliani &c. In Hollandia Gommaristæ seu Demonstrantes & Arminiani seu Remonstrantes &c. Jansenistæ, quo-
Paulus V.	1621	
Gregor. XV.	1623	
Urbanus VIII.	1644	
Innocent. X.	1655	
Alexāder VII.	1667	
Clemens IX.	1669	
Clemens X.	1676	
Innocent XI.	1689	
Alexand. VIII.	1691	
Innocent. XII.	1700	

rum avus Michaël Bajus, parens Janlenius Iprensis, fratres Calviniani &c. Michaël Molinos, Quietistarum coryphæus, Pietistæ in Visionistas. Renat s. Contemplativos, Inspiratos, Chiliastæ, Calumniantes &c. divisi, Cantores Israël in Scotia, in Helvetia, secta ex Quietismo, Anabaptismo & Chiliaismo conflata &c.

Seculum Decimum Octavum.

Series Pontificum.	sedit utq; ad,	Concilia, Antipapæ, hæreses &c.
Clemens XI.	1721	Quelnelius Jansenianæ factionis per Galliam, Bataviam &c. hoc maxime tempore grassantis dux, Beccarellus errorum ac scelerum Michælis Molinosi instaurator Venetiis in carcere mortuus.
Innocent, XIII	1724	
Benedict. XIII	1730	
Clemens XII.	1739	
Benedict. XIV		

Vivat feliciter.

COROL-

COROLLARIUM.

Vaticinium de Pontificibus Romanis, quod nomine S. Malachiæ Ep. circumfertur.

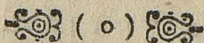

- Ex Castro Tiberis.* Cælestinus II. Oriundus Typherno, Castello Umbriæ in Italia.
- Inimicus expulsus.* Lucius II. Familiâ Caccianimicâ.
- Ex Magnitudine montis.* Eugenius III. Ex Oppido Montis Magni.
- Abbas Suburbanus.* Anastasius IV. Ex Abbate Sancti Ruffi, Familiâ Saburnâ.
- De Rure Albo.* Adrianus IV. Rurali Familiâ ex Oppido S. Albani.
- Ex tet'o carcere* Victor IV. Cardinalis S. Nicolai in carcere Tulliano. A. D. 1159. Antip.
- Via Trans Tiberim.* Calistus III. Cardinalis S. Petri trans Tyberim. A. 1164. Antipapa.
- De Pannonia Tusciæ.* Paschalis III. Ungarum Cardinalis Tusculanus. A. 1170. Antipapâ.
- Ex antere custode.* Alexander III. Familia Paparona
- Lux in Ostio.* Lucius III. Cardinalis Ostiensis.
- Sus in Cribro.* Urbanus III. Cribellus, cujus Insignia Sus.
- Ensis Laurentii.* Gregor. VIII. Cujus Insignia Enses, Cardinalis S. Laurentii.

- De Schola exiet.* Clemens III. Domo Scholari.
De rure Bovenfi. Cælestinus III. Familiâ Bovenfi.
Comes signatus, Innocentius III. Comes Signiæ.
Canonicus de latere. Honorio III. Canonico Laterani.
Avi Ostiensis Gregorius IX. Insignia Aquila, Cardinalis Ostiensis.
Leo Sabinus. Cælestinus IV. Cujus Insignia Leo, Cardinalis Sabinus.
Comes Laurentius Innocentius IV. Comes Fliscus, Cardinalis S. Laurentii.
Signum Ostiense. Alexander IV. Comes Signiæ, Cardinalis Ostiensis.
Hierusalem Campania. Urbanus IV. Campanus, Patriarcha Hierosolymitanus.
Draco depressus. Clemens IV. Cujus Insignia Aquila, Draconem ungvibus premeus.
Angvinis Vir. Gregorius X. Vice-Comes, Insignia Angvis.
Concionator Gallus. Innocentius V. Gallus Ordinis Prædicatorum.
Beatus Comes. Adrianus V. Otobono, Comes Flisco.
Pictor Tuscus. Joannes XXI. Petrus Cardinalis Tusculanus.
Rosa composita. Nicolaus III. Dictus compositus, Familâ Urbinâ, cujus Insignia, Rosa.
Ex telonio litiacei Martini. Martinus IV. Cujus Insignia Lilia, Thesaurarius S. Martini Turo-nensis.
Ex Rosa Leonina. Honorius IV. Sabellus, cujus Insignia Rosa, a Leonibus gestata.

- Picus inter escas.* Nicolaus IV. Picenus Patria Esculanus.
- Ex eremo celsus.* Cælestinus V. Ex Eremita Pontifex.
- Ex undarum benedictione.* Bonifacius VIII. Benedictus Cajetanus, cujus Insignia, Undæ.
- Concionator Paternus.* Benedictus XI. Nicolaus ex Ordine Prædicatorum.
- De fossis Aquinaticis.* Clemens V. Aquitanus, cujus Insignia, Fossa.
- De sutore Osseo.* Joannes XXII. Familia Olsâ, sutoris Filius.
- Corvus Schismaticus.* Nicolaus V. Corbarius Antipapa. A. 1328.
- Frigidus Abbas* Benedictus XII. Abbas fontis frigidi.
- De Rosa Atrebatensi.* Clemens VI. Atrebatensis, ejus Insigne Rosæ.
- De Montibus Pammachii.* Innocentius VI. Cardinalis, tituli Pammachii, cujus Insignia, sex montes.
- Gallus Vice Comes.* Urbanus V. Gallus, ad Vice Comites Mediolanenses Nuntius &c.
- Novus de Virgine f. rti.* Gregorius XI. Dicitur Petrus, Comes Bellefortis, Cardinalis, tituli Sanctæ Mariæ novæ.
- De Cruce Apostolica.* Clemens VII. De luna, Cardinalis SS. XII. Apostolorum, cujus Insignia, Crux. A. 1378. Antip.
- Luna Cosmedina.* Benedictus XIII. Petrus de Luna, Aragonus; Diaconus Cardinalis B. M. V. in Comedin, cujus Insigne, Luna. Antip.

- Schisma Barchinonum.* Clemens VIII. Antipapa,
 Canonicus Barchinonensis.
- De Inferno pregnantis.* Urbanus VI. Pregnans, na-
 tus in loco, qui internus dicitur.
- Cubus de mixtione.* Bonifacius IX. Thomacellus,
 ejus Insignia, Gubi.
- De meliore fidere.* Innocentius VII. Dicitur Cosma-
 tus de Melioratis, ejus Insignia, Sidus.
- Nauta de ponte nigro.* Gregorius XII. Venetus
 Præses Ecclesiæ Nigropontanæ.
- Flagellum Solis.* Alexander V. Archiepiscopus Me-
 diolani, S. Ambrosii; illius Insignia, Sol, ut
 in nummis antiquis videre est cum flagello.
- Cervus Sivevæ.* Joannes XXIII. Cardinalis S. Eu-
 stachii, cum Cervo Bononiæ Legatus, Neapo-
 litanus.
- Corona veli aurei.* Martinus V. Columna, ejus
 Insignia, Columna cum Corona: Cardinalis
 S. Georgii ad Velum aureum.
- Tupa Celestina.* Eugenius IV. Canonicus Cælesti-
 nus, Episcopus Sevenfis.
- Amator Crucis.* Felix V. Dux Sabaudix, Amadeus,
 ejus Insignia, Crux.
- De modicitate Lunæ.* Nicolaus V. Lunensis, hu-
 mili genere.
- Bos pascens.* Calistus III. Insignia, Bos pascens.
- De Capra, & Albergo.* Pius II. Secretarius Cardi-
 nalium, Capranici & Albergati.
- De Cervo & Leone.* Paulus II. Præses Ecclesiæ Ce-
 ruensis, Cardinal: S. Marci, qui Leo dicitur.
- Piscator*

- Piscator Minorita.* Sixtus IV. Piscatoris Filius,
Minorita.
- Præcursor Sicilia.* Innocentius VIII. Joannes Ba-
ptista; Aulicus Regis Siciliae.
- Bos Albanus in portu.* Alexander VI. Cujus Insignia
Bos, Cardinalis Albanus, & Portuensis.
- De parvo homine.* Pius III. Piccolhomineus.
- Fruktus Jovis juvabit.* Julius II. Insignia, Quercus,
Arbor Jovis.
- De Craticula Politiana.* Leo X. Laurentii Medices
Filius, Politiani Discipulus.
- Leo Florentinus.* Adrianus VI. Florentii Filius, In-
signia, Leo.
- Flos pilei ægri.* Clemens VII. Medices Florentinus,
cujus Insignia, boli & lilia.
- Hyacinthus Medicorum.* Paulus III. Farnesius, In-
signe, Lilia cærulea Cardinal: SS. Cosmæ &
Damiani Medicorum.
- De Corona Montana.* Julius III. Antea dictus: Jo-
annes Maria de monte.
- Fruktum Floccidum.* Marcellus II. Cujus In-
signia frumentum floccidum; brevi Pontifi-
catu.
- De fide Petri.* Paulus IV. Antea Petrus Caracci.
- Æsculapii pharmacum.* Pius IV. Joannes Angelus
Medices.
- Angelus nemorosus.* Pius V. Ordinis Prædicato-
rum, Michâél ex Oppido Boschi.
- Medium corpus pilarum.* Gregorius XIII. Cujus In-
signe medius Draco, gestans Cardin: pilas, Pii
IV. à quo creatus est Cardinalis. *Axis*

Axis in medietate signi. Sixtus V. Qui axem in medio Leonis, pro insigni habet.

De rore Calesti. Urbanus VII. Archiepiscopus Rossanensis in Calabria, ubi manna legitur.

Ex Antiquitate Urbis. Gregorius XIV. Utroq; Parente, antiquissimæ Familiæ: ipse Antiquitatum Urbis restaurator.

Pia Civitas in bello. Innocentius IX. Nemo hucusque explicavit.

Crux Romulea. Clemens VIII. Cujus Insigne, trabs argentea; tribus segmentis interstincta, ad modum Crucis, Pontificis Romani.

Undosus Vir. Leo XI. Paralyti obnoxius.

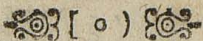
Gens perversa. Paulus V. Cujus tempore gens perversa Bohemorum hæretica labe, infecta contra Religionem Catholicam, & Ecclesiæ columnam, Domum Austriacam, insurgens, totam Republicam Christianam turbavit.

In tribulatione pacis. Gregorius XV. Sub quo Imperium maximè turbatum, nunquam hucusq; respiravit.

Lilium & Rosa. Urbanus VIII. Florentinus, cui Urbi lilium, pro insigni, ipsæ Rosæ amicissimæ apiculæ, vel alludicur ad Urbanum IV, cujus insignia, Lilium & Rosa.

Jucunditas Crucis. Innocentius X. Cujus Insignia, Columba, svavem pacis olivam gestans. Electus in Fæcto S. Crucis.

Montium Custos. Alexander VII. Cujus Insignia, Montes, quibus Sidus Cœleste, velut oculus

& Custos supereminet. An quòd electus in
Festo SS. Angelorum Custodum.

Sidus Oloris. Clemens IX. Antea dictus, *Rospilio-*
sus, inde mutata litera p. in d fecit quidam
Anagramma: *Sidus Oloris*; vel quia dicitur
natus, esse illo anno, quo nova Stella, seu
Sidus apparuit in Coelesti Signo.

De Flumine magno. Clemens X. Quia natus exun-
dante tunc, nimium Tyberi.

Bellua insatiabilis. Innocentius XI. Quia pro Stē-
mate habuit Leones, & Aquilas, rapacia ani-
malia; vel quia insatiabile desiderium habuit,
triumphandi de hostibus, Nominis Christiani.
Vel quia, (ut quidam ingeniosè, sed non so-
lidè censuit) utebatur ad majora consilia, Car-
dinali Cibo; ejusq; consilia sequi solitus; hinc
quidam scripsit: Bellua Pontificis cur inlatia-
bilis audit? Nimirum assiduè, vescitur illa
Cibò.

Penitentia gloriosa. Alexander VIII. Antea fuit
summus Pœnitentiarius, & Innocentio X.
agonizanti, contulit absolutionem Sac-
ramentalem.

Rastrum in Porta.

Innocentius XII.

Flores circumdati.

Clemens XI.

De Bona Religione.

Innocentius XIII.

Miles in bello.

Benedictus XIII.

Columna excelsa.

Clemens XII.

Animal rurale.

Benedictus XIV.

Sequun-

Sequuntur Prophetica, ejusdem, (ut fertur) Sancti Malachiae, secutorum Pontificum Symbola.

1. Rosa Umbriae.	10. Ignis ardens.
2. Ursus velox	11. Religio depopulata.
3. Peregrinus Apostolicus	12. Fides intrepida.
4. Aquila rapax.	13. Pastor Angelicus.
5. Canis & Coluber.	14. Pastor & nauta.
6. Vir Religiosus.	15. Flos florum.
7. De balneis Etruriae.	16. De medietate Lunae.
8. Crux de Cruce.	17. De labore Solis.
9. Lumen in Coelo.	18. Gloria Olivae.

In persecutione extrema Sanctae Romanae Ecclesiae, sedebit Petrus II. Romanus, qui pascet Oves in multis tribulationibus, quibus transactis Civitas Septicollis diruetur, & Judex tremendus judicabit populum suum.

Hucusque Prophetia (ut dicitur) S. Malachiae de Romanis Pontificibus.

Plurimum vide in Censura Prophetiarum R.P. Georgii Gengell S.J.

Postquam...

in...

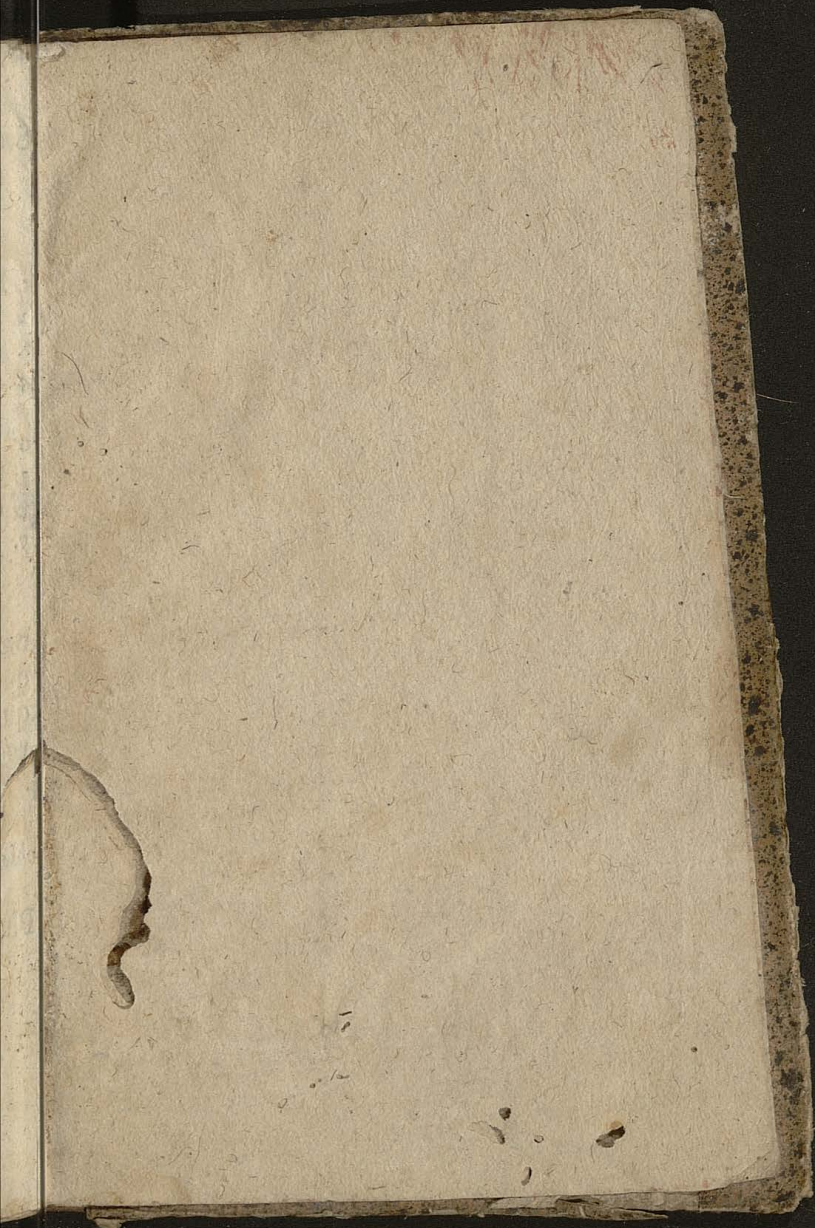
In...

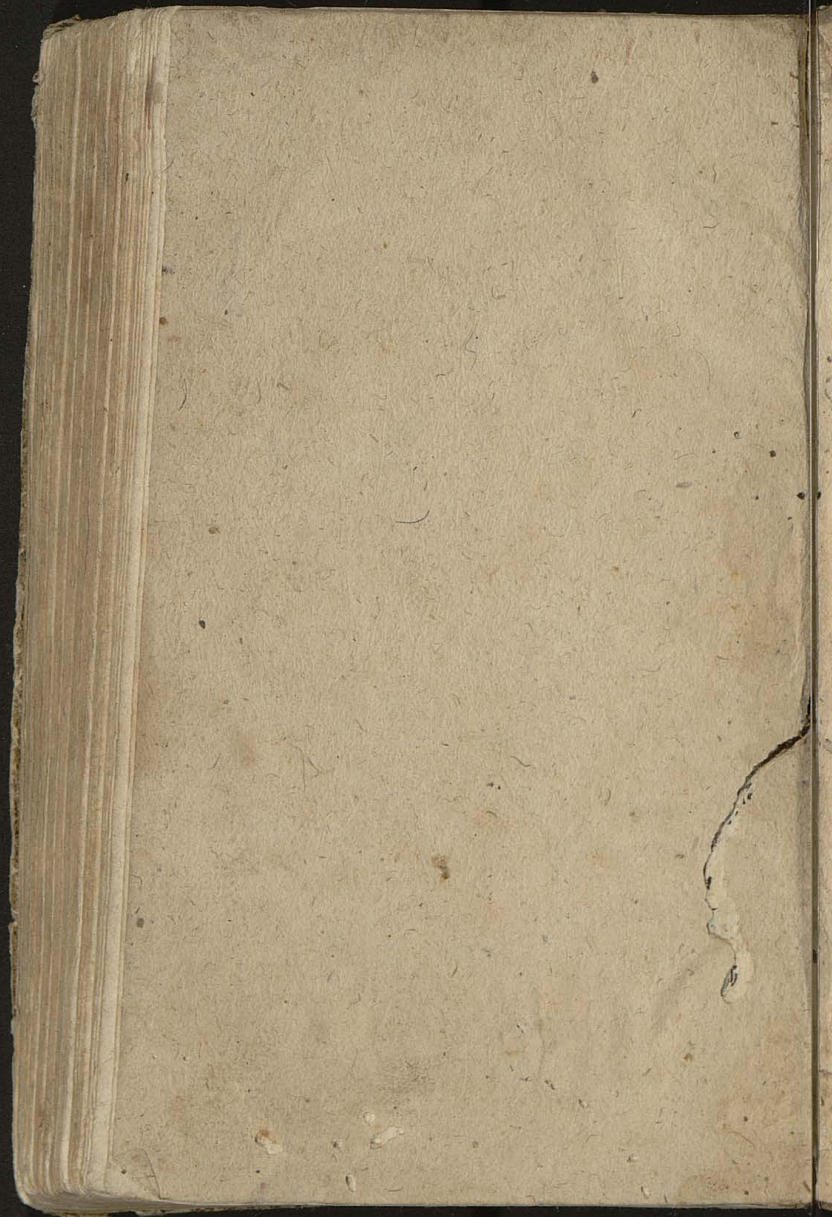
...

...

...

...

13th 73 209480

210

